

Najneaj nanderac leaw tapiüng SAN LUCAS wüx Teat Cristo

Neol tajlüy aaga nawiig cam

¹ Xeyay lamarangüw wüx nawiig nguineay andüübndüjpeay meáwan leawa tajaraw naleaing tajlüy, ² atnej taquiajchiw icoots ajcüw leawa tajawüw tanomb con oniüjcüw; aton tambeolüw wüx mandeacüw meáwan poch leaw tanguaiyiw. ³ Nganüy xique laúmb natüntün nanguiay meáwan, nguineay alndom najaw naleaing cuane tajlüy. Áag tapiüngas sanarang nasaj ic palan Teat Teófilo, nguineay andüübndüjpeay, ⁴ mejaw naleaing meáwan leaw lerquiaacharan wüx.

Nop ángel apiüing apwijquiam Juan Bautista

⁵ Tiül mineat Herodes wüx nej tarang minatang monajiüt tiül iüt Judea, tajlüy nop miteaats tiül nipilan judío nenüt Zacarías, ajlüy tiül noic ajlüy miteaats ocueaj Abías. Mintaj nej teat Zacarías nenüt müm Elisabet, naw tiül acualaats teat Aarón, áag tajlüy tanomb. ⁶ Miijpüej ayariw andeac Teat Dios, arangüw atnej lamapiüng Teat Dios. Nejinguind ngondom mapiüng nejiw alcuane ngo majneaj arangüw. ⁷ Naleaing nejiw ngo majiürüw micualüw nejiw cos müm Elisabet ngondom majiür micual nej; aton cos miijpüej xeyay latang ombasüw.

⁸ Condom wüx tatüch nejiw aaga noic ajlüy miteaats marangüw najiüt tiül nadam nangaj

iüm, teat Zacarías tajlüy tiül. ⁹ Cos miteaats ajlüyayej wüx masüetiw majawüw cuane najiüt apmarangüw anopnopo. Teat Zacarías tatüch nej majmel tiül nadam nangaj iüm ocueaj Teat Dios mayac pom. ¹⁰ Meáwan nipilan monaw tiül cambaj acüliwan mbeay nadam nangaj iüm teatajcüw orar wüx teajmel pom. ¹¹ Teat Zacarías altiül nadam nangaj iüm, quiaj tajaw nop ángel ocueaj Teat Dios alembem amb wüx miác artül niüng ajmel pom. ¹² Wüx teat Zacarías tajaw aaga ángel, mbayat xeyay, lango majaw cuane apmarang. ¹³ Quiaj tasaj nej a ángel:

—Teat Zacarías, nde mbayamear, cos Teat Dios lamanguiaiy leaw itün ocueaj nej. Nganüy müm Elisabet mintaj apmajiür nop micual nej. Apmeaach manüt Juan. ¹⁴ Ique apmapac imeaats xeyay. Aton xeyay nipilan apmapac omeajtsüw wüx apwijquiam, ¹⁵ cos nej xeyay najneaj apmarang majaw Teat Dios. Ngome apmanganeow vin, aton ngome apmanganeow alinoic yow leaw alndom müüch mangün nipilan. Teat Dios apmüüch nej majiür Nangaj Miespíritu Nej wüx aliün teomeaats mimüm nej. ¹⁶ Nej apmüüch leam omeajtsüw alinomb xeyay nipilan tiül israel wüx Teat Dios, midiosüw nejiw. ¹⁷ Nej apmamong ombas marang minajiüt nej, teoj aliüc aaga lapiürang aliüc. Apmarang atnej tarang tanomb teat Elías, müüch majneaj omeajtsüw nateateran majawüw micualüw nejiw. Aton müüch marangüw najneaj leaw ngo mandiümüw mayariw leaw asoiquiw. Atquiaj alndom müüch majlüy noic ajlüy nipilan mayariw andeac aaga Cristo leaw lapiürang aliüc

—aj nej aaga ángel.

¹⁸ Quiaj tapiüng teat Zacarías, tasaj a ángel:

—¿Nguineay alndom najaw naleaing aag ayaja? Cos xique xeyay lasataxey, at xantaj latang ombas aton —aw.

¹⁹ Quiaj tasaj nej a ángel:

—Xique nenütiüs Gabriel nerangas minajiüt Teat Dios. Nej tüüch xic niün nasaj ic aaga najneaj poch quiaj. ²⁰ Nganüy cos ngo meyar sandeac, langome apmerndeac leaw atüch a nüt majlüy aaga lanasaj ic quiaj, ndoj apmerndeac alinomb —aj nej.

²¹ Ajcüwa nipilan leaw ngo majmeliw, tea-macüliw teat Zacarías, lambayajow ngo majawüw cua nerang nej, neol tequiy tiül nadam nangaj iüm. ²² Wüx taw tiül nadam nangaj iüm teat Zacarías langondom mendeac masaj nejiw nicua-jind. Quiaj tapiüngüw:

—Aleaic tüünd majaw tiül nadam nangaj iüm —awüw.

Nej tüüch nejiw majawüw cuane apiüng naag owix nej, cos lamejew, langondom mendeac.

²³ Wüx tatüch a nüt ndom minajiüt nej tiül nadam nangaj iüm, quiaj tajtsor. ²⁴ Naleaing ajiür miün acas nüt lacual müm Elisabet mintaj nej. Quiaj tacúlan aniüng nej acoquiaw caaw, ngo maw majüy. Tapiüng: ²⁵ “Teat Dios lamajiür xic lasta, lamüüch xic namongoch xemonxing teombas nip-ilan”, aw.

Ángel tapiüng apwijquiam Teat Jesús

²⁶ Wüx lamajiür anaíw caaw, quiaj aaga ángel Gabriel tüüch nej mamb Teat Dios andüy tiül iüt

Galilea, tiül noic cambaj nenüt Nazaret, ²⁷ majaw nop nüx nenüt María. Aaga nüx quiaj altiüt mipoch aweaag nop nench nenüt José, naw tiül acualaats a Rey David tajlüy tanomb. ²⁸ Aaga ángel wüx tapeay niüng ajlüy a nüx, tasaj:

—¡Jow müm, satepeay ic! Sasoic nasaj ic lamexom xeyay monajneaj, cos Teat Dios lamambeol ic. Xeyay najneajay apmanderac wüx imbas tiül meáwan montaj —aj.

²⁹ Nej a nüx wüx tajaw aaga ángel, mbayaw manguiaay andeac, tapiüng tiül omeaats nej: “¿Neol tatepeay xic atquiaja?” aw. ³⁰ Quiaj tasaj nej aaga ángel:

—María, nde mbayamear, cos Teat Dios apmambeol ic xeyay. ³¹ Nganüy apmejiür micual, apmewiquiach nop nine nench, apmeaach manüt JESS. ³² Nej apmajlüy xeyay netam ajlüy. Apmanderac wüx nej apmapiürang micual nej Teat Dios najlüy tiül cielo. Teat Dios apmüüch nej marang nop minatang nenajiüt atnej tarang wüx a Rey David, mixeech nej najlüy tanomb. ³³ Nej apmajlüy wüx meáwan nipilan judío micual teat Jacob, apmarang natang meáwan nüt, aag ayaj ngo majiür ndoj —aj nej.

³⁴ María tasaj a ángel:

—¿Nguineay alndom majlüy aaga ipiüng quiaja, cos xique nganaw najiür xenoj? —aj.

³⁵ Quiaj tasaj nej a ángel:

—Aag ayaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios apmerang. Nej Teat Dios apmajiür ic mewiquiach aaga nine, cos aaga nine quiaj nangaj nej Micual Teat Dios. ³⁶ At icualaats müm Elisabet apmajiür

nop nine. Masey xeyay latang ombas, anderac nómban ngondom majiür micual nej. Nganüy lacual lamajiür anaíw micaaw a nine teomeaats nej. ³⁷ Cos para Teat Dios ngo majlüy nicuajind naél ngondom marang —aj nej a ángel.

³⁸ Quiaj tapiüng a María:

—Xique nganüy sajlüy tiül owix Teat Dios, ich marang wüx ximbas atnej lamepiüng apmarang —aw.

Quiaj tamb a ángel.

María tamb majaw Elisabet

³⁹ Tíülan aaga nüt quiaj María tamb najen andüy tiül tiüc tiül noic cambaj tiül iüt Judea. ⁴⁰ Wüx tapeay quiaj tajmel aniüng teat Zacarías, quiaj tatepeay müm Elisabet. ⁴¹ Wüx Elisabet tanguiaj atepeay nej María, quiaj ajwicwic teomeaats nej aaga nine. Quiaj Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tiün andüy wüx nej. ⁴² Quiaj tandec napac, tapiüng:

—Xeyay najneajay apmanderac wüx imbas tiül meáwan montaj, aton xeyay najneajay apmanderac wüx ombas aaga nine alteomeaats quiaj. ⁴³ ¿Jow a xique, cuane xic, miün majaw xic mimüm Micual Xeteat Diosa? ⁴⁴ Cos wúxan sanguiay itepeay xic, quiaj xecual apac omeaats, ajwic tiül ximeaats. ⁴⁵ Najneajay apmapac imeaats cos teyar meáwan leaw lamasaj ic Teat Dios nguineay apmarang —aw.

⁴⁶ Condom quiaj tapiüng a María:

Sayaag tiül ximeaats xeyay najneajay arang Teat Dios.

⁴⁷ Apac ximeaats wüx Teat Dios, cos nej newün xic wüx.

48 Teat Dios najneaj majaw xic masey xique ngo nembat nicuajind tiül nipilan.

Naw wüx nganüy meáwan nipilan aliüc miün, apmandeacüw xeyay najneaj wüx ximbas.

49 Cos lamarang xeyay najneaj wüx ximbas Teat Dios; nej cuajantanej alndom marang, Xeyay nangaj minüt Teat Dios.

50 Nej andiüm meáwan nipilan leawa lajlüy nganüy, aton ajiür lasta leaw aliüc miün apmajlüy, meáwan leaw apmayariw nej andeac.

51 Naag owix nej lamarang xeyay nadamdandam cuajantanej, aton tandrooch ombasüw monpiüng nejiw alwüx atamüw.

52 Tawün niüng tsotojow montangtang monajiüt, tayac quiaj leaw ayajcüw ngo membeatiw.

53 Nipilan leawa ngo majiür üetiw, nej tüüch meáwan najneaj; nganüy nipilan monjiür xeyay, tüüch mambüw owixáwan, nicuajind ngo maxomüw.

54 Tambeol cambaj Israel, ajcüw monrang minajiüt nej; ngo ndrom omeaats nejiw, tajiür nejiw lasta xeyay,

55 cos atquiaj tasaj mixejchiiüts Abraham wüx micual micual nej; tapiüng tanaámb apmajüür nejiw lasta meáwan nüt —aw a María.

56 Ndoj María tacül quiaj maquiüüb müm Elisabet arej caaw, condom tandilil tajtsor alinomb.

Wijquiat Juan Bautista

⁵⁷ Wüx tatüch a nüt wijquiam micual nej müm Elisabet, quiaj wijquiat nop nine nench. ⁵⁸ Wüx tanguiayiw acualaats nej, at moncül quiájan niüng acül nej, nguineay Teat Dios lamajiür nej xeyay lasta, quiaj tapac omeajtsüw aton maquiüjpüw. ⁵⁹ Condom wüx tatüch ojpeacüw nüt, quiaj taquiüjpüw a nine matajcüch circuncidar atnej mbójan arangüw judíos. Tandiümüw mäjchiw manüt Zacarías atnej minüt miteat nej. ⁶⁰ Quiaj mimüm nej a nine tapiüng:

—Ngwüy, Juan apmanüt —aw.

⁶¹ Quiaj tasajüw nej:

—¿Neol ayaja? Cos ngo majlüy tiül icualaats nejninguind manüt atquiaj —awüw.

⁶² Quiaj tatüniw manguiayiw miteat a nine, arangüw owixaw majaw, majüic nguineay andiüm müch manüt a nine. ⁶³ Teat Zacarías quiaj tatün quiriw nine tirip xiül, condom tarang wüx, tapiüng: “Juan minüt nej”, aw. Meáwan monlüy quiaj mbayatoj majawüw. ⁶⁴ Quiaj taley oniw nej a teat Zacarías, tajnej mendeac, andüüban tasaj Teat Dios najnejay arang.

⁶⁵ Meáwan moncül quiájan niüng acüliw nejiw mbayatoj, aton meáwan cambaj najlüy tiül tiüc tiül iüt Judea tumb manguiayiw wüx aag ayaj.

⁶⁶ Meáwan nejiw leawa tanguiayiw tayacüw wüx omeajtsüw, tapiüngüw:

—¿Jane aaga nine quiaja? ¿Cuane apmarang alinoic nüte? —awüw.

Atquiaj tapiüngüw nipilan cos Teat Dios teamambeol a nine, ngo macueat.

Zacarías tandeac leaw aliüc miün

67 Teat Zacarías miteat a nine, tambeol nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios, tüüch nej poch cuane mandeac, tapiüng:

68 Xeyay najneaj ajlüy Teat Dios ocueaj Israel, cos nej laíün ningüy tiül icootsa mawün asoet micambaj nej.

69 Lamüüch icoots nop leaw alndom mawün icoots wüx, aag ayaj imiün tiül acualaats mixejchiiüts David, aaga nerang minajiüt nej.

70 Atnej lamandeac Teat Dios wüx tasaj nangaj mondeac andeac nej, ajcüwa tajlüyiw tanomb, cos tapiüng:

71 Nej apmawün icoots teowixaw leaw andiümüw mambiyaw icoots, at apmawün icoots teowixaw meáwan ajcüy majaw icoots.

72 Ajiür lasta meáwan mixejchiiüts, aton apleaam omeaats wüx meáwan leawa lamapiüng apmarang.

73 Cos aag agüy Teat Dios tasaj miteatiiüts Abraham apmarang:

74 Apmawün icoots teowixaw moncüy majaw icoots, marangaats leawa nej andiüm, ngo mimbolaats.

75 Majlüyiiüts najneajay, ngo majiüraats nicuajind nisoet, marangaats leawa nej andiüm meáwan nüt wüx aliün mapacaats.

76 Aton ique xecual, apmenderac wüx apmapiürang ique nop ic nendeac andeac Teat Dios najlüy tiül cielo, cos ique apmemong ombas, Teat Naxey teoj, apmetaag majneaj mitiiüd nej.

77 Apmesajüw minipilan nej nguineay Teat Dios alndom mawün wüx omeaats meáwan asoetiw nejiw,

quiaj alndom mawüw wüx.

78 Cos xeyay ajiür icoots lasta Miteatiiüts Dios, áag tüüch icoots noic najneaj atnej ran, aag ayaj Micual nej imiün tiül cielo.

79 Nej apmüüch majlüyiw tiül ran leaw ajlüyiw atnej aliw tiül pojniün, tengual andeowüw tiül asoetiw nejiw.

Nej apmayac icoots wüx marangaats najneaj, lango majlüy moncüy, aw a Zacarías.

80 Aaga nine micual Zacarías quiaj tatang najneaj, xeyay tayamb Teat Dios. Tamb macül tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj, leaw atüch a nüt mejüiquichay majaw nej cambaj israel.

2

Wijquiat Teat Jesús (Mt. 1:18-25)

1 Wüx aaga nüt quiaj minatang monajiüt tiül Roma nenüt Augusto César tapiüng meáwan nipilan netam mambüw mayacüw mineatüw nejiw.

2 Ninguiaj amelich ajmel mineataran wüx Cerenio tarang nenajiüt tiül iüt Siria. 3 Quiaj tambüw meáwan nipilan mayacüw mineatüw nejiw tiül mi-

cambajüw nejiw. 4 At a José tamb aton imiün tiül cambaj Nazaret tiül Galilea andüy Belén tiül Judea. Aag ayaj micambaj David, cos José micual nej acualaats David. 5 Quiaj tamb mayacüw mineatüw nejiw aquiüb María minüx nej. Aaga minüx nej laliüc wijquiam micual nej. 6 Wüx aliw tiül

Belén, quiaj tatüch a nüt wijquiam micual a María.
 7 Quiaj wijquiat micual nej, nop nine nench; aag ayaj ombas macual. Condom taxaing mawinch ombas tiül noic püy, tapiib tiül üeteay nimal, cos lango matüchiw tiül a iüm niüng axoodaran.

Monjiür sap tanguiayiw andeacüw ángeles

8 Alíwan quiaj acas monjiür sap, acüliw tiül wajchiüc ongwiiüts majiürüw misapüw nejiw.

9 Tapeay niüng ajlüyiw nejiw nop ángel ocueaj Teat Dios. Xowüy larraj, nómban arraj nejiw ran ocueaj Teat Dios. Nejiw xeyay mbayatoj majawüw.

10 Quiaj tasaj nejiw a ángel:

—Nde mbayameron, cos sanasaj icon noic jayats majlüy leaw ngome aag anguiayeran. Xeyay apmüüch mapac omeaats meáwan nipilan.

11 Nganüy nganüy cam tiül micambaj David lawijquiw nop newün icon wüx. Aag ayaj a CRISTO Micual Teat Dios. 12 Sanasaj icon nguineay alndom mexoman aaga nine. Apmexoman alpiiüm tiül üeteay nimal, newinch ombas tiül püy —aj nejiw.

13 Ndójan mapiüng aag ayaj, quiaj tapeayiw xeyay ángeles imiün tiül cielo maquiüjpüw aaga ángel quiaj. Condom tapots mandeacüw wüx Teat Dios, tapiüngüw:

14 ¡Najneajay lamarang Teat Dios najlüy tiül cielo, najneajay apmajlüy wüx iüt, najneajay apmajlüyiw meáwan nipilan leaw apmandüjpiw Teat Dios!, awüw.

15 Condom wüx tandilileaw ajcüwa ángeles andüyiw tiül cielo, lamacueat nejiw, quiaj tesajayej monjiür sap nop alinop, tapiüngüw:

—Tabaats matüchiiüts Belén majawaats aaga apiüngüw lajlüy quiaj, cos Teat Dios lamüüch icoots manguiayiiüts —awüw.

¹⁶ Quiaj tambüw najénan. Wüx tapeayiw quiaj, naleaing taxomüw a María maquiiüb a José, átan a nine alpiiüm tiül üeteay nimal. ¹⁷ Wüx landoj majawüw aag ayaj monjiür sap, quiaj tandeacüw manguiay meáwan nipilan nguineay tasoiquiw wüx aaga nine quiaj. ¹⁸ Meáwan nipilan leawa tanguiayiw andeacüw monjiür sap ajchiquiaw cawüx manguiayiw, apac omeajtsüw. ¹⁹ Nej a María meáwan leawa tanguiay tayac wüx omeaats. ²⁰ Condom monjiür sap wüx tandilileaw xeyay tapac omeajtsüw masajüw Teat Dios. Aton tandeacüw wüx meáwan leawa Teat Dios lamüüch nejiw manguiayiw, at leaw lamüjndiw majawüw atnej tasoiquiw.

Taquiüraab nine Jesús tiül nadam nangaj iüm

²¹ Wüx tatüch ojpeacüw nüt, quiaj tarangüch wüx ombas a nine atnej ajlüyay marangüw judíos matajcüw circuncidar monench; tüjchiw manüt JESS, atnej aaga ángel lamasaj María wüx nganaw majlüy teomeaats nej a nine.

²² Condom tatüch a nüt mambüw tiül nadam nangaj iüm tiül Jerusalén mayacüw ichech mimüm nine atnej ajlüyay marangüw judíos, cos atquiaj apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Quiaj tambüw José maquiiüb María maquiüjpüw a nine, majüiquichaw tiül nangaj iüm, müjchiw Teat Dios. ²³ Tarangüw aag ayaj cos atquiaj apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Meáwan monench mbas macualaran apmajlüyiw ocueaj nejiw Teat

Dios”, aw. ²⁴ Quiaj tambüw mayacüw ichechiw nejiw atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng majmel ijquiaw nguex tengwüy ijquiaw palom.

²⁵ Tiül aaga nüt quiaj alquiaj tiül Jerusalén nop teat naxey nenüt Simeón. Aaga naxey quiaj xeyay najneaj arang, cos ayar andeac Teat Dios; nej teamacül aaga nüt wüx Teat Dios apmawün wüx cambaj Israel. Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios alwüx ombas nej. ²⁶ Aton landoj lamasaj nej Nangaj Espiritu ocueaj Teat Dios ngome apmandeow, netam ombas majaw aaga Cristo leaw apmüüch nej miün Teat Dios, ndoj tandeow. ²⁷ Aaga naxey quiaj tamb andüy tiül nadam nangaj iüm cos Nangaj Espiritu neech nej mamb. Wüx tapeayiw tiül nadam nangaj iüm a José maquiiüb María maquiüjpüw a nine Jesús marangüw atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. ²⁸ Quiaj Teat Simeón angóchan a nine, tasap mapeic. Tandeac najneajay masaj Teat Dios, tapiüng:

²⁹ Nganüy Teat Dios, najneájan sanandeow cos lameaach xic najaw aaga leaw tesaj xic.

³⁰ Lanajaw con xiniüg aag leaw lameaach miün mawün wüx nipilan;

³¹ cos aaga leaw lamejüiquich quiaj, apmambeol meáwan nipilan.

³² Nej ajlüy atnej noic ran leaw apmarraj mambeol meáwan nipilan monaw tiül palpálwüx cambaj;

aton apmarang xeyay najneajay tiül micambaj Israel, aw teat Simeón.

³³ Condom quiaj teat José at mimüm a nine Jesús mbayatoj manguiayiw andeac a teat Simeón wüx a nine quiaj. ³⁴ Quiaj teat Simeón tandeac masaj nejiw, tapiüng:

—Teat Dios mambeol icon —aw.

Condom tasaj a María mimüm a nine, tapiüng:

—Por nej aaga nine cam apmajmiücüw tiül ngo majneaj xeyay nipilan tiül Israel. At altiül apmawün wüx meáwan ngo majneaj. At aton xeyay nipilan ngome apmandiümüw nej, ngome apmayariw nej andeac. ³⁵ Atquiaj apmajüiquich altiül omeaats meáwan anopnop nipilan. Nganüy ique müm, xeyay apmamix imeaats; apmeyaag atnej matsoel ic nots espada —aw.

³⁶ Aton alquiaj tiül nadam nangaj iüm nop müm najtaj nenüt Ana. Nej nop nendeac andeac Teat Dios, micual nej Fanuel, nawüw tiül acualaats Aser. Nej xeyay latang ombas. Tajiür minoj nej wüx monguich nej, tacül aweaag ayaíw neat, quiaj tandeow minoj nej. ³⁷ Lacül peic miow apiquiw (84) neat tatow lembej omal. Nej ngo macueat amb tiül nadam nangaj iüm marang najiüt nüt ongwiiüts, xeyay ayamb Teat Dios, xeyay aiünd. ³⁸ Aaga müm natajtaj quiaj andüüban iün majaw nejiw, tüüch gracias Teat Dios. Aton tandeac wüx aag nine Jesús quiaj, masaj meáwan nipilan tiül Jerusalén leawa teamacüliw nop newün nejiw wüx.

Tandilileaw andüyiw Nazaret

³⁹ Wüx landoj marangüw meáwan atnej ajlüy tiül mipoch Teat Dios, quiaj tandilileaw andüyiw

tiül iüt Galilea, tiül Nazaret micambajüw nejiw. ⁴⁰ Aaga nine tatang najneajay napac, taxom omeaats, Teat Dios tambeol nej xeyay.

Teat Jesús tandüy tiül nadam nangaj iüm

⁴¹ Miteat nej mimüm nej neatneátan ambüw Jerusalén majawüw nangos nüt pascua. ⁴² Wüx lamajiür gajpic (12) mineat nej a Teat Jesús, tambüw Jerusalén atnej mbójan marangüw majawüw nangos nüt. ⁴³ Condom wüx landoj nangos nüt nejiw tajtsoriw; nganüy a nench tacúlan Jerusalén. Naleaing José maquiiüb mimüm a nench ngo majawüw. ⁴⁴ Lamajüyiw noic nüt, apiüngüw nejiw álan tiül acualajtsüw nejiw. Quiaj tapots mayambüw pal nüt. Tayambyambüw meáwan tiül acualajtsüw nejiw, at niüng leaw xowüy andeacüw maquiüjpüw. ⁴⁵ Wüx ngo maxomüw, quiaj tandilileaw alinomb andüyiw Jerusalén mayambüw.

⁴⁶ Wüx er nüt quiaj taxomüw; altiül nadam nangaj iüm, alchetem pinawan mondüy wüx poch leawa tüünd Moisés tanomb. Teamanguiy andeacüw, aton teamatün manguiay nejiw. ⁴⁷ Meáwan leawa teamanguiy nej andeac mbayajow manguiayiw, cos xeyay axom omeaats mangoch masaj nejiw. ⁴⁸ Wüx taxomüw nej miteat nej mbayajow majawüw. Condom tasaj nej mimüm nej:

—Xecual, ¿neol terang atquiy quiaja? Jogüy miteat ata xique xeyay lanayamban ic, lanateowan ximeajtsan wüx imbas —aj.

⁴⁹ Quiaj tasaj nejiw a nench:

—¿Neol teyamban xic, müm, ngo mejawana netam narang minajiüt Xeteate? —aj nejiw.

⁵⁰ Naleaing nejiw ngo maxomüw omeajtsüw wüx leawa tasaj nejiw quiaj.

⁵¹ Condom taquiüjpüw mamb, tandilileaw andüyiw Nazaret. Tanaámb tarang leaw asoic. Mimüm nej tayac wüx omeaats meáwan leawa tajaw leawa tanguiaj. ⁵² Teat Jesús tanaámb tatang najneaj, aton taxom omeaats xeyay. Teat Dios tambeol nej, at nipilan najneájan majawüw nej aton.

3

Juan Bautista aquiaach tiül wajchiüc
(Mt. 3:1-12; Mr. 1:1-8; Jn. 1:19-28)

¹ Lamajiür gajpocoic (15) neat tatow arang natang nenajiüt Tiberio César tiül Roma. Poncio Pilato nenajiüt nej tiül Judea; nganüy a Herodes nenajiüt nej tiül Galilea. At michiig nej Felipe nenajiüt nej tiül Iturea, at tiül iüt Traconite. Aaga Lisantias nenajiüt nej tiül Abilinia. ² Teat Anás at Teat Caifás natang miteaats nejiw tiül nipilan israel. Wüx aaga nüt quiaj aaga Juan micual teat xan Zacarías, tacül tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj. Quiaj Teat Dios tüüch nej poch leawa netam mandeac. ³ Quiaj a Juan tapots mandeac Mipoch Teat Dios tiül meáwan cambaj ajlüyiw mbeay lam Jordán. Tasaj nipilan leaw laleaaw omeaats wüx Teat Dios mayariw yow, majüiquichaw naleaing lamacueatiw arangüw ngo majneaj. Quiaj Teat Dios apmawün wüx omeaats nej asoetiw nejiw. ⁴ Atquiaj tajlüy atnej nomb

tarang tiül minawiig nej Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios, cos tapiüng:

Apmanguiayaran aljane teandeac tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj, teamapiüng:

“Xique xiün nüüch leaam imeajtsan mecueatiün merangan ngo majneaj, cos aliüc Teat Naxey,

netam meleainguijchan mitiiüd nej.

⁵ Meáwan nesojcolüy tiüc apmiütam, meáwan tiüc apndajrriüm tiüt matotow; meáwan netojngoyay tiüüd apmaleaing, at leawa tiüüd nendojropüy apmatotow.

⁶ Quiaj meáwan nipilan apmajawüw nguineay Teat Dios alndom mawün asoeteran.”

⁷ Wüx tambüw majawüw a Juan müüch nejiw yow, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol cua iyamban ningüy icona micual ndiüc? ¿Jane nesaj icon mercuiürran meriowan tiül aaga xeyay ngo majneaj leaw aliüc miün apmajlüye? ⁸ Sitiül naleaing laleaaw imeajtsan nguineay temerangan, ijüiquichan nómban irangan najneaj. Nde merangrangayon wüx mepiüangan: “Abraham xeteatiün”, merawan; cos naleaing sasaj icon, Teat Dios alndom müüch majlüy micual Abraham masey a piedra quiaj, ndot mandiüm.

⁹ Aton nganüy aaga üech alwüx mioxijchaw xiül; atquiaj meáwan xiül leawa ngo mayac najneaj aóng, apndojquiüm majlos tiül biümb —aj nejiw.

¹⁰ Condom quiaj nipilan tatüniw nej manguiaiyiw:

—¿Nguineay netam narangana? —ajüw nej.

¹¹ Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Leawa nejiür ijquiaw apix nej ich müüch noic leaw ngo majiür, at leaw nejiür üet, ich müet aweaag leaw ngo majiür —aj nejiw.

¹² Átan tambüw majawüw a Juan acas monxaing tomiün, cos andiümüw mayariw yow. Tasajüw nej:

—Teat, ¿jow xicona, cuane netam narangana? —ajüw nej.

¹³ Quiaj tasaj nejiw:

—Itüniün aleaw wüx atow nej isoiquiün, nde meyacan wüx nicuajind —aj nejiw.

¹⁴ Aton acas soldado tatüniw manguiayiw nej:

—Jow xicona, ¿cuane netam narangana? —awüw.

Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Nde mewaijchan aljane mewüniün leaw almajiür, aton nde meyacan asoet leaw ngo marang nicuajind. Ich mapac imeajtsan wüx leaw ingüyaranan —ajowiw.

¹⁵ Meáwan nipilan acülüwan, ngo majawüw jane aaga Juan sitiül nej ngwüy aaga Cristo, leawa lapiürang aliüc mawün nejiw wüx. ¹⁶ Quiaj tasaj nejiw a Juan:

—Xique naleaing süüch icon yow, pero aliüc miün nop teat naxey xeyay netam ajlüy ngo mat xic. Xique sayaag nicuajind xic, ngondom natüch nacheed aónts apaj nej. Nej apmüüch icon Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, apmawün wüx imbasan meáwan ngo majnej atnej biümb ambel nendea-jndej. ¹⁷ Aag ayaj atnej arang nop nerang najiüt, cos alteowix nej minipüch nej, apmaxaing osaab trigo matendeay, condom apmaxaing mayac tiül troj. Ndoj aaga opang trigo apmambel niüng ngondom xejquem —aw.

¹⁸ Atquiaj tapaj nej ocueajiw, tasaj meáwan nipilan wüx aaga najneaj leaw aliüc miün apmajlüy, nguineay alndom maw asoeteran. ¹⁹ At aton a Juan talic a Herodes, aaga natang nenajiüt, cos ngo majneaj arang, lamaquiiüb Herodías, aag ayaj mintaj Felipe michiig nej. Aton tapaj ocueaj wüx meáwan ngo majneaj arang. ²⁰ Naleaing Herodes ngo mayar leaw asoic, tarang alinoic xeyay ngo majneaj, tayac tiül manchiüc a Juan.

Tayar yow Teat Jesús

(Mt. 3:13-17; Mr. 1:9-11)

²¹ Wüx tenguijal ayariw yow nipilan, at Teat Jesús aton tayar yow. Ndoj wüx tenguijal andeac masaj Teat Dios, quiaj tajüic tiül cielo, ²² tiün wüx ombas nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, ajüic atnej noic palom. Quiaj tanguiayaran noic nanderac imiün tiül cielo, tapiüng:

—Ique xecual, xowüy sajiür ic lasta, apac ximeaats najaw ic —aw.

Acualajtsüw mixejchiw mixeech Teat Jesús

(Mt. 1:1-17)

²³ Wüx Teat Jesús tamelich aquiaach lamajiür nimiow gajpowüw (30) mineat nej. Ajaraw nej micual nej José; aaga José micual nej Elí. ²⁴ Aaga Elí micual nej Matat, Matat micual nej Leví, Leví micual nej Melqui, Melqui micual nej Jana, Jana micual nej José. ²⁵ José micual nej Matatías, Matatías micual nej Amós. Amós micual nej Nahum. Nahum micual nej Esli, Esli micual nej Nagai. ²⁶ Aaga Nagai micual nej Maat. Maat micual nej Matatías, Matatías micual nej Semei, Semei micual nej José. José micual nej Judá.

²⁷ Judá micual nej Joana, Joana micual nej Resa, Resa micual nej Zorobabel, Zorobabel micual nej Salatiel, Salatiel micual nej Neri. ²⁸ Neri micual nej Melqui, Melqui micual nej Adi, Adi micual nej Cosam, Cosam micual nej Elmodam, Elmodam micual nej Er. ²⁹ Er micual nej Josué, Josué micual nej Eliezer, Eliezer micual nej Jorim, Jorim micual nej Matat. ³⁰ Matat micual nej Leví, Leví micual nej Simeón, Simeón micual nej Judá, Judá micual nej José, José micual nej Jonán, Jonán micual nej Eliaquim. ³¹ Eliaquim micual nej Melea, Melea micual nej Mainán, Mainán micual nej Matata, Matata micual nej Natán. ³² Natán micual nej David, David micual nej Isaí. Isaí micual nej Obed, Obed micual nej Booz, Booz micual nej Salmón, Salmón micual nej Naasón. ³³ Naasón quiaj micual nej Aminadab, Aminadab micual nej Aram, Aram micual nej Esrom, Esrom micual nej Fares, Fares micual nej Judá. ³⁴ Judá micual nej Jacob, Jacob micual nej Isaac, Isaac micual nej Abraham, Abraham micual nej Taré, Taré micual nej Nacor. ³⁵ Nacor micual nej Serug, Serug micual nej Ragau, Ragau micual nej Peleg, Peleg micual nej Heber, Heber micual nej Sala. ³⁶ Sala micual nej Cainán, Cainán micual nej Arfaxad, Arfaxad micual nej Sem, Sem micual nej Noé, Noé micual nej Lamec. ³⁷ Lamec micual nej Matusalén, Matusalén micual nej Enoc, Enoc micual nej Jared, Jared micual nej Mahalaleel, Mahalaleel micual nej Cainán. ³⁸ Cainán micual nej Enós, Enós micual nej Set, Set micual nej Adán, Adán micual nej Teat Dios.

4

*Nimeech tandiüm mayac wüx naél Teat Jesús
(Mt. 4:1-11; Mr. 1:12-13)*

¹ Wüx ndoj ayar yow Teat Jesús tiül lam Jordán, xeyay tambeol nej Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios. Condom wüx tandilil imiün tiül lam Jordán, quiaj Nangaj Espíritu tüüch nej mamb andüy tiül wajchiüc niüng ngo majlüy cambaj. ² Tacül quiaj ic miow (40) nüt, quiaj tandiüm mayac nej wüx naél minatang nimeech. Teat Jesús taíünd ngo met meáwan tiül aaga nüt quiaj, condom xeyay tind üet. ³ Quiaj tasaj nej a nimeech:

—Sitiül ique Micual Dios ic, ¿neol ngo mesaj aaga piedra quiaj marang pana? —aj nej.

⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Tiül Mipoch Teat Dios apiüng: “Ngome áagan nüeteran ipacüy nipilan; leawa nembeat, aag ayaj meáwan poch leaw andeac Teat Dios”, aw —aj nej.

⁵ Condom quiaj nimeech taquiiüb nej mamb andüy wüx nop najal oleaj tiüc. Quiaj tüüch nej majaw najen meáwan cambaj leaw almajlüy wüx iüt. ⁶ Quiaj tasaj nej a nimeech:

—Sanüüch ic meyar mejlüy wüx meáwan aaga najneajay cambaj quiaj, cos xique süünd, alndom nüüch jane xic sandiüm nüüch. ⁷ Sitiül ique ap-mequieel micos tiximbas meyar sandeac, meáwan aag ayaj sanüüch ic meneay —aj nej.

⁸ Quiaj nganüy tasaj nej Teat Jesús:

—Iriow niüng sajlüy nimeech, cos ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüng: “Aag miün Teat Dios ne-tam mequieel micos teombas nej meyar andeac”, aw —aj nej.

⁹ Condom nimeech taquiiüb nej mamb andüy tiül cambaj Jerusalén, tambüw andüyiw mal aaga nadam nangaj iüm. Quiaj tasaj nej:

—Sitiül naleaing ique Mícuál Dios ic, nguiam ijchic tiüt; ¹⁰ cos ajlüy tiül Mipoch Dios, apiüng: Teat Dios apmüüch miün miángeles nej mambe-olüw ic.

¹¹ Apmangochiw ic tiül owixaw nejiw, ngana maleamb ileaj piedra, aw —aj nej nimeech.

¹² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Aton ajlüy tiül Mipoch Teat Dios, apiüng: “Nde mendiüm mertsoj leaw apiüng Teat Naxey Midios”, aw —aj nej.

¹³ Quiaj nimeech lango maxom cuane naél mayac wüx Teat Jesús; tacueat nej acas nüt, tamb.

*Teat Jesús tamelich aquiaach tiül Galilea
(Mt. 4:12-17; Mr. 1:14-15)*

¹⁴ Teat Jesús tandilil alinomb andüy Galilea, xeyay tambeol nej Nangaj Espíritu. Tanderac wüx nej tiül meáwan cambaj najlüy quiaj. ¹⁵ Nej taquiaach tiül ajcüwa sinagogas tiül meáwan cambaj; meáwan nípilan xeyay najneaj tandeacüw wüx nej.

*Teat Jesús ngo mandiüram tiül Nazaret
(Mt. 13:53-58; Mr. 6:1-6)*

¹⁶ Condom tandilil Teat Jesús andüy Nazaret, tiül cambaj niüng tatang. Wüx noic nüt axoodaran tamb tiül sinagoga atnej mbójan marang, witiüt, lembem mateow Mipoch Teat Dios. ¹⁷ Quiaj tüünd aaga nawiig leawa tarang Isaías, aaga nendeac andeac Teat Dios. Andüüban maleaaig niüng apiüng atcüy:

18 Aaga Espiritu ocueaj Teat Dios almaquiiüb xic, cos nej lamarriiüd xic nasajüw meáwan nipilan leaw ngo majiür, nasajüw wüx aaga najneajay nanderac.

Lamüüch xic niün nüüch mapac omeajtsüw leawa xeyay amix omeajtsüw.

Aton nasajüw apmawüw wüx leaw ayajcüw atnej aliw tiül manchiüc.

At nüüch ram oniüjcüw leawa nesomb, aton nawüniw wüx leaw amongochiw xeyay ngo majneaj.

19 Tüüch xic niün nandec wüx aaga najneajay neat leaw apmarang Teat Dios alinoic nüt.

20 Condom quiaj tapal a nawiig, tüüch aaga nembeol tiül nangaj iüm, ndoj chetet. Meáwan nipilan leaw aliw tiül a sinagoga ngo macueatiw majawüw nej. 21 Quiaj tasaj nejiw:

—Nganüy cam lajlüy aaga leaw apiüng tiül a nawiig quiaj ningüy niüng ijlüyiün —aj nejiw.

22 Meáwan nipilan tandeacüw najneaj wüx ombas Teat Jesús, mbayajow manguiayiw aaga najneaj poch leawa tandeac. Quiaj tandeacüw ne-
jeyéjan quiaj:

—¿Neol, ngome aag ayaj micual José? —awüw.

23 Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Lanayaag apmesajan xic aaga poch cam: “Nendüy, ertajquiaj majneaj iquiáyan quiaj; cos lananguiayiün xeyay cuajantanej lamerang tiül Capernaum, irang atquiaj ningüy tiül micambaj aton”, apmerawan —aj nejiw.

24 Condom tasaj nejiw alquiriw:

—Naleaing sasaj icon, nop nendec andeac Teat Dios ngo mayarich andeac nej tiül miüt nej. 25 At

sasaj icon, tajlüy xeyay monlemben omal montaj tiül Israel wüx aliün mapac teat Elías, wüx ngo majoet aroom neat al anaíw caaw. Quiaj tajlüy xeyay lop meáwan wüx iüt. ²⁶ Naleaing Teat Dios ngo müüch mamb a Elías mambeol meáwan monlemben omal montaj tiül Israel, tüüch mamb mambeol nop lemben omal najtaj tiül Sarepta niüng ajlüy cambaj Sidón. ²⁷ At wüx aliün mapac teat Eliseo, aaga nendeac andeac Teat Dios, tajlüy xeyay moniün andeow tiül Israel, axom nejiw napat monandeow nasoic lepra. Naleaing nejingüind tiül nejiw mamongoch iün andeowüw, áagan nop naw Siria nenüt Naamán —aw Teat Jesús.

²⁸ Almanguyaiw ayaj, meáwan nipilan leaw aliw quiaj tiül a sinagoga tajcüyiw xeyay. ²⁹ Quiaj witiütoj, taquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy mbeay cambaj. Condom naw quiaj taquiüjpüw andüy cawüx wüx omal tiüc niüng ajlüy micambajüw nejiw, apmatechiw nej tiüt. ³⁰ Teat Jesús ámban pinawan nejiw tamong tamb, ngo maxomüw majawüw.

*Nop naxey nechach, alwüx ombas nej nimeech
(Mr. 1:21-28)*

³¹ Condom Teat Jesús tamb tiül cambaj Capernaum tiül iüt Galilea. Tamb tiül a sinagoga wüx noic nüt axoodaran, tapots maquiaach nipilan. ³² Mbayajow manguiyaiw nguineay aquiaach, cos aquiaach nejiw atnej nop natang nenajiüt.

³³ Tiül aaga sinagoga quiaj, alquiaj nop naxey alwüx ombas nej nimeech, üüch nej michach. Aaga naxey quiaj tandeac napac, tasaj Teat Jesús:

³⁴ —¡Cueat xicon Jesús naw Nazaret! ¿Cuane indiüm merang wüx ximbasana? ¿Tewiün mendrooch ximbasana? Xique sawaw jane ic. Ique Nangaj Micual Teat Dios —aj.

³⁵ Quiaj Teat Jesús talic nej, tasaj:

—¡Tapots ipaj, iriow wüx ombas a naxey quiaj! —aj.

Quiaj a nimeech talox tiüt a naxey niüng ajlüy nipilan, ndoj quiaj taw wüx ombas nej. Tajneaj a naxey, ngo marang nej nicuajind. ³⁶ Meáwan nipilan mbayajow majawüw, tesajajey nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane aag andeac quiaja? cos ayar nej andeac nej a nimeech wüx talic maw —awüw.

³⁷ Meáwan nipilan tandeacndeacüw wüx Teat Jesús tiül meáwan cambaj.

*Tajneaj müm miocuats Simón Pedro
(Mt. 8:14-15; Mr. 1:29-31)*

³⁸ Condom Teat Jesús witiüt taw tiül a sinagoga, tamb andüy aniüng teat Simón. Müm najtaj miocuats Simón niün andeow, xeyay üüch nej nerraar. Tatüniw Teat Jesús mamongoch nej iün andeow.

³⁹ Quiaj Teat Jesús tatüch aaga niün andeow, tasaj a monandeow maw; quiaj taw, tamong üüch nej nerraar a müm najtaj. Andüüban witiüt, tamb marang nejiw üetiw.

*Teat Jesús tüüch majneaj xeyay moniün andeow
(Mt. 8:16-17; Mr. 1:32-34)*

⁴⁰ Wüx lajmel nüt meáwan leaw ajiürüw monandeow, cuajantanej monandeow, taquiüjpüw mamb niüng ajlüy Teat Jesús. Nej tayac owix

wüx ombasüw moniün andeow, quiaj tajneajiw. ⁴¹ Altiül moniün andeow leaw alwüx ombas nimeech, tawün wüx ombasüw nejiw. Tepajüw tasajüw Teat Jesús:

—¡Ique Micual Dios! —awüw.

Nej talic nejiw, ngo müüch nejiw mendeacüw, cos nejiw lamajawüw naleaing nej aaga Cristo lapiürang aliüc.

Teat Jesús aquiaach tiül Galilea

(Mr. 1:35-39)

⁴² Wüx larraw tiüt alinoic nüt Teat Jesús taw tiül a cambaj, tamb andüy tiül wajchiüc. Nipilan tayambüw nej. Wüx taxomüw, quiaj tandiümüw mapalüw nej, ngo müjchiw mamb macueat nejiw.

⁴³ Quiaj tasaj nejiw:

—Netam namb tiül palpálwüx cambaj aton nandac nasaj nipilan wüx aaga najneajay nanderac andüy wüx micambaj Teat Dios, cos áag tasoiquiüs niün —aj nejiw.

⁴⁴ Quiaj tamb Teat Jesús maquiaach tiül meáwan sinagoga leaw ajlüy tiül iüt Galilea.

5

Tandocoj xeyay cüet

(Mt. 4:18-22; Mr. 1:16-20)

¹ Noic nüt Teat Jesús almbeay nadam yow nenüt Genesaret. Xeyay nipilan tapeayiw quiaj, achar-rayej niüng ajlüy nej, cos andiümüw manguiayiw Mipoch Teat Dios. ² Quiaj Teat Jesús tajaw alquiaj ijpüw müx mbeay yow. Ajcüwa mondóc laawüw tiüt, teajantsüw ndoc. ³ Condom Teat Jesús tajtep tiül nop müx, aaga müx ocueaj teat Simón. Quiaj

tasaj matech tiül yow alquiriw macueat mbeay iüt. Chetet tiül müx, tapots maquiaach nipilan.

⁴ Wüx landoj andeac, quiaj tasaj teat Simón:

—Itech a müx andüy tiül najal, iyacan mindocon mesapan cüet —aj nejiw.

⁵ Quiaj tasaj nej teat Simón:

—Teat, pal ongwiiüts sandocon sapacüjchiün xiniüjcan ngo nasapan nicuajind. Pero nganüy sitiül atquiaj ipiüng Teat, sanayacan ndoc cos lamesaj xicon —aj nej.

⁶ Wüx tayacüw ndoc xeyay cüet tapalüw, ndoc tengual chiütaw. ⁷ Condom tarangüw owixaw mapajüw aquiüjpüw nejiw monlüy tiül alinop müx, mambeolüw nejiw. Quiaj tiünüw, tayacüw amal miijpüw a müx. Tajlüy tsoyomoj tiüt cos xeyay a cüet. ⁸ Wüx tajaw aag ayaj teat Simón Pedro, quiaj taquieel micos nej tiüt niüng ajlüy Teat Jesús, tasaj:

—Xique Teat, sayaag ngo nembeat nicuajind, najneaj mecueat xic cos nop xic nipilan nejiüras nisoet —aj.

⁹ Tandeac atquiaj cos mbayat majaw andocoj xeyay cüet; at meáwan leawa tajlüyiw quiaj mbayatoj. ¹⁰ At teat Jacobo maquiiüb teat Juan, micual nejiw teat Zebedeo, ajcüw ayaj aquiüjpüw teat Simón, mbayatoj aton. Quiaj Teat Jesús tasaj Simón:

—Nde mbayamear teat, cos ajan wüx nganüy langome apmeyamb cüet mendoc, apmeyamb nipilan mesajüw mandüjpiw xic —aj.

¹¹ Condom wüx tapeayiw mbeay iüt maquiüjpüw a müx, acueatíwan quiaj meáwan, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

Tamongoch napat monandeow nenüt lepra
(Mt. 8:1-4; Mr. 1:40-45)

¹² Noic nüt Teat Jesús altiül noic cambaj, tapeay niüng ajlüy nej nop naxey, axom nej napat monandeow nasoic lepra. Aaga naxey quiaj wüx tajaw Teat Jesús taquieel micos nej tiüt, mejquiet tiüt nómban, tatün ocueaj, tasaj:

—Teat, sitiül ique indiüm, sawaw alndom memongoch iün sandeow —aj.

¹³ Condom quiaj tandic owix Teat Jesús marreeg nej, tasaj:

—Xecual sandiüm, sanamongoch iün indeow —aj.

Wüxan ndoj mapiüng aag ayaj, andüüban tajneaj aaga naxey quiaj. ¹⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej nde masaj nejinguind. Aton tasaj:

—Quiür ijchaw majawüw ic miteaats, iyac erchech atnej nomb tapiüng teat Moisés netam marangüch. Quiaj apmajawüw nipilan ique lerneaj —aj.

¹⁵ Xeyay tengual anguiayeran, tengual ajüic nguineay teamarang Teat Jesús. Quiaj tapeayiw nipilan manguaiyiw nej andeac, aton mamongoch nej iün andeowüw. ¹⁶ Naleaing Teat Jesús tamb andüy tiül wajchiüc niüng ngo majlüy nipilan, mataag orar, mandeac aweaag Teat Dios.

Tajneaj nop ndron ombas
(Mt. 9:1-8; Mr. 2:1-12)

¹⁷ Noic nüt wüx Teat Jesús tengual aquiaach, altotomoj quiaj acas fariseos at aton ajcüwa mondüy wüx poch tüünd Moisés. Ajcüw ayaj napeayiw imiünüw tiül nguiajantanej cambaj tiül iüt Galilea,

tiül iüt Judea, at monaw tiül cambaj Jerusalén. Quiaj Teat Dios xeyay tambeol Teat Jesús mamongoch monandeow. ¹⁸ Condom tapeayiw quiaj acas monxey aquiüjpüw mamb nop ndron ombas, amb wüx mats. Tandiümüw mamelichaw mayacüw niüng ajlüy Teat Jesús. ¹⁹ Naleaing ngo maxomüw nguineay mamelichaw cos xeyay nipilan alquiaj. Quiaj tajtepiw mal iüm, tajarrichaw quiriw. Cas tamongochiw a ndron ombas amb tiül, alwüx mimats nej. Tayacüw pinawan niüng ajlüy Teat Jesús. ²⁰ Wüx Teat Jesús tajaw nguineay nejiw ayacüw wüx omeajtsüw andeac nej, quiaj tasaj a ndron ombas:

—Laáw isoet teat —aj.

²¹ Quiaj ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos tapots andeacndeacüw wüx nejeyéjan quiaj, tapiüngüw: “¿Jane nej aaga naxey quiaj, neol tapots andeac ngo majneaj wüx Teat Dios? Cos nejinguind nipilan ngondom mawün nisoet, néjan quiaj Teat Dios alndom”, awüw.

²² Naleaing Teat Jesús tajaw cuane teamandeacndeacüw wüx, quiaj tasaj nejiw:

—¿Cuane wüx ipiüngpiüangan tiül imeajtsana?

²³ ¿Cuane ngo maél iyajcan napiüng: “Laáw isoete”, ngwüy napiüng: “Witiür ijüy, naja”? —aj nejiw.

²⁴ Condom tasaj nejiw níüangan:

—Nganüy apmejawan naleaing Teat Naxey alndom mawün nisoet ningüy wüx aaga iüt cam —aj nejiw.

Quiaj tasaj a ndron ombas:

—Witiür, ixaing mimats teat, quiür ijtsor —aj.

²⁵ Andúüban ajneaj, witiüt taxaing mimats nej piiow wüx, teamajawüw nej nipilan, tajtsor apac omeaats, tandeac xeyay najneaj wüx Teat Dios. ²⁶ Meáwan nipilan mbayajow majawüw, tandeacüw xeyay najneaj wüx Teat Dios, at xeyay timboloj, tapiüngüw:

—Nganüy landoj majawaats noic xeyay najneaj leaw ngome aag ajaraw —awüw.

Teat Jesús tapaj a Leví
(Mt. 9:9-13; Mr. 2:13-17)

²⁷ Condom Teat Jesús taw quiaj, taxom nop nesap mitomiün cambaj, nenüt Leví, alchetem wüx bang niüng angüyeran tomiün. Quiaj tasaj:

—Mac, indüüb xic —aj.

²⁸ Quiaj witiüt a naxey, acueátan quiaj meáwan, tandüüb mamb Teat Jesús.

²⁹ Condom teat Leví tarang noic nadam monet aniüng nej. Alquiaj xeyay monsap tomiün, at aliw quiaj xeyay nipilan alwüx mes maquiüjpüw.

³⁰ Ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos tandeacndeacüw masajüw minipilan Teat Jesús:

—¿Neol teretiün tenganeowan mequiüjpan monsap mitomiün cambaj, at nipilan monrang nisoete? —ajüw.

³¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Jane ayaag napac najneaj, ngo metam mayamb nop nendüy; pero jane ayaag niün andeow ich mayamb nop nendüy. ³² Xique ngo niün nayamb nipilan leaw ayaag najneaj arang; xique tiünas nayamb leaw ngo mayamb Teat Dios,

cos sandiüm nüüch leaam omeajtsüw wüx Teat Dios,arangüw leawa nej andiüm —aj nejiw.

*Tatüniw manguiayiw Teat Jesús wüx aiündaran
(Mt. 9:14-17; Mr. 2:18-22)*

³³ Nejiw tasajüw Teat Jesús:

—¿Neol minipilan teat Juan aiündüw xeyay, at atajcüw orar, átan ajcüwa fariseos? Jow nganüy minipilan, ¿neol tetíwan, anganeowúwan? —ajüw.

³⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Alndom monamb niüng nengoch owixe maiündüwa wüx nej a nench alquiaj almaquiüjpüwa? ³⁵ Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, wüx aaga nüt quiaj mbich apmaiündüw —aj nejiw Teat Jesús.

³⁶ At aton tandeac alacas poch ngome aleáingan, andiüm maquiaach nejiw, tapiüng:

—Nejinguind ngo mandooig quiriw jayats jael macanham tiül noic nguirich napixeran, cos sitiül apmarang atquiaj, apsojndiüm alinomb aaga jayats jael. Ngome áagan, aton aaga jayats jael quiaj ngome apmayar maquiüüb aaga nguirich jael. ³⁷ At aton nejinguind ngo mayac jayats vin tiül nguirich taag iquial vin, cos sitiül apmayac tiül, apmapotiich nej, apmajünch tiüt a vin, apndrom ombas, at a taag aton. ³⁸ Leaw jayats vin netam majmel tiül jayats taag, quiaj mbich ngo ndrom ombasüw, apmaiücüw. ³⁹ Nejinguind nenganeow ajlüyay vin ngome apmandiüm manganeow jayats vin, cos anderac ajlüyay vin alwüx ajneaj, ngo matnej jayats vin —aj nejiw Teat Jesús.

6

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran (Mt. 12:1-8; Mr. 2:23-28)

¹ Wüx noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamongoj ambüw tiül corrül. Minipilan nej wúxan amon-goj tandojquiw aól trigo, ndoj tapots maliündüw teowixaw nejiw maw osaab müetiw. ² Quiaj acas fariseos teamajawüw aag ayaj, tasajüw:

—¿Neol terangan leaw ngo metam merangan wüx nüt axoodarana? —ajüw.

³ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—¿Neol, jow icona ngomeaag meteowana mejawana nguineay tarang mixejchiiüts David wüx tind üet maquiüb minipilan neje? ⁴ Cos tajmel tiül nine nangaj iüm ocueaj Teat Dios, tawün aaga pan najmel wüx artül, tüetiw. Aag ayaj nejinguind ngondom müet, ajcüwan miteaats alndom müetiw —aj nejiw.

⁵ At tasaj nejiw:

—Teat Naxey alwüx atam, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aj nejiw.

Nop naxey nawaag nots owix (Mt. 12:9-14; Mr. 3:1-6)

⁶ At aton alinoic nüt wüx nüt axoodaran Teat Jesús tamb tiül sinagoga maquiaach. Tiül aaga nangaj iüm quiaj alquiaj nop naxey ndron ombas, nandeow miác owix nej. ⁷ Mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés at ajcüwa fariseos teamacüliw majawüw majüic sitiül Teat Jesús apmüüch majneaj owix aaga naxey quiaj wüx nüt axoodaran, para alndom masapüw wüx, mayacüw asoet. ⁸ Nej

lamajaw cuane alwüx omeajtsüw. Quiaj tasaj aaga naxey nandeow owix:

—Witiür lembber pinawan —aj.

Quiaj witiüt a naxey lembem. ⁹ Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Sanatün nanguiaj icon: ¿Jow wüx nüt axoodaran, alndom marangüch najneaja, ngwüy ngondoma? ¿Alndom mambeolaran jangantaneje, ngwüy ich majlüye mandeowa? —aj nejiw.

¹⁰ Condom tajaw nej teombasüw meáwan monlüy quiaj niüng ajlüy nej, quiaj tasaj a naxey:

—Ileainguiich iwix —aj.

Quiaj tarang a naxey atnej asoic; nómban ajneaj owix nej. ¹¹ Altiül tajcüyiw, tandeacüw nejeyéjan quiaj nguineay apmarangüw wüx Teat Jesús.

Teat Jesús tarriüüd gajpiüp minipilan nej
(Mt. 10:1-4; Mr. 3:13-19)

¹² Tiül aaga nüt quiaj tamb Teat Jesús andüy wüx tiüc mataag orar, tacül quiaj aaga ongwiiüts matün ocueaj Teat Dios. ¹³ Wüx larrow tiüt alinoic nüt, quiaj tapaj minipilan nej xenenguemoj; tarriüüd gajpiüp (12) tiül nejiw. Ajcüw ayaj tündiw manütiw apóstoles. ¹⁴ Ajcüw ayaj: nop Simón, aag ayaj nasoic Pedro, at Andrés michiig nej. Alinop Jacobo, alinop Juan, alinop Felipe, alinop Bartolomé, ¹⁵ alinop Mateo, alinop Tomás, alinop Jacobo micual Alfeo, alinop Simón nasoic Zelote, ¹⁶ alinop Judas michiig Jacobo. Ata Judas Iscariote, aaga ndoj tayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús.

Teat Jesús taquiaach xeyay nipilan
(Mt. 4:23-25)

¹⁷ Condom taw tiüt alinomb Teat Jesús imiün wüx tiüc aqiiiüb minipilan nej. Wüx tatüchiw noic nadam püjchiün tacüliwan quiaj. Aliw quiaj aton xeyay nipilan imiün tiül iüt Judea, imiün tiül Jerusalén, at monaw mbeay ndec niüng ajlüy cambaj Tiro maquiiüb Sidón. Ajcüw ayaj tambüw niüng ajlüy Teat Jesús manguiayiw andeac nej; at mamongoch nej iün andeowüw. ¹⁸ Aton tajneajiw leaw alwüx ombasüw nimeech, üüch nejiw michachiw. ¹⁹ Meáwan nipilan tandiümüw marrejquiw nej, cos ajawüw sitiül apmarrejquiw apmajneaj iün andeowüw.

*Leaw najneaj apmajlüy, at leaw ngo majneaj
(Mt. 5:1-12)*

²⁰ Condom Teat Jesús taxaing omal majaw minipilan nej, tasaj:

—Najneajay ijlüyiün icona leaw ngo mejiüran xeyay, pero ijlüyiün tiül minipilan Teat Dios.

²¹ 'Najneajay ijlüyiün icona leaw nganüy indewan lop, cos alinoic nüt apaxiüm iretiün.

'Najneajay ijlüyiün icona leaw nganüy ngo majneaj imongochiün, ijiüntsán, cos alinoic nüt apmapac imeajtsan, apmecuiquian.

²² 'Najneajay ich mapac imeajtsan wüx apmajcüyiw majawüw icon nipilan, mawüniw icon ningüiün mandeacüw ngo majneaj wüx imbasan. At wüx apmandeacüw wüx minütiün atnej monrang ngo majneaj cos iyariün andeac Teat Naxey. ²³ Ich majneaj imeajtsan wüx aaga nüt quiaj, ich mapac imeajtsan, cos xeyay najneaj leaw apmeajndiün tiül cielo. Atquiaj tamongochiw mondeac

andeac Teat Dios tanomb; cos aton tajcüy majaw nejiw mixejchiün.

²⁴ 'Jaa! Nganüy a icona monjiür cuajantanej, landoj lamejiüran apac imeajtsan ningüy wüx a iüt cam.

²⁵ 'Jaa! Ata icona leaw nganüy ayaag paxiünüy üet cos alinoic nüt apmendeowan lop.

'Jaa! Aton icona leaw nganüy tengual icuiquian, cos alinoic nüt apmamix imeajtsan, apmejiüntsän.

²⁶ 'Jaa! Icona ngo majnej apmejlüyiün wüx nipilan apmandeacüw najnej wüx imbasan, cos atquiaj aton tandeacüw mixejchiün wüx ombasüw monwüyay andeacüw andeac Teat Dios.

Ijiüran lasta moncüy majaw icon
(Mt. 5:38-48; 7:12)

²⁷ 'Icona leaw ilean ningüy nganüy sasaj icon: Ijiüran lasta leaw ajcüy majaw icon; irangan najnej wüx ombasüw. ²⁸ Indeacan najnej wüx ombas jane andeac ngo majnej wüx imbasan. At itüniün Teat Dios mambeol nejiw leaw andeacüw wüx imbasan ngo majnej. ²⁹ Sitiül aljane maleamb imbeay, masey, ich maleamb necamb, nde merang wüx nicuajind. Sitiül aljane masoond ic tiül miquieed manood icueaj, iich micamix aton majoy. ³⁰ Aton sitiül jangantanej apmatün icueaj cuajantanej ndot ngo majiür, iich sitiül ijiür. Leaw lamanood icueaj cuajantanej nde metüntün mandilil müüch ic. ³¹ Atnej indiüman marangüch najnej wüx imbasan, irangan atnej wüx ombas alinop.

³² 'Cos sitiül najneaj mejawan áagan nipilan leaw najneaj majaw icon, ¿nguneay ajüic irangan najneaja? Atquiaj arangüw nipilan leaw ngo mayamb Teat Dios, ajneaj majawüw leaw najneaj majaw nejiw. ³³ Aton sitiül merangan najneaj wüx ombas nipilan leaw nerang najneaj wüx imbasan, ¿nguneay ajüic irangan najneaja? Cos atquiaj arangüw monrang ngo majneaj aton. ³⁴ At sitiül ijchan ajüchay áagan nipilan leaw ijawan alndom mangüy, mayac wüx alquiriw, ¿nguneay ajüic irangan najneaja? Cos atquiaj arangüw monrang ngo majneaj aton, üjchiw ajüchay leaw ajawüw alndom müüch nejiw alquiriw. ³⁵ Icona netam mejiüran lasta leaw ajcüy majaw icon, irangan najneaj wüx ombasüw, ijchan ajüchiw, nde mecüliün mayacüw wüx alquiriw. Atquiaj apmeajndiün xeyay najneaj tiül cielo, aton apmejlüyiün micual icon Teat Dios. Cos nej aton ajiür lasta jangantanej, masey aljane ngo mambeol nejinguind, tengwüy masey arang ngo majneaj. ³⁶ Netam mendiüman jangantanej atnej arang Miteatiiüts Dios, cos nej ajiür lasta jangantanej.

Nde meyacan asoet alinop

(Mt. 7:1-5)

³⁷ 'Nde meyambyamban cuane asoet alinop, quiaj nejinguind ngome apmayamb isoetiün. Nde meyacan asoet alinop, quiaj nejinguind ngome apmayac isoetiün. Aton iwüniün wüx imeajtsan leaw arangüch wüx imbasan, quiaj apmajwan wüx omeaatsaran leawa icona irangan aton. ³⁸ Nde merangan reech, imbeolan jangantanej, cos sitiül atquiaj merangan, Teat Dios apmambeol

icon xeyay. Irangan atnej nop nenüjpeay leaw naneaj arang; apmapeax palan ipeaxay. Cos atnej imbeolan alinop, atnej apmambeol icon Teat Dios aton —aj nejiw Teat Jesús.

³⁹ Condom tasaj nejiw acas poch ngome aleáingan, tandeac andüy wüx nop somb, tapiüng:

—Jow nop somb ¿alndom manetet owix alinop somba? ¿Ngo majmiüc aweaag tiül ndorropa maquiüba? ⁴⁰ Nop nequiajchay ngondom majntsop wüx ajaw matnej ajaw nequiaach nej. Naleaing wüx landoj laquiajchay xeyay, nej alndom matüch ajaw nequiaach nej.

⁴¹ ¿Neol nguineay ixom mejaw cuane nine najmel tiül oniüg alinop, nganüy a ique ngo mexom mejaw aaga xiül alatsam tiül iniiüga? ⁴² ¿Cuane wüx alndom mesaj alinop: “Coj, chiün nawün aaga nine najmel tiül iniiüg quiaj”, meraj, sitiül ique ngo mejaw aaga xiül alatsam tiül iniiüga? ¡Ndeac mbeay! Sasaj ic menguiay, iwün aaga xiül alatsam tiül iniiüg quiaj, ndoj quiaj apmejaw najneaj para mewün aaga nine najmel altiül oniüg alinop.

*Noic owil xiül wüx aóng ajaraw
(Mt. 7:17-20; 12:34-35)*

⁴³ Ngo majlüy noic owil najneaj xiül maóng ngo majneaj, at noic owil ngo majneaj xiül maóng najneaj. ⁴⁴ Cos xiül wüx aóng ajaraw sitiül naneaj tengwüy ngo majneaj. Ngondom mapejtich toc wüx noic owil sats; at ngondom mapejtich uva wüx wajtsats. ⁴⁵ Nop nipilan andeac naneaj, aag ayaj ajüiquich nej najneaj altiül omeaats. Nganüy nop nipilan andeac ngo majneaj; aag ayaj ajüiquich nej xeyay ngo majneaj altiül omeaats nej.

Cos leawa ajlüy tiül omeaatsaran, aag ayaj neech mendeacaran.

Ijpüw monrang iüm
(Mt. 7:24-27)

⁴⁶ ¿Neol tesajan xic: “Teat Naxey, Teat Naxey”, merawan, sitiül ngo merangan atnej sasaj icon? ⁴⁷ Sanasaj icon jane atnej. Wüx nop aliüc manguiay sandeac ndoj apmarang atnej anguiay, ⁴⁸ aag ayaj atnej nop naxey tawitich nop iüm, taood tiüt xeyay, condom talomboch wüx piedra, lombom nandand. Ndoj, wüx taw noic nadam lam xeyay napac tamong amb wüx a iüm quiaj. Naleaing ngo marang nej nicuajind cos imiün wüx piedra witiow. ⁴⁹ Nganüy leawa nenguiay xepoch ndoj ngo marang atnej, aag ayaj atnej nop naxey tawitich ombiüm nej tíülan wiiüd, ngo majiür cuane masap nej tiüt. Camüm majngot nadam lam napac xeyay, ámban majarrich aaga iüm quiaj, aj nejiw Teat Jesús.

7

Tajnej nop nerang minajiüt minatang soldado
(Mt. 8:5-13)

¹ Teat Jesús wüx landoj mandeac aag ayaj manguiayiw nipilan, quiaj tamb andüy tiül cambaj Capernaum. ² Tiül Capernaum alquiaj nop minatang soldado naw Roma, ajiür nop nerang minajiüt nej xowüy ajiür lasta; pero laxeyay iün andeow, laliüc mandeow. ³ Aaga soldado quiaj wüx tanguiyay anderac wüx Teat Jesús, quiaj tüüch mambüw acas montangtang monajiüt tiül judíos masajüw Teat Jesús mamb mamongoch iün andeow aaga nerang

minajiüt nej. ⁴ Quiaj tambüw ajcüwa monxey quiaj majawüw Teat Jesús. Tapots masajüw matüniw ocueaj, tapiüngüw:

—Teat, najneaj membeol aaga soldado quiaj; ⁵ cos nej xeyay najneaj omeaats majaw icoots, tapiüng marangüch nop sinagoga ningüy tiül mi-cambajaats —awüw.

⁶ Quiaj tamb Teat Jesús maquiiüb nejiw. Wüx laliüc mapeayiw aniüng nej, aaga minatang soldado tüüch mamb acas minipilan nej mambüw mangochiw Teat Jesús, masajüw:

—Teat, nde mermbichay ipac. Xique ngo nem-beat nicuajind, para mewiün saniüng. ⁷ Ngo nembeat, pares ngo namb natüch niüng ijlüy. Xique sandiüm teat, mepiüng apmajneaj, quiaj apmajneaj aaga nembeol xic. ⁸ Cos xique aton sajiür nesaj xic cuane narang, aton sajiür xesoldado sasajüw cuane netam marangüw. Sitiül xique sanasaj nop: “Quiür”, naj; nej apmamb. Sitiül sanasaj alinop: “Mac”, naj, pues nej aliüc. Tengwüy sanasaj nembeol xic: “Irang aag agüy”, naj, pues nej apmarang —ajüw nej.

⁹ Teat Jesús wüx tanguiay aag ayaj mbayaw manguiay nguineay andeac aaga minatang soldado quiaj. Condom ndiliteay majaw nipilan mondüüb nej, tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, ngo naxom nop tiül nipi-lan israel leawa neyar sandeac matnej aaga naxey quiaj —aw.

¹⁰ Wüx tapeayiw tiül nden alinomb ajcüwa mon-amb quiaj, quiaj tajawüw aaga niün andeow la-jneaj.

Tapacüüch micual nop lemben omal najtaj

11 Condom alinoic nüt tamb Teat Jesús andüy tiül noic cambaj nenüt Naín, aquiüüb minipilan nej, at xeyay jangantanej nipilan aton. 12 Wüx lapeay quiaj mbeay cambaj, quiaj tajaw laámb apmamiüraad nop nandeow, aag ayaj micual nop lemben omal najtaj ajcánan ajiür. Almaquiüjpüw nej mamb xeyay nipilan monaw quiaj. 13 Teat Jesús wüx tajaw aaga najtaj tajiür lasta, tasaj:

—Nde mejiünts müm —aj.

14 Condom tatüch quiaj marreeg a nandeow, ndoj quiaj monbitic nej lombotoj. Andüüb miün Teat Jesús tasaj a nandeow:

—¡Witiür xecual! —aj.

15 Quiaj witiüt chetem aaga nench nandeow quiaj, tendec. Condom quiaj Teat Jesús tasaj mimüm a nench:

—Iquiiüb ijtsoriün müm —aj.

16 Almajawüw aag ayaj a nipilan mbayajow, tapiüngüw:

—Xeyay najnej arang Teat Dios. Lajlüy tiül icoots nop nendeac andeac nej. Naleaing Teat Dios laíün majaw micambaj nej —awüw.

17 Quiaj tanguiayaran guineay arang Teat Jesús meáwan tiül iüt Judea, at tiül meáwan cambaj nacül quiaj niüng ajlüy Judea.

Minipilan Juan Bautista tambüw majawüw Teat Jesús

(Mt. 11:2-19)

18 Condom minipilan teat Juan tambüw masajüw nej meáwan aaga jayats majlüy quiaj, leawa tarang Teat Jesús. Quiaj a Juan tapaj

ijpüw minipilan nej. ¹⁹ Tüüch mambüw matüniw manguiayiw Teat Jesús sitiül nej aaga leaw lapiürang aliüc, ngwüy apmacüliw alinop. ²⁰ Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús ajcüw a monxey quiaj, tasajüw:

—Asaj xicon teat Juan, aaga neech yow nipilan, niünan natüniün nanguiayiün ic sitiül ique aaga Cristo leaw lapiürang aliüc, ngwüy sanacüliün alinop —ajüw.

²¹ Tiül aaga ores quiaj Teat Jesús tamongoch iün andeow xeyay moniün andeow, nexom nejiw cuajantanej necoy. Tawün wüx ombasüw leaw alwüx ombasüw nimeech. Aton xeyay nesomb tüüch maxomüw majawüw. ²² Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Quiüran isajan a teat Juan meáwan leaw temejawan temenguiayiün. Isajan nguineay larraw oniüjcüw leaw nesomb, leaw necoex lajüy, leaw nexom nej napat monandeow nasoic lepra lajneaj, leaw nelaag lamanguiay, aton leaw tandeow nganüy lapac. At leaw nipilan ngo majiür, temanguiayiw aaga najneaj nanderac aton. ²³ Najneajay ajlüy leaw ngo machiw omeaats wüx xique —aj nejiw Teat Jesús.

²⁴ Wüx laambüw minipilan Juan, quiaj Teat Jesús tapots mandeac masaj nipilan wüx a Juan, tapiüng:

—¿Cuane teamban mejawan tiül wajchiüca? ¿Teamban mejawan nots najchowa tengual majowjow nej iünda? ²⁵ ¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop naxey asooig najneajay apix neje? Cos icona ijawan leaw asooig najneajay apix nej najneaj ajlüy, ngo metam nej

nicuajind, aag ayaj leaw almajlüy aniüng nop natang nenajiüt. ²⁶ ¿Ngwüy, cuane teamban mejawana? ¿Teamban mejawan nop nendeac andeac Teat Diosa? Ajaj áag, naleaing nej nop nej nendeac andeac Teat Dios leaw alwüx atam. ²⁷ Cos andeac wüx a Juan aaga poch narangüch tiül Mipoch Teat Dios, niüng apiüng:

Sanüüch mamb nop nendeac xepoch mamong ombas, teoj iliüc.

Nej apmataag majneaj mitiiüd niüng apmemong. ²⁸ Naleaing sasaj icon, meáwan nipilan ngo maw tiül ni anop nendeac andeac Teat Dios majntsop wüx atam atnej atam aaga Juan neech yow nipilan. Pero naleaing, leawa más chingüy tiül micambaj Teat Dios, aag ayaj alwüx atam —aj nejiw Teat Jesús.

²⁹ Meáwan nipilan, at monsap tomiün ocueaj cambaj, ajcüw ayaj leaw lamüch nejiw yow a Juan, wüx tanguiayiw aag ayaj tandeacüw naleaing Teat Dios najneaj lamarang. ³⁰ Nganüy ajcüwa fariseos at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés ngo mayariw leaw Teat Dios tandiüm müüch nejiw, ngo mambüw müüch nejiw yow a Juan. ³¹ Condom tapiüng Teat Jesús:

—¿Cuane at nejiw sanapiüng wüx ajcüwa nipilan monlüy nganüy cama? ³² Aag ayaj at nejiw namix monguich montsoton tiül plas matsojow, tengual masajüw aquiüjpüw nejiw: “Xicona tengual saindean, icona ngo mejiüngan; nganüy tengual sajiüntsán, icona ngo merangan amix imeajtsán mejiüntsán aton”, awüw. ³³ Tandeacas atquiaj cos wüx tiün a Juan neech yow nipilan, ngo

müet pan ngo manganeow vin, icona tepiüangan nej alwüx ombas nej nimeech. ³⁴ Nganüy lapeay a Teat Naxey; nej net, anganeow aweaag jangantanej. Icona ipiüangan nej nerrombüy, nangüngün, ajlüyay maquiiüb monrang xeyay ngo majnej, altiül monsap tomiün. ³⁵ Nganüy nipilan leaw Teat Dios üüch nejiw maxomüw omeajtsüw, ajcüw ayaj ajüic ajiürüw fis, ajawüw naleaing Teat Dios najnej arang —aw.

Teat Jesús alaniüng nop fariseo nenüt Simón

³⁶ Nop fariseo tasaj Teat Jesús mamb met aniüng nej, quiaj tamb. Alquiaj wüx mes teaüetiw. ³⁷ Quiaj ajngot nop najtaj nejiürjiür naxey, naw tiül aaga cambaj quiaj. Wüx nej tanguiay Teat Jesús alaniüng aaga fariseo, quiaj tapeay ajoy najmboc angan aceite, amb tiül noic iquial arangüch alabastro. ³⁸ Aaga najtaj tajiünts, tamb matüch oleaj Teat Jesús imiün wanopech. Condom tajants oleaj Teat Jesús naag miyow oniiüg nej, ndoj tajond naag miondeats omal nej, tacheecheech oleaj, cas tateng wüx najmboc angan aceite. ³⁹ Aaga fariseo nequiiüb Teat Jesús met aniüng nej, wüx tajaw aag ayaj tapiüng tiül omeaats nej: “Aag ayaj sitiül naleaing nop nendeac andeac Teat Dios, nej apmajaw jane aaga najtaj nesamb nej quiaj nguineay arang, cos nerang xeyay ngo majnej”, aw. ⁴⁰ Condom Teat Jesús tasaj aaga fariseo:

—Teat Simón, sanasaj ic noic poch —aj.

Quiaj tapiüng a fariseo:

—Ipiüng teat —aw.

⁴¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Tajlüy nop naxey ajüchiw nej ijpüw monxey. Nop ajüch acoquiaw acoic miow (500) tomiün nasoic denario; alinop ajüch ic miow gajpowüw (50). ⁴² Ajcüwa monxey quiaj ngo majiürüw cuane mengüyayej ajüchiw. Quiaj tasaj nejiw aaga naxey ich majlüy, cos landoj lamawün wüx omeaats nej. Nganüy ipiüng ¿ngün tiül nejiw alwüx apmajneaj majaw aaga naxey quiaja? —aj.

⁴³ Quiaj tapiüng a Simón:

—Xique sapiüng aaga nejüch nej xeyay —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Áag, naleaing ipiüng —ajow.

⁴⁴ Quiaj ndiliteay Teat Jesús, wantsat majaw a najtaj, condom tasaj a Simón:

—¿Lamejaw aaga najtaj quiaja? Wüx tajmeliüs ningüy iniüng, ique ngome teaach xic yow ne-jantsüy xileaj; pero aaga najtaj cam naag miyow oniiüg nej tajants xileaj, ndoj tajond naag mion-deats omal nej. ⁴⁵ Ique ngo mecheech ximboy, pero aaga najtaj cam wúxan tajmeliüs ningüy ngo macueat macheech xileaj. ⁴⁶ Ique ngo mejend wüx ximal najmboc angan aceite, pero aaga najtaj cam lamajend wüx xileaj najmboc angan aceite. ⁴⁷ Pares sasaj ic, nganüy lanawün wüx ximeaats meáwan xeyay ngo majneaj tarang, cos xeyay ajiür xic lasta. Nganüy nop leaw apiüng napateay asoet nej najwan, aag ayaj ngo mandiüm xic xeyay —aj nej.

⁴⁸ Condom tasaj a najtaj:

—Isoet lanawün wüx ximeaats müm —aj.

⁴⁹ Meáwan leaw alquiaj teaüetiw maquiüjpüw tapots andeacndeacüw wüx nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Jane aaga naxey quiaja? ¿Nguineay apiüng alndom mawün nisoete? —awüw.

⁵⁰ Pero Teat Jesús tasaj a najtaj:

—Isoet lanawün wüx ximeaats. Quiür, ich ma-pac imeaats cos lameyar sandeac —aj.

8

Montaj monbeol Teat Jesús

¹ Condom quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül meáwan nadam cambaj at namix cambaj, aquíiüb ajcüw gajpiüp (12) minipilan nej, maquiaach wüx aaga najneaj nanderac wüx micambaj Teat Dios.

² Aquíüjpüw acas montaj, ajcüw ayaj tamongoch nej iün andeowüw Teat Jesús, cuajantanej monandew leaw taxom nejiw. Altiül nop María nasoic Magdalena, nej tajwan wüx ombas nej ayaíw nimeech. ³ Alinop Juana mintaj Chuza najlüy wüx minajiüt Herodes; alinop Susana, at alacas montaj. Ajcüw ayaj tayacüw leaw alndom mayacüw mambeolüw Teat Jesús.

Andeac wüx nop nepiür

(Mt. 13:1-9; Mr. 4:1-9)

⁴ Noic nüt canchiütoj niüng ajlüy Teat Jesús xeyay nipilan, tapeayiw imiünüw nguiajantanej cambaj. Quiaj tasaj nejiw acas poch andüy wüx nepiür, tapiüng:

⁵ —Tajlüy nop naxey tamb apiür. Wüx tengual maripip osaab soex, acas tajmiüc andüy tiül

tiïd, tacuüch nej tiüt nipilan, camüm majngotoj a quiec, taxomüw tüetiw. ⁶ Altigüy tajmiüc tiül piedra, tajntsop, condom tawaag cos ngo masap acats a iüt. ⁷ Altigüy tajmiüc tiül sats, tajntsop aweaag. Ndoj taxotüw tiüt a nine soex quiaj, tandeow. ⁸ Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, tajntsopiw, terangüy najneajay —aw.

Ndoj mapiüng ayaj, tasaj nejiw napac manguiayiw meáwan:

—Netam menguiayiün mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

Cuane wüx tandeac atquiaj
(Mt. 13:10-17; Mr. 4:10-12)

⁹ Minipilan nej tatüniw manguiayiw, tapiüngüw:
—¿Cuane wüx apiüng aaga indeac quiaja?
—awüw.

¹⁰ Nej tasaj nejiw:

—Icona ijndean menguiayiün nguineay alndom majlüyeran tiül minipilan Teat Dios, pero pálwüx nipilan ngome apmasoiquiw aleáingan; atquiaj masey majawüw, atnej ngo majawüw. Masey manguiayiw, naleaing ngo majawüw cuane wüx andeac —aj nejiw.

Cuane amb apiüng wüx nepiür
(Mt. 13:18-23; Mr. 4:13-20)

¹¹ Condom quiaj tasaj nejiw:

—Sanasaj icon cuane wüx apiüng aaga nanderac quiaj: Osaab soex, aag ayaj Mipoch Teat Dios. ¹² Ajcüwa osaab soex leawa najmiüc tiül tiïd, ajcüw ayaj atnej nipilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios; condom aliüc minatang nimeech mawün tiül omeajtsüw nejiw. Atquiaj

lango mayariw leawa tanguiyaiw, lango mawüw wüx asoetiw nejiw. ¹³ Nganüy aaga osaab soex najmiüc tiül piedra, aag ayaj apiüng wüx nipilan leaw anguiay Mipoch Teat Dios, ajüic xeyay tapac omeaats tayariw. Naleaing aaga nipilan quiaj ajlüy atnej nine soex napateay mioxiich nej, ngome apmaüic; cos acásan nüt apmanguyaiw Mipoch Teat Dios, camüm majlüy alngün naél, quiaj macueatiw. ¹⁴ Átan aaga osaab soex najmiüc tiül sats, aag ayaj apiüng wüx nipilan anguiay Mipoch Teat Dios; nejiw ayacüw omeajtsüw wüx andiümdiumüw cuajantanej leaw najlüy wüx aaga iüt cam. Wüx aag ayaj ngo müüch nejiw mandüjpiw leaw lamanguyaiw. Ngo mambeol nejiw nicuajind, lacüliw miün. ¹⁵ Nganüy aaga osaab soex leaw najmiüc tiül najneaj iüt, aag ayaj apiüng wüx nipilan anguiay Mipoch Teat Dios, ayacüw wüx omeajtsüw. Aaga poch ambeol nejiw marangüw leaw andiüm Teat Dios, tanaámb ngo macueatiw —aj nejiw Teat Jesús.

Tandeac wüx ran
(Mr. 4:21-25)

¹⁶ Condom tasaj nejiw alinoic:

—Nejinguind ngo machen noic candil ndójan lamapal omal, at ngo matool tiüt teoleaj mats; netam mayac cawüx marraj, atquiaj jangantanej apmajmel alndom maxom majaw. ¹⁷ Cos meáwan leaw naxotaran apmajüic, at meáwan leaw nextoty apmajaraw, apmajüic ranüy.

¹⁸ 'Nganüy ijchan ilajcan inguiayiün, sitiül aljane ayac wüx omeaats xepoch, apmüünd manguiay altigüy. Pero sitiül nop ngome ayac wüx

omeaats, aaga quiriw anguiay quiaj apndrom omeaats, ngome apmambeol nej nicuajind —aj nejiw Teat Jesús.

Tapeay mimüm Teat Jesús, at michiig nej
(Mt. 12:46-50; Mr. 3:31-35)

¹⁹ Condom tapeay mimüm nej Teat Jesús, at michiig nej; naleaing ngondom matüchiw niüng ajlüy nej cos xeyay nipilan. ²⁰ Quiaj tasoic Teat Jesús:

—Teat, mimüm at michiig aliw ninguiaj, andiümüw mendeacüw mequiüjpüw —ajow.

²¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús, tapiüng:

—Meáwan leaw nenguiay Mipoch Teat Dios, sitiül marang atnej anguiay, aag ayaj sayaag atnej xemüm, atnej xechiig —aj nejiw.

Teat Jesús talomboch iünd at omal yow
(Mt. 8:23-27; Mr. 4:35-41)

²² Alinoic nüt Teat Jesús tajtep tiül müx maquiüüb minipilan nej, tasaj nejiw:

—Tabaats andüyiiüts necamb aaga nadam yow cam —aj nejiw.

Quiaj tambüw. ²³ Wúxan tenguijal ajüy a müx Teat Jesús tameay. Quiaj taw noic nadam iünd anasop a ndec maxaing. Aaga müx laliüc tsoyom tiüt cos tamelich yow. Nejiw lamapiüngüw apmandeowüw. ²⁴ Quiaj tapacüjchiw a Teat Jesús, tasajüw:

—¡Teat! ¡Teat! ¡Laliüc tsoyomoots tiüt! —awüw.

Quiaj witiüt Teat Jesús, tasaj a iünd lombom, at omal yow majlúyan. Quiaj lambat, ayac ndar a yow. ²⁵ Condom tasaj nejiw:

—¿Neol, wül ipiüangan lamejawan nguineay xique alndom narang cuajantaneje? —aj nejiw.

Nejiw mbayajow majawüw leawa lamarang Teat Jesús. Tesajayej nop alinop, tapiüngüw:

—¿Jane aaga teat naxey quiaja? cos wüx tasaj a iünd maquiüüb a yow majlüyw miün, quiaj tajlüyw miün —awüw.

Nop alwüx ombas nej nimeech
(Mt. 8:28-34; Mr. 5:1-20)

²⁶ Condom tajtepiw wüx iüt tiül Gadara, necamb aaga nadam yow alareng Galilea. ²⁷ Wüx taw tiüt imiün tiül müx Teat Jesús, quiaj ajngot nop naxey miotáagan mangoch nej, naw quiaj tiül aaga cambaj quiaj. Lamajiür nüt acüliw wüx ombas nej nimeech. Aton ngo macül aniüng nej, acúlan tiül niüng amiüraad mondeow. ²⁸ Aaga naxey quiaj wüx tajaw Teat Jesús tepaj napac, ndoj tamb maquieel micos nej niüng ajlüy, tendec napac:

—¿Cuane indiüm merang wüx ximbas a ique, Jesús Micual Teat Dios najlüy tiül cielo? Satün icueaj, nde merang wüx ximbas nicuajind —aw.

²⁹ Cos Teat Jesús lamasaj nimeech maw wüx ombas aaga naxey quiaj. Aaga naxey quiaj lamajiür xeyay nüt acül wüx ombas nej aaga nimeech. Masey landeaaw maelich naag galen, ayacüw tiül oleaj nej aton. Nej andooigndóoigan, ndoj lamacuarreech nej nimeech andüy tiül wajchiüc.

³⁰ Quiaj tatün nej manguiaj Teat Jesús:

—¿Cuane minüt? —aj.

Nej tapiüng:

—Legión xenüt —aw.

Tapiüng atquiaj cos xeyay nimeech alwüx ombas nej. ³¹ Condom nimeech tatüniw ocueaj nej nde mayac nejw tiül biümb. ³² Aleambüw quiaj tüeng tiüc noic ajlüy sow teayambüw üetiw. Quiaj a nimeech tasajüw Teat Jesús müüch nejw mambüw andüyiw tiül sow. Quiaj tüüch nejw mambüw Teat Jesús. ³³ Tacueatiw aaga naxey, tambüw majmeliw tiül a sow. Quiaj tecuiürrüw a sow ambüw wüx tiüc, tajmiücüw tiül yow, tumb mandeowüw.

³⁴ Ajcüwa monjiür sow wüx tajawüw aag ayaj mbayajow acuiürrüw tambüw mapiüngüw tiül cambaj masajüw nipilan nguiajantanej. ³⁵ Quiaj tambüw meáwan nipilan majawüw cuane najlüy. Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tajawüw aaga naxey laáw wüx ombas nej nimeech alchetem niüng ajlüy Teat Jesús. Almasooig apix, lajneaj, lamajiür fis. Mbayajow majawüw. ³⁶ Leaw alquiaj tajawüw nguineay tajlüy. Nejiw tasajüw nipilan nguineay tajneaj aaga naxey alwüx ombas nimeech. ³⁷ Ajcüwa nipilan monaw tiül aaga iüt Gadara tasajüw Teat Jesús maw quiaj, cos xeyay imboloj mandüyiw. Quiaj Teat Jesús tajtep tiül müx alinomb, tawüw quiaj. ³⁸ Aaga naxey laáw wüx ombas nej nimeech quiaj, tapots masaj Teat Jesús maquiüb nej mamb. Quiaj Teat Jesús tasaj nej macül, tasaj:

³⁹ —Indilil, ijtsor indeac meáwan najneaj leaw lamarang wüx imbas Teat Dios —aj.

Quiaj tajtsor aaga naxey. Tapots mandeac meáwan tiül a cambaj nguineay najneaj lamarang wüx ombas nej Teat Jesús.

*Micual Jairo, at a najtaj nerreeg apix Teat Jesús
(Mt. 9:18-26; Mr. 5:21-43)*

⁴⁰ Wüx Teat Jesús tandilil andüy necamb aaga nadam yow, xeyay nipilan tangochiw nej. Apac omeajtsüw majawüw cos teamacüliw nej. ⁴¹ Condom tamb majaw nej nop naxey nenüt Jairo; nej nop natang tiül sinagoga. Taquieel micos nej niüng ajlüy Teat Jesús, tatün ocueaj mamb aniüng nej. ⁴² Cos xeyay iün andeow micual nej, laliüc mandeow. Ajcánan nop nüx ajiür, lamajiür maseyme gajpic (12) mineat nej. Condom wüx tamb Teat Jesús, xeyay nipilan acharrayej wüx ombas nej.

⁴³ Altiül nop müm najtaj lamajiür gajpic neat iün andeow, atsambiich nej miquiej nej. Laman-drooch wüx xeyay tomiün mangüy mondüy. Laímb meáwan leaw almajiür, pero nejinguid ngondom mamongoch nej iün andeow. ⁴⁴ Aaga najtaj quiaj tamb amb wanopech Teat Jesús marreeg apix. Andüüban lomboy atsambiich nej miquiej nej.

⁴⁵ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—¿Jane nerreeg xic? —aw.

Meáwan nipilan tapiüngüw ngome nejw. Quiaj teat Pedro y leaw almaquiiüb tapiüngüw:

—Teat, nipilan teamacharrüw ic, teamapatsüw ic, nganüy ipiüng: “¿Jane nerreeg xic?” meraw —awüw.

⁴⁶ Teat Jesús tapiüng:

—Aljane tarreeg xic, cos sayaag aljane lajneaj iün andeow —aw.

⁴⁷ Aaga müm najtaj wüx tajaw ngondom maxot aag ayaj, quiaj tiün anmambeapmbeap nej, taquieel micos nej niüng ajlüy Teat Jesús. Quiaj

tapots mapiüŋ manguiay meáwan nipilan neol tarreeg Teat Jesús, at nguineay tajneaj iün andeow nej. ⁴⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür xecual, ich mapac imeaats, nganüy lerneaj cos teyar sandeac —aj nej.

⁴⁹ Teat Jesús tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj ajngot nop imiün aniüŋ Jairo, aaga natang tiül sinagoga, tasaj a Jairo:

—Teat, landeow micual, icueat mesajsaj mamb a Teat Naxey —aw.

⁵⁰ Teat Jesús wüx tanguiy aag ayaj, quiaj tasaj aaga naxey:

—Nde mbayamear, iyar sandeac, apmajneaj micual —aj.

⁵¹ Wüx tapeay aniüŋ aaga naxey quiaj, ngo müüch majmel nejingüind, áagan a Pedro, Jacobo, Juan; at miteat nej, mimüm nej aaga nüx landeow quiaj tajmeliw. ⁵² Meáwan nipilan teajiüntsüw wüx, teapajüw wüx aaga nandeow quiaj. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nde mejiüntsán cos ngome landeow, almameay —aj nejiw.

⁵³ Nejiw itsojayéjan cos ajawüw naleaing landeow. ⁵⁴ Quiaj Teat Jesús tasap owix a nüx, tasaj napac:

—Xecual, witiür —aj.

⁵⁵ Quiaj tapac alinomb. Najénan witiüt. Condom Teat Jesús tasaj nejiw mayambüw üet a nüx quiaj.

⁵⁶ Miteat nej mimüm nej a nüx lambayajow. Teat Jesús tasaj nejiw nde masajüw nejingüind wüx aag ayaj.

9

Tajwanüw a gajpiüp mambüw
(Mt. 10:5-15; Mr. 6:7-13)

¹ Condom Teat Jesús taxejneng a gajpiüp (12) minipilan nej. Tüüch nejiw ndom ombasüw masajüw nimeech maw wüx ombas nipilan, aton matajcüw majneaj moniün andeow. ² Tasaj nejiw mambüw mandeacüw nguineay ajlüy tiül micambaj Teat Dios; aton tüüch ndom ombasüw mamongochiw iün andeow nipilan. ³ Condom tasaj nejiw:

—Nde mejoyiün nicuajind leaw netam icon tiül tiüüd, nde mejoyiün nangoraad, morral, peats, tomiün. Aton nde mejoyiün ijquiaw camix. ⁴ Aton jangantanej aniüng mejmeliün icüliünan quiaj, naw quiaj apmeriowan. ⁵ Ngünantanej cambaj niüng ngo mandiümüw icon, iriowan quiaj tiül aaga cambaj quiaj. Itajtan minajndot ileajiün majüic nejiw ngo majneaj arangüw —aj nejiw.

⁶ Quiaj tambüw tamongoj tiül meáwan nine cambaj mandeacüw wüx aaga najneaj nanderac, nguineay apmaw asoeteran; aton tajtajcüw majneaj moniün andeow nguiajantanej tamongoj.

Wüx tambiyaran Juan Bautista
(Mt. 14:1-12; Mr. 6:14-29)

⁷ Aaga natang nenajiüt tiül aaga iüt quiaj nenüt Herodes, wüx tanguiay meáwan nguineay arang Teat Jesús, lango majaw ngün naleaing, cos altiül apiüngüw aaga Juan neech yow nipilan lapac laáw tiül mondeow. ⁸ Altiül tapiüngüw mixejchiiüts Elías landilil. Altiül tapiüngüw aag ayaj alinop nendeac andeac Teat Dios leawa tajlüy tanomb lapac, awüw. ⁹ Pero Herodes tapiüng:

—Aaga Juan xique tǔjchiūs mamb ndojquiüm onic nej. ¿Jane nganüy teananguiay arang xeyay cuajantanej quiaja? —aw.

Tandiüm majaw jane.

*Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil nipilan
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Jn. 6:1-14)*

¹⁰ Wüx tandilileaw miapóstoles nej tapots masajüw Teat Jesús meáwan nguineay tarangüw. Condom taquiiüb nejiw mamb tiül wajchiüc niüng ngo majlüy nejinguind, tiül iüt ocueaj noic cambaj nenüt Betsaida. ¹¹ Nipilan wüx tajawüw laámb tandüjpiw mamb. Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús nej tajiür nejiw lasta. Condom tapots mandeac masaj nejiw nguineay alndom majlüyiw tiül minipilan Teat Dios. Aton tamongoch iün andeow leaw niün andeow.

¹² Wüx laquinüt aaga nüt quiaj, ajcüw minipilan nej tambüw matüchiw Teat Jesús, tasajüw:

—Teat, isajüw a nipilan mambüw andüyiw tiül cambaj, tiül rüncñ mayambüw nguiane apmaxojtüw, aton mayambüw cuane apmüetiw, cos tiül wajchiüc almajlüyiiüts cam —ajüw.

¹³ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ngwüy, icona netam meyamban üetiw —aj nejiw.

Nejiw tapiüngüw:

—Teat, ngo najiüran cuane sanüjchiün, ajcánan acoquiaw pan alijpüw cüet alningüy. ¿Ngwüy sanambana nangalan nüeteran müetiw meáwan nipilan quiaja? —awüw.

¹⁴ Cos atüch maseyme acoquiaw mil monxey. Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Isajan a nipilan chetemoj, ic miow gajpowüw (50) noicnoic ajlüy —aj nejiw.

¹⁵ Atquiaj tarangüw, tasajüw nipilan chetemoj. ¹⁶ Condom Teat Jesús tayar acoquiaw pan alijpüw cüet. Ndoj taxaing omal majaw cawüx, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tambaag, tüüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. ¹⁷ Meáwan nipilan tetiw paxiün, condom leaw tenaw taxain-güiw gajpiüp nchep.

Pedro apiüng nejay Teat Jesús aaga leaw lapiüurang aliüc

(Mt. 16:13-19; Mr. 8:27-29)

¹⁸ Noic nüt Teat Jesús teandeac aweaag Teat Dios, ataag orar néjan quiaj; minipilan nej alíwan quiaj maquiüjpüw. Condom nej tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane apiüngüw nipilan jane xic? —aj nejiw.

¹⁹ Nejiw tasajüw:

—Altiül nipilan apiüngüw Juan, aaga neech yow nipilan. Altiül apiüngüw Teat Elías; altiül apiüngüw alngün nendeac andeac Teat Dios najlüy tanomb lapac. Atquiaj apiüngüw —ajüw.

²⁰ Condom tatün manguiay nejiw alinomb:

—¿Jow icona, cuane ipiüangan jane xic? —aj nejiw.

Quiaj tapiüng a Pedro:

—Ique aaga Cristo ocueaj Teat Dios —aw.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej

(Mt. 16:20-28; Mr. 8:30—9:1)

²¹ Teat Jesús tasaj nejiw nde masajüw nejinguind jane nej. ²² At aton tasaj nejiw:

—Aaga Teat Naxey netam mamongoch xeyay ngo majneaj. Apmajcüy majaw nej montangtang tiül judíos, at montangtang miteaats, at ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés aton. Ndójuwüx apmambiyaw nej. Pero naleaing wüx er nüt nej apmapac alinomb —aw.

²³ Condom tasaj meáwan leaw aliw quiaj:

—Sitiül aljane andiüm mandüüb xic mayar sandeac, ich mawün wüx omeaats leawa nej andiüm marang. Ich mandüüb wüx leaw sarang masey mamongoch xeyay naél meáwan nüt; masey mambiyaw nej wüx cruz cos ayar sandeac.

²⁴ Sitiül aljane ngo mayar sandeac ajcan imbol mambiyaw nej nipilan, alinoic nüt nej ngome apmamb tiül cielo. Pero sitiül aljane ngo mapiüng wüx masey mandeow cos ayar sandeac, alinoic nüt najneajay apmajlüy tiül cielo. ²⁵ ¿Jondot sitiül aljane maneay meáwan cuajantanej leaw almajlüy wüx iüt cam, cuane ambich sitiül nej apndrom ombas, lango mamb tiül cielo? ²⁶ Cos sitiül aljane ngo mayar sandeac, axing mitsoj nej nipilan wüx xique, at wüx xepoch; atquiaj a Teat Naxey aton apmaxing majaw nej wüx aliüc imiün tiül cielo, aquiüb miün xeyay nelitlit, ranüy, najneajay ocueaj Teat Dios, at ocueaj nangaj miángeles nej. ²⁷ Naleaing sasaj icon alningüy acas tiül icona aliün mapacüw apmajawüw a Teat Naxey niüng arang natang nenajiüt —aj nejiw Teat Jesús.

*Tewüney majawüw nej Teat Jesús
(Mt. 17:1-8; Mr. 9:2-8)*

²⁸ Condom ajjúran ojpeacüw nüt tatow ndoj mandeac aaga poch quiaj, quiaj taquiiüb a Pedro,

Juan, at a Jacobo, tajtepiw wüx nop tiüc, tamb mataag orar. ²⁹ Wüx teataag orar Teat Jesús, quiaj tajawüw mitey nej langome atnej, at apix nej rajnüy, xowüy lalitlit. ³⁰ Camüm majawüw, alquiaj mixejchiw nejiw leaw monlüy tanomb, ajcüw ayaj teat Moisés maquiüüb a teat Elías, te-andeacüw maquiüjpüw Teat Jesús. ³¹ Niüng alem-bemoj xowüy lajneaj, ayey nejiw tiüt a ran. Teamandeacüw wüx leaw apmamongoch Teat Jesús wüx apmandeow tiül Jerusalén. ³² Teat Pedro, at aquiüjpüw nej xeyay laínd ameayiw, pero tapacüw wüx tajawüw aaga ran xowüy lajneaj niüng ajlüy Teat Jesús maquiüüb ajcüwa ijpüw monxey quiaj. ³³ Moisés ata Elías laámb apmawüw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tapiüng a Pedro:

—Teat, najneaj macüliiüts ningüy narangan arej nden, noic ineay, noic aneay teat Moisés, alinoic aneay teat Elías —aw.

Atquiaj tapiüng a Pedro cos lango majaw cuane apmapiüng. ³⁴ Tengualeámban mandeac aag ayaj, quiaj pojniüt, taxot nejiw noic oic. Xeyay timboloj wüx tajawüw aliw tiül oic. ³⁵ Condom quiaj tanguiayiw noic nanderac imiün tiül oic, tapiüng:

—Aag ayaj xecual xeyay sandiüm; inguiayiün, iyacan wüx imeajtsan leaw andeac nej —aw.

³⁶ Wüx landoj andeac a nendeac, quiaj tajawüw a Teat Jesús néjan. Nejiw ngo mapiüngüw nicuajind. Tacül acas nüt nejinguid ngo mandeacüw wüx leaw tajawüw.

*Tajneaj nop alwüx ombas nej nimeech
(Mt. 17:14-21; Mr. 9:14-29)*

³⁷ Raw tiüt alinoic nüt wüx tawüw tiüt imiünüw wüx tiüc, xeyay nipilan tambüw mangochiw Teat Jesús. ³⁸ Nop naxey naw tiül aaga xeyay nipilan quiaj tendeac napac, tapiüng:

—Teat, satün icueaj meamb mejaw xecual ajcánan sajiür. ³⁹ Alwüx ombas nej nimeech. Nguaiaj aaga nimeech xeyay üüch nej mepajpaj, ambeapmbeap nej, awün nej teombeay popox. Xeyay ngo majneaj lamarang nej, nómban ngo macueat nej. ⁴⁰ Xique tasajasüw minipilan mawüniw a nimeech wüx ombas nej, pero ngondom ombasüw —aw a naxey.

⁴¹ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—¡Neol icona nipilan ngo meyariün sandeac, icona monrang ngo majneaj! ¿Cas nüt ipiüangan sanacül naquiiüb icon, naüc wüx leaw irangan quiaj? —aw.

Condom tasaj a naxey:

—Iquiiüb miün micual, teat —aj.

⁴² Wüx tengual ajüy aaga nench quiaj matüch niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tambeapmbeap nej alinomb. Aaga nimeech alwüx ombas nej talox nej tiüt. Teat Jesús talic a nimeech quiaj, maw macueat; quiaj tajneaj aaga nench. Condom tüüch mamb maquiiüb miteat nej alinomb. ⁴³ Meáwan nipilan leaw alquiaj mbayatoj majawüw nguineay xeyay najneaj lamarang Teat Dios.

*Teat Jesús tapiüng alinomb apmambiyaw nej
(Mt. 17:22-23; Mr. 9:30-32)*

Tealeámban mbayajow nipilan majawüw meáwan leaw lamarang Teat Jesús, quiaj tasaj minipilan nej:

⁴⁴ —Iyacan wüx imeajtsan aaga poch sanasaj icon cam, cos Teat Naxey apmayacüch teowixaw nipilan —aj nejiw.

⁴⁵ Naleaing minipilan nej ngo majawüw cuane wüx asoiquiw quiaj, cos ngo müjndiw majawüw, aton cos nejiw axinguiaw matüniw manguiayiw wüx aaga poch quiaj.

Jane apmarang natang
(Mt. 18:1-5; Mr. 9:33-37)

⁴⁶ Condom minipilan nej tapots andeacndeacüw wüx mapiüngüw jane apmarang natang.

⁴⁷ Naleaing Teat Jesús tajaw cuane teamapiüngüw tiül omeajtsüw nejiw. Quiaj taxaing nop nine mayac niüng ajlüy nej. ⁴⁸ Condom tasaj nejiw:

—Jangantanej leaw apmajiür lasta aaga nine cam, aag ayaj atnej teamajiür xic lasta; jangantanej leaw ajiür xic lasta, aag ayaj ajiür lasta neech xic niün. Cos jane chingüy tiül icona, aag ayaj natang —aj nejiw.

Jane ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots
(Mr. 9:38-40)

⁴⁹ Condom quiaj tasaj nej a Juan:

—Teat, tajawasan nop naxey teamapaj minüt wüx tawün nimeech wüx ombas nipilan, lanasajan macueat cos ngome aquiüjpaats —aj.

⁵⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Ich majlüy, nde mepalan cos sitiül nop ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots —aj nej.

Teat Jesús talic a Jacobo y Juan

⁵¹ Wüx lamatüch a nüt mamb Teat Jesús andüy tiül cielo, quiaj tapiüng netam mamb Jerusalén.

⁵² Quiaj tüüch mamb acas mambüw ombas nejiw. Ajcüw ayaj tambüw tatüchiw tiül noic nine cambaj tiül iüt Samaria mayambüw niüng apmaxojtüw. ⁵³ Naleaing ajcüwa nipilan monaw quiaj ngome tandiümüw mäjchiw maxojtüw quiaj Teat Jesús cos tajawüw andüyw Jerusalén apmambüw.

⁵⁴ Minipilan nej, aaga Jacobo maquiiüb a Juan wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tasajüw Teat Jesús:

—Teat, ¿indiüm natüniün biümb imiün tiül cielo atnej nomb tarang mixejchiiüts Elíasa, mandajpüw ajcüwa nipilan quiaja? —ajüw.

⁵⁵ Quiaj ndiliteay Teat Jesús majaw nejiw, talic nejiw, tapiüng:

—Icona ngo mejawan cuane teamendeacan.

⁵⁶ Cos Teat Naxey ngo miün mandrooch ombasüw nipilan, nej tiün mawün wüx nipilan —aw.

Quiaj tambüw tandüyw tiül alinoic cambaj.

Leaw tandiümüw mandüjpiw Teat Jesús

(Mt. 8:19-22)

⁵⁷ Condom wüx aleambüw tiül tiiüd tajngot nop naxey masaj Teat Jesús:

—Teat, sanamb nguiajantanej niüng apmeamb —aj.

⁵⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Wiül ajiürüw ombiümüw, at a quiec ajiürüw; nganü a Teat Naxey ngo majiür nguiane alndom maxood —aj nej.

⁵⁹ Condom tasaj alinop:

—Mac, indüüb xic, tabar —aj.

Aaga nasoiic quiaj tapiüng:

—Teat, sanamb nacül leaw andeow xeteat, namiüt; ndoj sanandüüb ic narang leaw ipiüng —aw.

⁶⁰ Teat Jesús tasaj nej:

—Icueat, ich majlüy ich memiütayej. Ique quiür indeac wüx nguineay alndom majlüyeran tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

⁶¹ Condom tapiüng alinop:

—Sanamb teat, nguiajantanej niüng apmeamb, pero netam namb saniüng nasajüw manguiayiw —aw.

⁶² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Sitiül nop nechüüt iüt almasap owix arada, andüy wanopech teamajaw, nguineay apmarang najneaja? Aag ayaj ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

10

Teat Jesús tüüch mambüw er miow gajpowüw minipilan nej

¹ Wüx landoj aag ayaj, Teat Jesús tawün er miow gajpowüw (70) minipilan nej. Ajcüw ayaj tüüch mambüw ijpüwpüw ombas nejiw tiül meáwan cambaj leaw niüng nej apmamb. ² Ndoj tasaj nejiw:

—Xeyay najiüt ajlüy, pero monrang najiüt napateay. Itüniün ocueaj a Teat Naxey neneay najiüt, müüch miün monrang najiüt. ³ Quiüran; xique süüch icon meamban at icon sap indüyiün tiül tegüy sampüy. ⁴ Nde mejoyiün morral, iquial tomiün, at napüic; nde lombombomeron metepeayiün jangantanej tiül tiiüd. ⁵ Ngünantanej nden niüng apmejmeliün, ombas mertepeayiün, itüniün monapacüy. ⁶ Sitiül alquiaj aljane ajüic

najneaj omeaats majaw icon, indeacan najneaj mequiüjpan; pero sitiül ngwüy, nde mendeacan mequiüjpan xeyay. ⁷ Icülüün tiül aaga nden quiaj, itean, inganeowan leaw apmeajndiün quiaj, cos nop nerang najiüt netam müünd üet nej. Nde meamban mejüjyüiün tiül ngünantanej nden. ⁸ Nguiajantanej cambaj niüng apmejmeliün sitiül apmangochiw icon najneajan, itean leaw apmeajndiün meatiün. ⁹ Aton imongochiün iün andeow moniün andeow leaw almajlüy tiül aaga cambaj quiaj, at isajan nipilan: “Nganüy laliüc ndom mejmeliün tiül micambaj Teat Dios”, irajan. ¹⁰ Pero nguiajantanej cambaj niüng apmejmeliün, sitiül ngo mangochiw icon najneaj, wüx apmeriowan ilean tiül calle, isajan nipilan: ¹¹ “Leaw najndot najlüy ningüy tiül micambajan ngo nandiüman macül wüx xileajiün nicuajind; satajtan majüic ngo majneaj irangan. Pero ich leaam imeajtsan teajndiün mejmeliün tiül micambaj Teat Dios”, irajan. ¹² Xique sasaj icon, wüx apmajaraw wüx asoet nipilan, napateay quiriw ngo majneaj leaw apmamangochiw nipilan tajlüyiw tiül cambaj Sodoma, ngo matnej aaga cambaj niüng ngo mangochiw icon najneaj.

Nipilan ngo mayambüw Teat Dios
(Mt. 11:20-24)

¹³ ¡Jaa, icona monaw tiül cambaj Corazín! ¡Jaa, icona monaw tiül cambaj Betsaida! ¿Neol ngo meyariün sandeaca? Cos jondot tiül cambaj Tiro y Sidón tarangüch meáwan ateócan leaw tarangüch tiül icona mejawan, catsats tsotojow tiül ngwiat masoijqiw nambeor apixaw nejw,

majüiquichaw leaam omeajtsüw wüx meáwan ngo majneaj tarangüw. ¹⁴ Áag sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, napateay ngo majneaj apmamongochiw monaw Tiro maquiüüb Sidón, ngo mat icona. ¹⁵ At icona monaw tiül cambaj Capernaum, ¿iyajcan icona apmeamban tiül cielo? ¡Niquimas! Cos aleáingan apmejlosan tiül aaga xeyay ngo majneaj tiül Hades —aw Teat Jesús.

¹⁶ Ndoj tasaj minipilan nej:

—Nganüy sasaj icon, leaw apmanguaiy indeacan, aag ayaj atnej anguiay sandeac; leaw ngo mandiümüw manguaiyiw indeacan, ngo mandiümüw xic aton. Leaw ngo mandiüm xic, ngo mandiüm aaga neech xic niün aton —aj nejiw.

Tandilileaw ajcüwa er miow gajpowüw

¹⁷ Wüx tandilileaw ajcüwa er miow gajpowüw (70) quiaj, apac omeajtsüw, tasajüw Teat Jesús:

—Teat, wüx minüt ique ajcüwa nimeech ayariw sandeacan —ajüw.

¹⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique tajawas ajmiüc a Satanás atnej ajlip imiün tiül cielo. ¹⁹ Xique nganüy lanüüch icon mecuüjchiün tiüt ndiüc tengwüy napüp. Masey moncüy majaw icoots apmarangüw leaw andiümüw, icona ngome apmarang icon nicuajind. ²⁰ Naleaing nde mapac imeajtsan ajcan imboloj mandüyiw icon nimeech ayariw indeacan; ngwüy, ich mapac imeajtsan cos minütiün lajlüy tiül cielo —aj nejiw.

*Apac omeaats Teat Jesús
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)*

²¹ Ores quiaj aaga Nangaj Espíritu tüüch Teat Jesús mapac omeaats. Teat Jesús tapiüng:

—Xique sasaj ic apac ximeaats wüx ique Teat, ique natang nenajiüt tiül cielo at wüx iüt, cos meáwan leaw lajlüy textot, ngo meaach majawüw mondüy monxom omeaats. Nganüy lameaach majawüw ajcüwa atnej nine monguich quiaj. Atquiaj ajlüy, Teat, cos atquiaj indiüm —aw.

²² Condom tapiüng:

—Meáwan cuajantanej tündiüs, üüch xic Xeteat; nejingüind ngo majaw jane aaga micual nej, áagan Xeteat Dios nejaw. Aton nejingüind ngo majaw jane nej Xeteat Dios, áagan micual nej ajaw; at leaw andiüm müüch nej majaw —aw.

²³ Condom Teat Jesús wantsat majaw minipilan nej, quiaj tasaj nejiw:

—Najneajay ajlüy jangantanej leaw axom majaw leaw icona ixoman mejawan nganüy. ²⁴ Cos naleaing sasaj icon, xeyay mondeac andeac Teat Dios at montangtang monajiüt tandiümüw majawüw leaw lamejawan; naleaing taton ngo majawüw. Tandiümüw manguiyiw leaw lamenguiayiün; naleaing taton ngo manguiyiw —aj nejiw.

Teat Jesús tandeac wüx nop naw Samaria

²⁵ Alquiaj nop nequiaach wüx aaga poch tüünd Moisés, witiüt matün manguiy majaw cuane apmapiüng Teat Jesús, tasaj:

—Teat ¿cuane netam naranga, guineay alndom namb tiül cielo napac meáwan nüte? —aj.

²⁶ Teat Jesús tasaj nej:

—¿Cuane apiüng tiül aaga poch tüünd Moisésa?
¿Nguineay iyaag? —aj nej.

²⁷ Aaga naxey tasaj nej:

—Netam mendiüm Teat Dios con imeaats, con ipacüy, con mifis; aton netam mejiür lasta jangantanej atnej ijiürüy lasta iquiáyan quiaj —aj nej.

²⁸ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Najneaj aag ipiüng quiaj. Sitiül atquiaj apmerang apmeamb tiül cielo niüng apmepac meáwan nüt —aj nej.

²⁹ Nej aaga naxey tandiüm majüiquich arang meáwan aag ayaj, quiaj tasaj Teat Jesús:

—¿Jane alinop apiüng netam majiürüch lasta quiaja? —aj.

³⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nop naxey imiün Jerusalén andüy Jericó taxom nej need tiül tiiüd, tanejtiw nej ocueaj meáwan leaw almajoy, tawüjchiw nej, laliüc mandeow tacueatiw. ³¹ Condom tamong quiaj

nop miteaats amb tiül a tiiüd quiaj. Wüx tajaw alpiiüm aaga naxey quiaj, tayey tiüt tamong.

³² Camüm tamong quiaj nop nembeol miteaats ajcüw nasoic levita. Átan wüx tatüch quiaj majaw alpiiüm a naxey, tamóngan aton. ³³ Ndoj tajngot

nop naxey naw Samaria aleamb tiül aaga tiiüd quiaj. Wüx tajaw a naxey, xeyay tajiür lasta.

³⁴ Quiaj tamb matüch, tayac aceite, tayac a vin wüx aaga necoy quiaj. Condom taóel, cas taxaing mayac wüx mibur nej. Taquiiüb mamb andüy niüng axoodaran; tacül quiaj majaw. ³⁵ Aw alinoic nüt wüx taw quiaj, tawün ijquiaw tomiün nenüt denario, tüüch neneay nden niüng axoodaran.

Ndoj tasaj: “Ijaw ningüy xicueaj, sitiül aleaic tetam, iyamb ocueaj nej. Xique sanangüy icueaj leaw sapeay”, aj. ³⁶ Tiül aaga arojpüw quiaj, ¿jane ajüic tajiür lasta aaga naxey tajlüy mambiy nej need quiaja? —aj nej Teat Jesús.

³⁷ Condom aaga nequiaach wüx aaga poch tüünd Moisés tapiüng:

—Pues aaga tambeol nej —aw.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür a ique irang atnej aton —aj nej.

Teat Jesús al aniüngüw Marta y María

³⁸ Teat Jesús wüx tatüch tiül noic cambaj, alquiaj nop najtaj nenüt Marta. Tüüch nejiw maxojtüw aniüng nej. ³⁹ Aaga Marta quiaj, almajiür nop michiig nej nenüt María. María tamb chetem niüng ajlüy Teat Jesús manguiaj andeac. ⁴⁰ Naleaing Marta tengual amb wüx omeaats meáwan leaw teamarang tinden. Condom tamb matüch Teat Jesús masaj:

—Teat, ¿najneaj mejaw arang xechiig quiaja? Cos acueátan xic wüx narang xenajiütan. Isaj mambeol xic, Teat —aj.

⁴¹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Marta, Marta, xeyay apal ic, xeyay amb wüx imeaats cuajantanej irang quiaj. ⁴² Ajlüy noic leaw alwüx atam, María teamayac wüx omeaats aaga leaw netam quiaj, nejingüind ngome apmanood nej ocueaj —aj nej.

11

Jesús aquiaach nguineay alndom matajcaats orar

(Mt. 6:9-15; 7:7-11)

¹ Noic nüt Teat Jesús teataag orar, y wüx landoj, quiaj tapiüng nop minipilan nej:

—Teat, iqiaach xicon nguineay natajcan orar atnej tarang teat Juan wüx taquiaach minipilan nej —aw.

² Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Icona, wüx apmetajcan orar atcüy ipiügan: Xetetiün Dios najlüy tiül cielo, ique nangaj minüt. Sandiüman mejlüy wüx meáwan nipilan nguiajantanej.

Atnej iyambüch ninguiün tiül nangaj cielo, atquiaj aton netam meyambüch ningüy wüx aaga iüt cam, marangüch leaw ique indiüm.

³ Ich xicon nüeteran nganüy nüt cam atnej mbójan irang.

⁴ Iwün wüx imeaats aaga ngo majneaj tarangasan Teat, cos xicon a ton lanawüniün wüx ximeajtsan meáwan ngo majneaj tarangüch wüx ximbasan.

Imbeol xicon nde narangan ngo majneaj, Teat, Iwün ninguiün meáwan ngo majneaj, nde matüch xicon, irawan —aj nejiw Teat Jesús.

⁵ Aton tasaj nejiw:

—Jondot nop icona almajiür nop miamigo nej pinawan ongwiiüts mapeay masaj nej: “Amigo, najüch icueaj arojpw pan. ⁶ Cos napeay nop xeamigo, imiün miünquiaj ajngot, naleaing ngo najiür cuane sanüüch”, maj. ⁷ Pero aaga naxey altiül iüm, apmasaj nej: “Tapots indeac, lanapal

a iüm. Xecual lameayiw naquiüjpüw, ngondom witiün nawün nüüch ic”, maj nej. ⁸ Naleaing sasaj icon, masey ngo mind witiow, nej apwitiüm mawün müüch leaw netam, ngome ajcan ajaw miamigo nej, apmarang cos ngo mandiüm manguiay mapajpaj nej. ⁹ Nganüy sasaj icon: Sitiül apmetüniün apmeajndiün; sitiül apmeyamban monajneaj ocueaj nej apmexoman; sitiül apmerndecan apmengocheranan. ¹⁰ Cos meáwan leaw netün apmüünd; leaw neyamb apmaxom; leaw nendec apmangocharan.

¹¹ ¿Mbich aldom nop nateateran wüx matün nej ocueaj pan micual nej, apmüüch noic piedra ingow üüch pana? ¿Tengwüy wüx matün cüet, ingow üüch cüet apmüüch nop ndiüca? ¹² ¿Jondot matün omb quit, ingow üüch omb quit apmüüch nop napüpa? ¹³ Sitiül icona monrang ngo majneaj icon, ijawan cuane najneaj meajchiün micualan; cuantemas Miteatiiüts Dios najlüy tiül cielo apmüüch Nangaj Espíritu jane apmatün nej ocueaj —aj nejw Teat Jesús.

Apiüngüw ambeol nej nimeech

(Mt. 12:22-30; Mr. 3:20-27)

¹⁴ Teat Jesús tawün nimeech wüx ombas nop naxey nejew. Wüx taw aaga nimeech quiaj, quiaj tendec aaga naxey. Meáwan nipilan mbayajow majawüw. ¹⁵ Naleaing altiül tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj awün nimeech cos ambeol nej aaga minatang nimeech nenüt Beelzebú —awüw.

¹⁶ Altiül tandiümüw majawüw cuane apmarang, tasajüw marang noic ateócan majawüw sitiül

naleaing Teat Dios ambeol nej. ¹⁷ Teat Jesús tajaw nguineay teamapiüngüw tiül omeajtsüw nejiw, áag tasaj nejiw:

—Tiül meáwan cambaj sitiül monajiüt apmajcüyiw mbajcamoj, apmembiyayej apndrom ombasüw. Sitiül moncül tiül noic nden majcüyiw, ngo majlüyiw nóiquian, apndajrriümoj. ¹⁸ Atánan quiaj sitiül minatang nimeech ngo majlüy nóiquian maquiüb mimonbeol nej, ¿nguineay alndom marangüw cuajantanej ngo majneaja? Aag ayaj sasaj icon cos ipiüangan xique sawün nimeech, ambeol xic Beelzebú. ¹⁹ Sitiül naleaing Beelzebú nembeol xic nawün nimeech, isajan xic, jow minipilanan, ¿jane ambeol nejiw mawüniw nimeech? ¿Ngwüy nimeech ambeol nejiwe? Ninguiaj ajüic ngo mejawan cuane temepiüangan. ²⁰ Nganüy sitiül Teat Dios nembeol xic nawün nimeech wüx ombas nipilan, naleaing sasaj icon lamatüch mejmeliün tiül minipilan Teat Dios.

²¹ 'Sitiül nop naxey natang nenajiüt almajiür xeyay monjiür nej aniüng, meáwan leaw alma-jiür aniüng nej najneaj ajlüy. ²² Nganüy sitiül aliüc alinop xeyay minipilan nej aquiüb miün, apmanojtiw aaga iüm quiaj, apmasapüw leaw mon-jiür, apmümb mayariw membaagayej wüx leaw taxomüw.

²³ 'At sasaj icon, leaw ngo mandiüm xic, ajcüy majaw xic. Jane ngo mambeol xic wüx leaw teanaxaing, aag ayaj awíchan quiün.

*Wüx nimeech andilil alinomb wüx ombasaran
(Mt. 12:43-45)*

²⁴ 'Nop nimeech wüx apmacueat aljane, apmajüyjüy tiül wajchiüc mayamb nguiane apmaxood. Wüx lapaxiow ajüyjüy ngo maxom, quiaj apmapiüng: “Sanandilil sandüy tiül niüng tawas”, apmaw. ²⁵ Camüm mapeay quiaj, apmaxom aaga naxey atnej nop iüm najneajay najjirim najmel mimbaj. ²⁶ Almajaw atquiaj, quiaj apmamb majan alayaíw aquiüb nej alwüx apatüw, ngo matnej. Quiaj apmambüw andüyiw wüx ombas a naxey quiaj. Ndójjwüx aaga naxey quiaj xeyay ngo majneaj apmajlüy, ngo matnej tajlüy nomb —aj nejiw Teat Jesús.

Najneajay leaw anguiay Mipoch Teat Dios

²⁷ Teat Jesús wüxan tealeámban mandeac aag ayaj, quiaj tendeac nop najtaj tiül nipilan, tapiüng: —Najneajay ajlüy a müm najtaj newiquiach ic, neech ic ichech —aw.

²⁸ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—¡Najneajay aton ajlüyiw meáwan leaw anguiayiw Mipoch Teat Dios ndoj ayacüw wüx omeajtsüw! —aw.

Nipilan atüniw ateócan

(Mt. 12:38-42; Mr. 8:12)

²⁹ Wüx laxeyay nipilan mayeyiw nej tiüt, quiaj tapots masaj nejiw:

—Nipilan nganüy cam ngo majneaj arangüw, atüniw ateócan majawüw. Naleaing ngome apmüjndiw majawüw; apmüjndiw áagan leaam omeajtsüw leaw tajlüy wüx Jonás. ³⁰ Atnej Jonás tajlüy tanomb, wüx nej tatiib ocueajiw nipilan monaw Níneve leaw ngo majneaj teamarangüw, atquiaj ajlüy nganüy a Teat Naxey, teamatiib

icueajiün leaw ngo majneaj teamerangan.
³¹ Alinoic nüt wüx apmajaraw wüx asoet nipilan, quiaj nop najtaj najlüy tanomb, natang nenajiüt imiün cawac, nej apmajüiquich ajcüwa nipilan aaga nüt cam alwüx axeyay ngo majneaj teamarangüw; cos nej imiün xeyay miünquiaj tamb manguiay andeac Salomón. Nganüy ajlüy ningüy tiül icona nop alwüx xeyay ajaw ngo matnej Salomón, icona ngo meyariün andeac nej.
³² At alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, ajcüwa nipilan monaw Níneve leaw tajlüyiw tanomb apmayacüw isoetiün. Cos ajcüwa nipilan quiaj tayambüw Teat Dios wüx Jonás tapaj nej ocueajiw. Nganüy ajlüy tiül icona nop alwüx xeyay atam ngo matnej Jonás, pero icona ngo merangan leaw asaj icon.

Ran ocueajaran
(Mt. 5:15; 6:22-23)

³³ 'Nejinguind ngome apmachen ran ndoj maxot, tengwüy mamooq omal tiül nop nchep. Ngwüy netam mayac cawüx marraj, maxom majaw jane apmajmel tiül iüm. ³⁴ Oniiügaran aag ayaj nerraj icoots. Sitiül iyac iniiüg wüx mejaw leaw najneaj, apmambeol ic merang najneaj. Wüx irang najneaj, aag ayaj atnej mejlüy tiül ran. Nganüy sitiül indiiüm meyac iniiüg wüx mejaw leaw ngo majneaj, quiaj apmerang xeyay ngo majneaj; aag ayaj atnej ijlüy tiül pojniün. ³⁵ Netam mejaw wüx aaga ran ijiür quiaj, nde marang pojniün. ³⁶ Sitiül ique ijlüy tiül aaga ran quiaj, ngo mejlüy tiül pojniün, ranüy apmajlüy niüng ijlüy

atnej wüx marraj ic noic nadam ran —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús ayac asoet fariseos y mondüy wüx mipoch Moisés

(Mt. 23:1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 20:45-47)

³⁷ Wüx landoj andeac Teat Jesús, quiaj tasaj nej nop fariseo mamb metiw aniüng nej maquiiüb. Quiaj tamb Teat Jesús. Nganüy wüx chetet met, ³⁸ aaga fariseo wüx tajaw nguineay Teat Jesús ngo marang atnej ajlüyay arangüw nejiw wüx ajantsüw owixaw, quiaj mbayat. ³⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Icona fariseos ijantsan ombas a tas, polat, pero amb tiül tan ajlüy ngo majneaj. Icona atquiaj ijlüyiün, masey ajüic irangan najneaj, tiül imeajtsan xeyay ngo majneaj ajlüy, cos inojtiün me-yariün ocueaj alinop, at irangan cuajantanej ngo majneaj. ⁴⁰ ¡Nerchachiün! ¿Neol ngo mejawana, aag nerang amb wüx ombas, nej nerang amb tiül aton? ⁴¹ Leaw almejiüran ijchan ajcüwa nipilan ngo majiür. Quiaj apmejlüyiün nerixixay najneaj.

⁴² ¡Jaa, icona fariseos! Iyacan erchechiün naw tiül menta, ruda, at naw tiül cuajantanej soex napiürüch; pero icona ngo merangan leaw najneaj, ngo mejiüran lasta alinop atnej andiüm Teat Dios. Netam merangan meáwan aag ayaj, aton nde mecueatiün meyacan erchechiün.

⁴³ ¡Jaa, icona fariseos! Wüx iriümban tiül sinagogas iyamban nguiane chetemeron, nguineay alndom mejarawan. Aton iyambyamban merangüchiün casa niüng ajlüy xeyay nipilan.

⁴⁴ ¡Jaa, icona mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, aton icona fariseos! ¡Monlombojchay icon! At icon oxiüt wüx lajarriow, lango majüic, nipilan namong amb wüx ngo majaw sitiül aag ayaj oxiüt —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁵ Condom tapiüng nop naxey nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés, tasaj Teat Jesús:

—Teat, wüx indeac aag ayaj ajüic atnej andüy wüx ximbasan temendeac —aj.

⁴⁶ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—¡Jaa, icona on mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés! Cos ijchan nipilan mamalüw leaw ngon-dom mamalüw; pero icona ngo mendiüman mer-rejquiün aag ayaj masey con nots micual iwixan.

⁴⁷ ¡Jaa icona! Cos teametajcan majneaj mioxiütüw mondeac andeac Teat Dios leaw tajlüyw tanomb, leaw tandeowüw ambiy nejiw mixejchiün. ⁴⁸ Aag ayaj ajüic icona najneaj mejawan leaw tarangüw mixejchiün; nejiw monbiy, nganüy icona teamerangan mioxiütüw.

⁴⁹ 'Cos Teat Dios meáwan aag ayaj lamajaw, áag tapiüng: “Sanüjchiw mambüw niüng ijlüyiün mandeacüw sandeac, at sanüjchiw mambüw apóstoles aton. Altiül apmambiyaranüw, alacas apmayambüch ombasüw”, aw. ⁵⁰ Aag ayaj tandeac Teat Dios cos ajcüwa nipilan najlüy nganüy cam, apmengüyw leaw tarangüchiw wüx ombasüw mondeac andeac nej tanomb, ajan wüx tarang iüt cam. ⁵¹ Aag ayaj ajan wüx miquiej Abel, ndójuwüx wüx miquiej Zacarías, áag tambiyaw tiül nadam nangaj iüm niüng ajlüy artül. Nganüy sasaj icon, Teat Dios apmüüch icon mengüyiün leaw tambiyaranüw quiaj.

⁵² 'Jaa, icona mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés! Cos ijawan leawa netam, pero ngo merangan. At lamepálan alinop, ngo meajchiün majaw, marang —aw Teat Jesús.

⁵³ Wüx teamandeaç masaj nejiw aag ayaj, meáwan mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at a fariseos xeyay tajcüyw. Condom quiaj tapots masajsajüw nej cuajantanej. ⁵⁴ Tayambüw nguineay masapüw wüx alngün poch leaw apmandeaç, mayacüw asoet.

12

Teat Jesús tandeac andüy wüx monlombojchay

¹ Wüx aaga nüt tapeay quiaj xeyay nipilan, canchiütoj acas mil, lacharrayej. Quiaj Teat Jesús ombas masaj minipilan nej, tapiüng:

—Ijawan nguineay arangüw a fariseos, nde mitsojow icon. Aag ayaj alndom marang icon atnej arang lewadura wüx ajmel tiül ajtsaj marang pan, cos andüy quiaj apmaxip mexeyay. Nejiw ajüic atnej arangüw najneaj; aag ayaj ngo maleaing, arangüwan. ² Cos meáwan leaw naxotaran apmajüic, at meáwan leaw nexotüy apmajaraw alinoic nüt. ³ Atquiaj leaw indeacan icónan quiaj masey tiül pojniün, alinoic nüt apmanguiayaran. Átan leaw tendeaçan wüx indexeyon tiül ilajcan, alinoic nüt apmanderac napac manguiaç cambaj.

Jane netam mermbolan mendüyiün (Mt. 10:26-31)

⁴ Xique sasaj icon xeamigojüw, nde mermbolan mendüyiün leaw alndom mambiy icon, cos áagan alndom marangüw. ⁵ Nganüy sanasaj icon

jane netam mermbolan mendüyiün: ermbolan mendüyiün aaga leaw alndom mambiy icon, ndoj alndom mayac icon tiül xeyay ngo majneaj, tiül biümb. Nej netam mermbolan mendüyiün.

⁶ ¿Neol ngo mejawana, acoquiaw nine quiec ijquiaw tomiün ombat? Naleing Teat Dios ngo ndrom omeaats masey noic tiül nejiw, cos meáwan ajaw. ⁷ At miondeats omalaran lateoraw. Nde mermbolan nicuajind, cos icona alwüx imbeatiün, ngo mat nejiw a nine quiec quiaj.

*Leaw ngo mexotüy wüx mandeac sandeac
(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

⁸ Aton sasaj icon, jangantanej ngo mexotüy wüx masaj nipilan ayar sandeac, xique aton sanandac nasajüw miángeles Xeteat Dios xenipilan nejiw. ⁹ Nganüy jangantanej leaw apmapiüng xique ngome micual xic Teat Dios, at a xique aton sanasaj miángeles Xeteat Dios ngome xenipilan nejiw.

¹⁰ Aton sasaj icon, jangantanej leaw apmandeac alngün ngo majneaj wüx ombas Teat Naxey, nej alndom nawün wüx ximeaats. Nganüy leawa nendeac ngo majneaj wüx ombas Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aaga nisoet quiaj mbich ngon-dom maw wüx ombas nej.

¹¹ Sitiül alngün nüt apmequiürajpan mayacüw icon teombas montangtang tiül ajcüwa sinagoga, tengwüy niüng ajlüy montangtang monajiüt, nde meyamban imeajtsan wüx cuane apmepiüangan; ¹² cos wüx apmerndeacan, aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios apmüüch icon poch leaw netam mepiüangan —aj nejiw Teat Jesús.

Ngo majneaj mandüümdiüram cuajantanej

¹³ Condom nop naxey náwan tiül nipilan tasaj nej:

—Teat, isaj xecoj mambaag pinawan aaga naxcueat cam nüjndiün, müüch xic leaw saneay —aj nej.

¹⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Teat ¿jane neyac xic najaw wüx leaw ijndean, nambaag icueajiün? —aj nej.

¹⁵ Condom tasaj meáwan nipilan:

—Ijawan wüx, nde mendiümdiüman ocueaj alinop; cos ngome wüx lamejiüran cuajantanej alndom mambeol icon mepacan —aj nejiw.

¹⁶ Quiaj tasaj nejiw acas poch andüy wüx corrül, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey nejüür, meáwan omeaats micorrül nej tümb merangü. ¹⁷ Condom aaga naxey quiaj tapiüng tiül omeaats nej: “¿Nguineay sanarang cos ngo najiür nguiane sanayac omeaats xecorrül?”, aw. ¹⁸ Quiaj tapiüng: “Atcüy sanarang, sanambich najarrich xetroj, ndoj sanarang alacas nadamdám, nayac tiül meáwan sanaxaing, at meáwan salnajiür. ¹⁹ Quiaj sanapiüng xiquiáyan quiaj: Canüy najneajay ijlüy cos almejiür meáwan leaw netam, apmaíüc ic xeyay neat. Canüy ixood, iret, inganeow, ich mapac imeaats, sanaj ximeaats”, aw a naxey. ²⁰ Quiaj Teat Dios tasaj nej: “¡Chach! Aaga ongwiiüts cam apmendeow. Jow, leaw teamecanchich quiaj, ¿cuane ajpare? ¿jane apmaneaye?” aj nej.

²¹ 'Atquiaj leaw necancanchich cuajantanej néjan quíaj wüx, ngo majiür nicuajind niüng ajlüy Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Dios üüch meáwan leawa netam
(Mt. 6:25-34)

²² Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Sasaj icon, nde mamb wüx imeajtsan mepiüangan cuane apmeatiün, cuane apmesojquiün. ²³ ¿Neol ngwa, icona alwüx itaman, ngo matnej nüeteran; aton micuerpojan alwüx atam, ngo matnej napixerana? ²⁴ Ijawan nguineay ajlüyiw mimüm wiür, cos nejiw ngo mepiürüw maxainguw omeaats corrül, ngo macanchichaw leaw apmüetiw alinoic nüt, cos Teat Dios üüch nejiw. ¿Neol ngome alwüx imbeatiüna, ngo matnej quieque? ²⁵ ¿Ngwüy jane tiül icona wüx xeyay ayambyamb omeaats alndom matang wüx alquiriwe? ²⁶ Sitiül ngondom merangan leaw ngo maél, ¿neol tapots iyacan imeajtsan wüx cuajantanej leawa naéle?

²⁷ 'Ijawan nguineay ajlüyiw a mbaj, nguineay atangüw. Cos ngo marangüw najiüt nicuajind, at ngo mendileaw. Nganüy sasaj icon, aaga minatang nenajiüt leaw tajlüy nomb nenüt Salomón, nej tajiür xeyay tomiün. Masey tajiür xeyay naneajay apix nej; ngo matüch matnej ajneajiw a mbaj. ²⁸ Sitiül Teat Dios ayac mimbaj a soex leaw almajlüy nganüy, oxep lamarang asap andaab pow, cuane wüx ngo mambeol icon. ¿Neol ngo meyacan imeajtsan wüx neje? ²⁹ Icona nde meyacan imeajtsan wüx leaw apmeatiün menganeowan. ³⁰ Cos nipilan leaw ngo mayambüw

Teat Dios, xeyay ayacüw omeajtsüw wüx aag ayaj. Icona ijawan Miteatiiüts Dios, nej alwüx, nej ajaw meáwan leawa teatam icon. ³¹ Netam meyamban merangan meáwan leaw andiüm Teat Dios; quiaj nej apmüüch icon meáwan leawa netam.

*Tiül cielo icanchichan leawa nembeatmbeat
(Mt. 6:19-21)*

³² 'Nde mermbolan xecualüw, masey nepateayiün, cos Miteatiiüts Dios xeyay ajneaj omeaats, andiüm müüch icon mejlüyiün tiül micambaj nej. ³³ Inüjpiün leaw almejiüran, condom imbeolan leaw nipilan ngo majiür. Aag ayaj atnej mejiüran xeyay tiül iquial tomiün tiül cielo niüng mitomiünan ngo mümb, ngondom pandiüm, ngondom majmel quiaj need maneed, átan a ndeoog ngondom majlüy mandrooch ombas. ³⁴ Cos niüng ijiüran cuajantanej nembeatmbeat, quiaj almajlüy imeajtsan.

Netam mepacan mecüliün

³⁵ 'Ersooigayon, icüliün, icheniün a ran. ³⁶ Irangan atnej arangüw monrang najiüt tiül noic nden wüx teamacüliw neneay nden. Cos wüx apmapeay imiün niüng nengoch owix, camüm majngot mapaj nejiw, najénan maleaijquiw a iüm majmel. ³⁷ Najneajay apmajlüyiw ajcüw monrang najiüt quiaj wüx apmapeay neneay nden maxom nejiw teamacüliw nej, ngo mameayiw. Naleaing sasaj icon, ndójwüx nejay a neneay nden apmayac mes, at nüeteran, masaj nejiw chetemoj metiw. ³⁸ Masey mapeay pinawan ongwiiüts, masey andüy wüx arraw, sitiül apmaxom nejiw teamacüliw nej ngo mameayiw,

najneajay apmajlüyiw ajcüw leawa teamacüliw nej quiaj. ³⁹ Aton sanasaj icon, jondot nop nateateran majaw cuame ores apmajmel aniüng nej need, nej ngome apmameay, ngome apmüüch majmel tinden maneed leaw ajiür. ⁴⁰ Ata icona aton netam mecüliün mepacan, cos Teat Naxey apmandilil wüx ngome teateotsaran —aj nejijw Teat Jesús.

Nop mos nerang najneaj; alinop nerang ngo majneaj

(Mt. 24:45-51)

⁴¹ Quiaj Pedro tasaj Teat Jesús:

—Teat, ¿indeac aag ayaj nanguiayiün xicona, ngwüy tendec manguiyiw meáwan nipilan atona? —aj.

⁴² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Jane aaga nerang najiüt, nerang najneaj, nexom omeaats, leaw neneay nden tayac teowix nej aniüng nej majaw nej ocueaj, mawiül monlüy quiaj marang leaw netama? ⁴³ Najneajay apmajlüy aaga nerang najiüt quiaj wüx apmandilil neneay nden, cos apmaxom nej teamarang meáwan leaw lamasaj. ⁴⁴ Naleaing sasaj icon, aaga neneay nden quiaj ndójwüx apmayac teowix nej meáwan leaw almajiür majaw nej ocueaj. ⁴⁵ Nganüy sitiül aaga nerang najiüt quiaj mapiüng neneay najiüt nequiy apmapeay, maw, ndoj tapots mawüch meáwan monrang najiüt quiaj, monxey, montaj. At a nej ngo marang nicuajind, metmétan, angüngünan. ⁴⁶ Ndot tealeámban aag ayaj, quiaj apeay aaga neneay najiüt wüx a nüt lango leaam omeaats nerang najiüt macül nej. Quiaj apmüüch mamongoch xeyay ngo majneaj, ndoj apmüüch

maquiiüb tiül meáwan leaw ngo mayariw nej andeac.

⁴⁷ 'Sasaj icon, leaw nerang najiüt nejaw cuane andiüm neneay najiüt, ndoj ngo marang atnej, apmajwüch xeyay. ⁴⁸ Nganüy nop leaw ngo majaw cuane andiüm neneay najiüt, ndoj tarang leaw ngo metam marang, apmajwüch napateay quiriw. Cos meáwan leawa nüünd xeyay, apmajtan ocueaj nej xeyay aton, leaw nüünd xeyay leaw ajaraw alndom marang, nej netam marang xeyay aton.

Teat Jesús üüch mbajcam nipilan
(Mt. 10:34-36)

⁴⁹ 'Xique tiünas ningüy wüx aaga iüt cam, nganüy apmajlüy xeyay moncüy, atnej xique tiünas nayac biümb. ¡Malüy lajlüy aag ayaj! ⁵⁰ Xique netam namongoch xeyay necoy. Xeyay ngo majneaj ximeaaats ¡Malüy sapiüng landoj lajlüy! ⁵¹ ¿Ngwüy ipiüngana xique xiün ningüy nayac majlüy monajneaj wüx iüt cama? Ngwüy, xique xiün nüüch majlüy xeyay moncüy, mbajcan palpálwüx. ⁵² Cos naw wüx nganüy alndom majlüy acoquiaw nipilan tiül noic nden ngo majlüyiw nóiquian. Arojpw apmajcüyiw majawwüw ijpüw, tengwüy ijpüw apmajcüyiw majawwüw arojpw. ⁵³ Nateateran apmajcüy majaw nacualaran, tengwüy nacualaran apmajcüy majaw nateateran. Namümaran apmajcüy majaw nacualaran, nacualaran apmajcüy majaw namümaran. Aton namümaran apmajcüy majaw mintaj nacualaran, mintaj nacualaran apmajcüy majaw napeweran —aj nej.

Apiüng wüx leaw aliüc miün apmajlüy
(Mt. 16:1-4; Mr. 8:11-13)

⁵⁴ At tasaj meáwan nipilan:

—Icona wüx ijawan lamawitich oic noleat lamepiüngan: Apmajoet, irawan. Naleaing atquiaj apmajlüy. ⁵⁵ At wüx apmapep tiüt ncherrec lamepiüngan: Apmerraar, irawan. Naleaing atquiaj apmajlüy. ⁵⁶ ¡Sasaj icon ndeac mbeay! Icona ipiüngan ijawan wüx oic, wüx caaw, at wüx iüt. ¿Neol a nganüy ngo mejawan nicuajind wüx meáwan leaw tengual ajlüy tiül aaga nüt cama?

Ijneaj anaag leaw ajcüy majaw ic
(Mt. 5:25-26)

⁵⁷ ¿Neol ngo mejawan icónan quiaj nguineay netam merangan najneaja? ⁵⁸ Cos sitiül aljane aleaic iriow anaag wüx, apmayac ic teombas monajiüt, pues indeac anaag, ijaw cuane ngo majneaj irang, isaj apmeyac ingow wüxan nganaw mepeay anaag teombasüw monajiüt. Cos teat xan alndom masaj mongot mayacüw ic tiül manchiüc. ⁵⁹ Naleaing sasaj ic, wüx lerpeay tiül manchiüc langondom meriow najen, apmeriow leaw imbich mengüy leaw apmatüniw icueaj —aj nejiw Teat Jesús.

13

Netam majcueat meáwan leaw ngo majneaj

¹ Wüx aaga nüt quiaj acas nipilan tasajüw Teat Jesús nguineay a Pilato tapiüng mambiyaranüw acas nipilan monaw Galilea, ndoj taól miquiejw nejiw tiül miquiej nimal leaw teamambiyaw ajcüw monaw Galilea, marang ichechiw nejiw.

² Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Cuane ipiüngan ¿jow ajcüwa monxey tande-owüw quiaj, más xeyay asoetiw ajiürüwa, ngo

mat nejiw meáwan nipilan monaw Galilea, áag tamongochiw atquiaja? ³ Xique sasaj icon ngwüy, cos sitiül icona ngo leaam imeajtsan meyamban Teat Dios, meáwan icona apmandrojchich imbasan aton. ⁴ Ngwüy, cuane ipiüangan ¿jow ajcüwa gajpopeac (18) nipilan tandeowüw achar nejiw tiüt mitorre Siloé, alwüx ngo majneaj arangüwa, ngo matnejiw meáwan nipilan monlüy tiül Jerusaléne? ⁵ Xique sasaj icon ngwüy, cos sitiül icona ngo leaam imeajtsan meyamban Teat Dios, meáwan icona apmandrojchich imbasan aton —aj nejiw.

Tandeac wüx toc ngo meóng

⁶ Condom Teat Jesús tandeac masaj nejiw, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey ajiür noic corrül, altiül noic owil toc. Tamb majaw sitiül alwüx aóng, pero ngo maxom wüx nicuajind. ⁷ Quiaj tasaj aaga naxey nejiür micorrül nej: “Aaga toc cam aroomb neat wüx aag agüy xiün ningüy nayamb aóng nej, ngo naxom wüx nicuajind. Indooig, cuane ajpar, cos teapalpálan iüt”, aj. ⁸ Aaga nejiür corrül tasaj nej: “Teat, ich macül áagan a neat cam; sanataag majneaj, sanatoxtox mapench a iüt wüx owil, ndoj sanayac omeaats iüt. ⁹ Sapiüng apmeóng, tengwüy sitiül ngo meóng, mbich quiaj sanandooig”, aw —aj nejiw Teat Jesús.

Tajneaj iün andeow nop najtaj wüx nüt axoodaran

¹⁰ Noic nüt axoodaran Teat Jesús altiül sinagoga teaquiaach. ¹¹ Alquiaj nop müm najtaj ajiür noic monandeow ayac nimeech, lamatüch gajpopeac

(18) neat tatow maxom nej. Lamandrooch nej ombas, apejnguéxan ajüy, ngondom maleaing. ¹² Teat Jesús wüx tajaw nej, quiaj tasaj:

—Müm najtaj, canüy lerneaj, laáw mimonandeow —aj nej.

¹³ Quiaj tayac owix wüx omal a müm najtaj, andüüban ajneaj, nómban taleaing. Quiaj tapots masaj Teat Dios najneaj arang. ¹⁴ Nganüy aaga natang tiül a sinagoga tajcüy cos Teat Jesús lamataag majneaj monandeow wüx nüt axoodaran. Quiaj tasaj nipilan:

—Ajlüy anaíw nüt leaw alndom marangüch najiüt. Tiül aaga nüt quiaj netam merwiünan matajcüch majneaj iün indeowan, ngome wüx nüt axoodaran —aj nejw.

¹⁵ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—¡Ndeac mbeay! ¿Neol, jowa icona ngo mechejtiün miboyiüna miburrana mequiüjpan meajchiün yow wüx nüt axoodarana? ¹⁶ Aaga müm najtaj cam, nej nop naw tiül acualaats Abraham aton. Nimeech lamüüch nej mamongoch xeyay ngo majneaj lamatüch gajpopeac (18) neat. ¿Neol ngondom matajcüch majneaj wüx nüt axoodarana? —aw.

¹⁷ Wüx Teat Jesús tandeac aag ayaj taxinguiaw meáwan leaw teajcüyiw majawüw nej. Pero altigüy nipilan tapac omeajtsüw xeyay majawüw meáwan najneajay tarang Teat Jesús.

Tandeac wüx osaab mostaza
(Mt. 13:31-32; Mr. 4:30-32)

¹⁸ Condom Teat Jesús tasaj nejw:

—¿Nguineay alndom nasaj icon cuane atnej ajlüy micambaj Teat Dios, ngwüy cuane wüx alndom nandead naquiaach icon wüx, mejawana? ¹⁹ Ajlüy atnej arang osaab mostaza wüx nop naxey apmapiür tiül micorrül nej. Cos apmadam apmatnej nadam xiül; quiec alndom marangüw ombiümüw wüx mipüüig nej —aw Teat Jesús.

Tandead wüx levadura
(Mt. 13:33)

²⁰ Teat Jesús tapiüng alinomb:

—¿Cua wüx alndom nandead naquiaach icon mejawan nguineay ajlüy micambaj Teat Diosa?

²¹ Ajlüy atnej arang levadura, cos wüx nop najtaj apmayac tiül arej nepeax arin, aaga levadura apmüüch maxip ajtsaj marang pan —aw.

Iriümban tiül quicheech ombeay iüm
(Mt. 7:13-14, 21-23)

²² Teat Jesús tanaámb amb andüy Jerusalén. Tamong tiül nadamdandam cambaj, tiül namix cambaj, tanaámb teaquiaach nipilan. ²³ Aljane tatün manguiay nej:

—Teat ¿ngwa naleaingue, napateay nipilan apmawüw wüx asoetiw? —aj.

Quiaj tapiüng Teat Jesús:

²⁴ —Ipacan wüx, ijmeliün iriümban tiül quicheech niüng ajmeleran. Cos xeyay nipilan apmandiümüw majmeliw, pero ngome apmajmeliw. ²⁵ Sitiül nateateran lawitiow

mapal a iüm, nganüy icona ngome tejmeliün, condom tapots ipajan mepiüangan: “Teat, teat, ileaaig a iüm najmeliün”, merajan. Nej apmasaj icon: “Ngo najaw jane icon, nguiane neriowan”,

apmaj icon. ²⁶ Icona quiaj apmesajan: “Xicona tetesan, tanganeowasan naquiüjpan ic; aton ique tequiaach tiül xecambajan”, apmerajan. ²⁷ Nej apmapiüng: “Lanasaj icon ngo najaw jane icon, nguiane nerowan. Iriowan ningüy niüng sajlüy monrang ngo majnej”, apmaj icon. ²⁸ Quiaj apmejiüntsán xeyay, apmenchicnchiquian ilüiquiün wüx apmejawan teat Abraham, teat Isaac, teat Jacob, at meáwan mondeac andeac Teat Dios aliw tiül micambaj Teat Dios; pero icona ngondom mejmeliün. ²⁹ Cos aliücüw imiün nonüt, imiün noleat, imiün calüy, imiün cawac; apchetemoj wüx mes tiül micambaj Teat Dios. ³⁰ Altiül leaw ayaag chingüy nej nganüy, tiül aaga nüt quiaj apmarang natang; aton altiül leaw ayaag atnej natang nganüy, tiül aaga nüt quiaj apmarang chingüy —aw Teat Jesús.

*Teat Jesús tajiünts majaw moncül Jerusalén
(Mt. 23:37-39)*

³¹ Tiülan aaga nüt quiaj tapeayiw quiaj acas fariseos, tasajüw nej:

—Iriow ningüy, quiür ijaw nguiane apmendüy cos Herodes teamandiüm mambiy ic —ajüw nej.

³² Nej tasaj nejw:

—Quiüran isajan aaga atnej wiül quiaj: “Xique nganüy teanawün nimeech wüx ombas nipilan, teanamongoch monandeow nganüy at oxep; nawiür landoj xenajiüt”, irajan. ³³ Xique tanaám netam nandüüb xetiiüd nganüy, oxep, at nawiür, cos nop nendeac andeac Teat Dios ngondom mandeow nguiajantanej, netam matüch Jerusalén.

³⁴ '¡Jerusalén, Jerusalén! ¿Neol tembiy ajcüwa mondeac andeac Teat Dios? ¿Neol teloxiw leaw Teat Dios üüch mamb masajüw ic wüx nej? ¡Xique xeyay tandiümas naxejneng micual, atnej arang noic quit maxejneng micual nej teombas miolümb nej, pero ngo mendiüm! ³⁵ Nganüy apmejawan nguineay apmajcueat imbiüman. Aton sasaj icon langome apmexoman mejawan xic; naleaing apmejawan xic wüx apmatüch a nüt mepiüangan: “Najneajay ajlüy aaga niün, üüch nej miün Teat Dios”, merawan —aj nejiw Teat Jesús.

14

Nop naxey apep nej

¹ Noic nüt axoodaran, Teat Jesús tamb met aniüng nop natang nenajiüt ocueajiw fariseos. Nejiw teamandacüwiw Teat Jesús sitiül aleaic apmarang. ² Alquiaj niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey niün andeow, apep nej. ³ Quiaj Teat Jesús tasaj mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos:

—¿Cuane ipiüangan, najneaj matajcüch majneaj nop niün andeow wüx noic nüt axoodarana? —aj nejiw.

⁴ Nejiw ndijchijówan. Condom quiaj Teat Jesús tasap owix a niün andeow, tüüch majneaj, ndoj tasaj mamb. ⁵ Condom tandüy wüx masaj nejiw:

—Jow icona, jondot mejawan miburrán, mi-boyiün lajmiüc tiül lol ¿ngo mewüniünan najénan masey wüx nüt axoodarana? —aj nejiw.

⁶ Nejiw ngondom mangochiw masajüw nej nicuajind.

Leawa najpajüw aniüng nengoch owix

⁷ Wüx Teat Jesús tajaw ajcüwa nipilan nguineay ayambyambüw chetemoj niüng chetejow netam-tamüw nipilan, quiaj tasaj nejiw nguineay netam marangüw, tapiüng:

⁸ —Wüx apmejpapan aniüng nop nengoch owix, nde memongon ombas chetemeron quiaj, jondot aliüc alinop aton najpaj quiaj, alwüx atam ngo mat icona. ⁹ Condom aliüc aaga nepaj icon masaj icon: “Witiüron ninguiaj cos apchetem aaga alinop cam”, apmaj icon. Quiaj apmexinguan meamban chetemeron niüng ajlüyiw ümb wüx moncheten. ¹⁰ Más najneaj, wüx apmejpapan niüng nengoch owix, quiüran cheteron mequiüjpan ümb wüx moncheten. Mbich wüx aliüc aaga nepaj icon apmapiüng: “Xeamigo, imongon ombas”, apmaj icon. Quiaj apmapac imeajtsan, apmemongon mequiüjpan tiül leaw namongoj ombas. ¹¹ Cos jangantanej leaw nerangrang adam apmüünd monxing. Pero leaw ayaag nicuajind nej, apmandiüram —aw Teat Jesús.

¹² Condom tasaj aaga naxey nepaj nej mamb met aniüng nej:

—Wüx apmerang noic nüeteran nde mepajüw miamigo, micoj, michiig, icualaats, mivecin leaw nejiür. Cos nejiw alndom mandilileaw mapajüw ic alinoic nüt, quiaj apmatotow. ¹³ Ngwüy, wüx apmeyac nüeteran ipaj leaw nipilan ngo majiür, at leaw necoex, leaw nesomb. ¹⁴ Quiaj apmapac imeaats cos nejiw ngondom mapajüw ic matotow. Nganüy a ique, Teat Dios apmangüy ic alinoic nüt

wüx nej apmapacüüch leaw monrang najneaj —aj nej Teat Jesús.

Wüx apmajlüy nadam nüeteran

¹⁵ Nop tiül ajcüw alchetemoj wüx mes maquiüjpüw Teat Jesús, tasaj nej:

—Najneajay apmajlüy leaw apmajlüy tiül monet alinoic nüt tiül micambaj Teat Dios —aj.

¹⁶ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Nop naxey tarang noic nadam nüeteran, tapaj xeyay nipilan. ¹⁷ Wüx lamatüch majlüy monet, quiaj tasaj mamb aaga nembeol nej masaj leaw lamapaj: “Tabaats, landoj lajmel a nüeteran”, maw. ¹⁸ Quiaj meáwan nejiw tayambüw nguineay ngo mambüw. Nop tapiüng: “Sangal noic corrül, nganüy netam namb najaw; nde mejcüy teat, naleaing ngondom namb”, aw. ¹⁹ Alinop tapiüng: “Sangal acoquiaw mancuerna boy, netam namb najawüw; nde mejcüy teat, naleaing ngondom namb”, aw. ²⁰ Alinop tapiüng: “Lesndot angoch xi-wix; naleaing teat, ngondom namb”, aw. ²¹ Quiaj tandilil aaga nembeol quiaj masaj neneay nden meáwan leawa tasoic. Quiaj tajcüy aaga neneay nden quiaj, tasaj nej: “Nganüy nganüy quiür tiül cambaj, ipajüw miünüw meáwan nipilan leaw ngo majiür, leaw necoex, leaw ngo majiür owix, leaw nesomb; isajüw miünüw”, aj. ²² Ndoj marang aag ayaj, quiaj tasaj neneay nden: “Teat, lanarang atnej ipiüng, pero naleaing aliün majlüy nüeteran”, aw. ²³ Tandüy wüx masaj nej a neneay nden: “Quiür tiül meáwan tiüü, tiül rüñch, inetet owixaw miünüw leaw apmexom, para alndom chipiüm saniüng. ²⁴ Cos naleaing sasaj ic, nejingüind leaw

sapaj ombas ngome apmiünüw saniüng chetemoj metiw”, aj —aw Teat Jesús.

Minipilan Teat Jesús netam macueatiw cuajan-tanej

²⁵ Xeyay nipilan tandüjpiw Teat Jesús; condom nej ndiliteay majaw nejiw, tapiüng:

²⁶ —Sitiül aljane andiüm majlüy tiül xenipilan, netam mayac omeaats wüx xic. Nde mayac omeaats wüx miteat nej, mimüm nej, mintaj nej, micual nej, micoj nej, michiig nej. At ngondom mayac omeaats wüx leaw apmamongoch. Sitiül ngo marang atquiaj ngondom majlüy tiül xenipilan. ²⁷ At sitiül aljane ngo mandiüm mamongoch naél, masey mambiyaran wüx cruz ajcan ayar sandeac, ngondom majlüy tiül xenipilan. ²⁸ ¿Cos jane tiül icona sitiül mandiüm marang nop torre, ngo chetem mayamb omeaats majaw nguitow apmetam nej mandondoche?

²⁹ Jondot lamawitich tiüt marang, condom langondom mandondoch; quiaj nipilan apmajawüw, apmitsojow nej. ³⁰ Apmapiüngüw: “Aaga naxey quiaj íünan mawitich, nganüy lango majiür cuane naag mandondochay”, apmawüw. ³¹ Ndot nop natang nenajiüt wüx apmajaw apmajlüy montsoj, aliüc alinop natang nenajiüt aquiüb miün nimiow mil (20,000) soldados, nej ajcánan gajpowüw mil (10,000) ajiür, ¿quia, ngome ombas apchetem mayamb omeaats sitiül alndom mangoch aaga nimiow mil quiaja? ³² Sitiül ajaw ngondom mengoch aweaag, wúxan aliün miünquiaj ajngotoj ajcüwa alinoic ajlüy quiaj, nej apmüüch mamb minipilan nej mayambüw monajneaj. ³³ Atquiaj

icon sitiül ngo mendiüman mecueatiün leaw almejiüran, ngondom mejlüyiün tiül xenipilan.

Wüx quiniüc larrew

(Mt. 5:13; Mr. 9:50)

³⁴ Najneaj quiniüc aag ayaj najtix, pero quiniüc lango majtix ¿cuane ajpar, cos nguineay apmajtix alinomb? ³⁵ Ngondom mamb tiül iüt, ngondom ponongom pandiüm marang omeaats iüt, netam majwich ninguiün. Jane apmanguiaay aag ayaj, ich mayamb omeaats majaw cuane wüx amb apiüng —aw Teat Jesús.

15

Andeac wüx ndron sap

(Mt. 18:10-14)

¹ Tatüchiw niüng ajlüy Teat Jesús xeyay monrang ngo majneaj; aliw tiül aton monsap tomiün ocueaj cambaj. Tambüw niüng ajlüy Teat Jesús manguiayiw aquiaach nej. ² Ajcüwa fariseos, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tendeadeadacüw, tapiüngüw:

—Aaga naxey quiaj aquiüüb tiül monrang ngo majneaj, üet aweaag —awüw.

³ Quiaj Teat Jesús tandeac acas poch andüy wüx nejiw, tapiüng:

⁴ —¿Jondot aljane tiül icona ajiür acoic miow (100) sap, camüm ndrot ocueaj nop, nguineay apmaranga? Apmacueat tiül wajchiüc ajcüwa peic miow gajpoquiy (99) quiaj, cas tamb mayamb aaga ndron ocueaj leaw axom. ⁵ Wüx apmaxom apmaxaing mapiib wüx onic, apac omeaats. ⁶ Ndoj, wüx apmapeay aniüng nej

apmaxejneng leaw xowüy ajneaj aweaag, at moncúlan quiaj niüng acül nej, apmasaj: “Ndrot xesap, nganüy lanaxom. Ich mapac imeajtsan, mapac omeajtsaats”, apmaj. ⁷ Naleaing sasaj icon atquiaj apac omeaatsaran xeyay tiül cielo wüx nop nerang ngo majneaj laleaaw omeaats wüx Teat Dios matün ocueaj, ngo matnej peic miow gajpoquiy (99) nipilan leaw ayajcüw ngo majiürüw nisoet, apiüngüw ngo metam majpaj ocueajiw —aw Teat Jesús.

Andeac wüx tomiün leawa ndrot

⁸ Condom tandeac alinoic, tapiüng:

—Jondot nop najtaj ajiür gajpowüw tomiün, ndrot ocueaj noic, ¿ngüneay apmaranga? Apmachen ran majimb tiül iüm leaw axom. ⁹ Wüx apmaxom apmaxejneng leaw xowüy ajneaj aweaag, at moncúlan quiaj niüng acül nej, apmasaj: “Ndrot noic xetomiün, nganüy lanaxom. Ich mapac imeajtsan, mapac omeajtsaats”, apmaj. ¹⁰ Naleaing sasaj icon, atquiaj xeyay apac omeajtsüw miángeles Teat Dios wüx nop nerang ngo majneaj laleaaw omeaats matün ocueaj Teat Dios mawün asoet nej —aw Teat Jesús.

Nop nacualaran nexiül, arang ngo majneaj

¹¹ Aton Teat Jesús tandeac alinoic, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey ajiür ijpüw micual nej. ¹² Aaga chingüy nacualaran tasaj miteat nej: “Teat, imbaag nómban, iich xic leaw apmeach xic”, aj. Miteat nej quiaj tambaag, tüüch nejiw mianopnopo. ¹³ Ngome xeyay nüt aaga chingüy quiaj taxaing meáwan leawa tüünd. Tamb andüy alinoic iüt ninguiün miünquiaj. Quiaj tambich

mandrooch meáwan leaw ajoy mamb wüx cuajan-tanej ngo majneaj. ¹⁴ Condom wüx laúmb mandrooch meáwan leaw almajiür, tajlüy noic nadam lop tiül aaga cambaj quiaj; nej xeyay tind üet pero ngo majiür cuane apmayar. ¹⁵ Quiaj mbiüjlat wüx ayamb arang najiüt. Tamb majaw nop naxey tiül aaga iüt quiaj; tüüch nej mamb tiül mirrünch nej mejiür sow. ¹⁶ Quiaj tind müet üet sow, cos nejingund ngo müüch nej üet. ¹⁷ Quiaj leaad omeaats, tapiüng nejáyan quiaj: “¡Xeteat almajiür xeyay monrang najiüt, nenaw ocueajiw nejiw nüeteran; nganüy a xique teasandeow lop ningüy! ¹⁸ Leaw sanarang, sanandilil alinomb sandüy niüng ajlüy xeteat. Sanasaj: Teat, lanarang xeyay ngo majneaj leaw ngo mandiüm Teat Dios, at ique ngo mendiüm. ¹⁹ Nde meyac xic tiül mepiüng micual xic. Ngwüy, iyac xic atnej nop nerang minajiüt, sanaj”, aw. ²⁰ Condom quiaj taw quiaj, tandilil andüy aniüng miteat nej.

’Alücan ninguiün majaw nej miteat nej, xeyay tapac omeaats majaw nej. Acuiür tamb mangoch nej mapeiquiec nej onic, majend nej omal. ²¹ Andüüb miün tasaj miteat nej: “Teat, lanarang xeyay ngo majneaj leaw ngo mandiüm Teat Dios, ata ique ngo mendiüm. Nganüy nde meyac xic tiül mepiüng micual xic”, aj. ²² Quiaj miteat nej tasaj monrang minajiüt nej: “Iyamban leaw najneaj napixeran ijchan masooig, aton noic iquial owixeran, at ijchan masooig najneaj napajaran. ²³ ¡Quiüran ijanan miün aaga naxip quicheech wacüx; imbiyan matsambaats marangaats nangos nüt! ²⁴ Cos aaga xecual cam landoj lanapiüng

landeow, nganüy lanaxom almapac. Tapiüngas landoj laámb, nganüy lapeay”, aj nej. Quiaj tapots apac omeajtsüw ajlüy nangos nüt.

²⁵ 'Aaga alinop natang micual nej altiül corrül nganaw mapeay. Wüx nganaw matüch aniüng nej, tanguiaiy tenguiaial ajlüy nangos nüt, at monjiüng. ²⁶ Quiaj tapaj nop nerang minajiüt miteat nej, tatün manguiaiy cuane najlüy. ²⁷ Quiaj tasaj nej: “Michiig lapeay, miteat tapiüng mandeow aaga quicheech wacüx naxip tiül, cos apac omeaats lapeay michiig napac najneájan”, aj nej aaga nerang najiüt. ²⁸ Quiaj tajcüy aaga natang quiaj, ngo mandiüm majmel tinden. Quiaj taw miteat nej mawüywüy nej majmel. ²⁹ Ndoj nej quiaj tasaj miteat nej: “Xique xeyay neat lanarang minajiüt, ngome áag narang adam ximeaats. Wül meaach xic masey nop nine teants nambiy natsamb anaag xeamigos. ³⁰ Nganüy wüx apeay aaga micual quiaj, nej lamambich mandrooch wüx montaj meáwan leawa teaach; pero ique lamembiy aaga naxip wacüx mengoch ombas”, aj nej. ³¹ Quiaj tasaj nej miteat nej: “Xecual, ique meáwan nüt ilningüy mequiiüb xic. Meáwan leawa alnajiür, aag ayaj landoj ineay. ³² Nganüy netam marangaats nangos nüt mapac omeajtsaats, cos aaga michiig cam landoj lanapiüng landeow, nganüy lanaxom almapac. Tapiüngas landoj laámb, nganüy lapeay”, aj nej miteat nej —aw Teat Jesús.

16

Tandeac wüx nop minatang nerang najiüt

1 Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej aton:

—Tajlüy nop naxey nejiür xeyay, ajiür nop minatang nerang minajiüt nej. Aaga nerang najiüt quiaj tajmel asoet; tapiüngüw nej androochndróochan ocueaj neneay najiüt. ² Condom neneay najiüt tapaj masaj nej: “Lananguiaj tengual irang ngo majneaj. Nganüy apmeaach xic meáwan leaw altiül iwix, cos ninguiaj ndoj süüch ic najiüt”, aj nej. ³ Condom aaga naxey quiaj tapiüng nejáyan quiaj: “Jow nganüy nguineay sanarang, cos neneay najiüt langome apmüüch xic najiüt. Xique ngondom ximbas satox iüt; at saxing namb satüney. ⁴ Lanajaw nguineay sanarang para alndom najiür amigo niüng alndom namb wüx lasajwan tiül xenajiüt”, aw. ⁵ Condom quiaj tapaj anopnopo leawa nejüch neneay najiüt. Tatün manguiay nop: “¿Nguitow ijüch neneay najiüta?”, aj. ⁶ Quiaj tapiüng: “Coic miow (100) ngan aceite”, aw. Quiaj tasaj: “Cheter, jogüy minawiig, irang alinoic, iyac áagan ic miow gajpowüw (50)”, aj. ⁷ Condom tasaj alinop: “¿Jow ique, nguitow ijüch?” aj. Quiaj tasaj nej: “Coic miow (100) nepeax trigo”, aj nej. Quiaj tasaj: “Jogüy minawiig, irang alinoic, iyac áagan peic miow (80)”, aj. ⁸ Condom quiaj aaga neneay najiüt talomb aaga naxey nerang ngo majneaj quiaj cos taxom omeaats mayamb nguineay apmajlüy alinoic nüt. Nipilan tiül aaga nüt cam xeyay axomüw omeajtsüw marangüw cuajantanej. Pero ajcüw monyamb Teat Dios ngo mayacüw omeajtsüw wüx maxomüw xeyay cuajantanej ningüy wüx iüt.

⁹ Nganüy sasaj icon: Netam mexoman imeajt-

san wüx nguineay apmerangan wüx cuajantanej leaw ijiüran wüx aliün mepacan ningüy wüx aaga ngo majnej iüt cam, pero ngome atnej tarang aaga naxey quiaj. Pues netam mejiüran amigos leaw apmambeolüw icon wüx laúmb meáwan leaw ijiüran. Ndoj apmejlüyiün najnej tiül cielo meáwan nüt.

¹⁰ 'Cos leaw nerang najnej wüx cuajantanej, masey wüx noic nine najiüt, atanquiaj apmarang wüx noic nadam najiüt aton. Leaw arang ngo majnej wüx noic nine najiüt, wüx noic nadam najiüt aton ngo majnej apmarang. ¹¹ Sitiül icona ngo merangan najnej wüx leaw almejiüran ningüy wüx iüt, ¿nguineay apmerangan najnej wüx leawa más xeyay netam, aag ayaj wüx minajiüt Teat Dios? ¹² Sitiül ngo merangan najnej wüx ocueaj alinop, ¿jane apmeech icon mejiüran ineayiüna?

¹³ 'Nejinguind nerang najiüt ngondom marang minajiüt ijpüw monxey nóiquian, cos ndot apmandiüm marang leaw apiüng nop, ngome apmarang leaw apiüng alinop. Tengwüy xeyay mandiüm mandüüb nop, quiaj ngome apmandüüb wüx leaw apiüng alinop. Atquiaj ajlüy, nómban ngondom mendüüb Teat Dios sitiül meyac imeaats wüx xeyay tomiün aton —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁴ Ajcüwa fariseos wüx tanguiayiw aag ayaj, itsojayéjan Teat Jesús cos nejiw xowüy andiümdiumw tomiün. ¹⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icona ipiüangan najnej irangan, pero iranganan majaw icon nipilan. Nganüy Teat Dios lamajaw nguineay imeajtsan. Cos meáwan leawa

nipilan ayajcüw más netam, Teat Dios ngo mind majaw aag ayaj.

Aaga poch tüünd Moisés tan ajlüy

¹⁶ 'Aaga poch tüünd Moisés, at leawa tandeacüw mondeac andeac Teat Dios ajlüyw leaw tapeay aaga Juan neech yow nipilan. Naw quiaj ajmel anderac wüx aaga najneajay cambaj ocueaj Teat Dios. Nganüy meáwan nipilan tengual mayambüw nguineay majmeliw tiül.

¹⁷ 'Ngo maél ndrom ombas a cielo ndrom ombas a iüt, ngo matnej aél majcueat noic nine letra tiül Mipoch Teat Dios.

Teat Jesús apiüng wüx moncueateay

(Mt. 19:1-12; Mr. 10:1-12)

¹⁸ 'Sitiül nop naxey macueat mintaj nej maquiiüb alinop, aaga naxey quiaj ajiür xeyay nisoet. At jane apmaquiiüb nop najcueat najtaj ajiür xeyay nisoet —aj nejiw Teat Jesús.

Andeac wüx Lázaro, at wüx nop nejiür xeyay

¹⁹ Condom Teat Jesús tapiüng alinoic:

—Tajlüy nop naxey ajiür xeyay tomiün, asooig najneajay apix nej. Meáwan nüt ajlüy monet, ajlüy atnej nadam nangos nüt aniüng nej. ²⁰ At aton tajlüy nop naxey netüney nenüt Lázaro. Xeyay necoy axom nej, lamambich nej ombas. Nej mbójan amb mayacüch chetem mbeay minden a naxey nejiür quiaj. ²¹ Aaga netüney quiaj malüy apiüng alndom mamilmil müet leawa najmiüc tiüt teoleaj mimes a naxey nejiür quiaj. Pet ambüw malüpiw minecoy nej. ²² Noic nüt aaga pobre Lázaro tandeow. Quiaj ángeles taquiüjpüw nej

mamb andüy niüng ajlüy teat Abraham. Condom aaga nejiür quiaj, tandeow aton, ndoj tamiüraad. ²³ Aaga naxey nejiür quiaj tapeay tiül Hades niüng ambüw mondeow, teamamongoch xeyay ngo majnej. Condom quiaj taxaing omal majaw miünquiaj; quiaj tajaw a Lázaro najnejay ajlüy almaquiiüb Teat Xan Abraham. ²⁴ Quiaj tendec napac tapiüng: “¡Teat Abraham, ijiür xic lasta teat! Isaj a Lázaro maxec tiül yow micual owix nej, miün matequeech wüx xeniw mendeyndey, cos langondom, xeyay necoy teamongoch tiül aaga biümb cam”, aw. ²⁵ Quiaj Abraham tasaj nej: “Xecual, ich leam imeaats nguineay tajnej ijlüy wüx iüt, tejiür meáwan leawa tendiüm; pero a Lázaro ngo majnej tamongoch. Nganüy nej najnejay ajlüy ningüy, ique atüch ic memongoch aaga ngo majnej quiaj. ²⁶ At ajiür noic niüng angochay najal andüy tiüt naw ningüy andüy quiaj, ngondom mamongaran andüy niüng ijlüyiün; at imiün ninguij ngondom mamongaran andüy ningüy”, aj nej. ²⁷ Quiaj tasaj nej a naxey: “Teat Abraham, satün icueaj teat, isaj a Lázaro mamb aniüng xeteat. ²⁸ Cos alnajiür acoquiaw xechiig, sandiüm mamb masaj mayambüw Teat Dios; quiaj nejw ngome aliücüw ningüy alinoic nüt tiül aaga biümb cam”, aj nej. ²⁹ Condom tasaj nej teat Abraham: “Alquiaj almajiürüw aaga poch tüünd teat Moisés, at leawa tarangüw mondeac andeac Teat Dios. Áag ich manguiayiw”, aj nej. ³⁰ Quiaj tapiüng a naxey: “Ngwüy Teat Abraham, ngome apmanguiayiw. Pero sitiül aljane mamb niüng ajlüyiw nejw imiün tiül mondeow, quiaj nejw apleaam omeajtsüw

wüx Teat Dios”, aw. ³¹ Teat Abraham tasaj nej: “Sitiül ngo marangüw leawa tapiüng teat Moisés, tengwüy ngo mayariw leawa tandeacüw ajcüwa mondeac andeac Teat Dios, masey mamb nop imiün tiül mondeow ngome apmayariw andeac”, aj nej —aw Teat Jesús.

17

Nde meyacüchiün wüx ngo majneaj (Mt. 18:6-7, 21-22; Mr. 9:42)

¹ Condom Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Meáwan nüt apmajlüy leaw andiüm mayac icon wüx merangan ngo majneaj. Pero, ¡xeyay ngo majneaj apmamongoch leaw apmayac wüx alinop marang ngo majneaj! ² Najneaj maoelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec, wúxan nganaw mayac wüx marang ngo majneaj nop leaw jayats mayar sandeac. ³ Netam mejawan nguineay apmerangan tiül icona.

’Sitiül aljane apmarang ngo majneaj wüx imbas, ipaj ocueaj. Sitiül nej leaad omeaats wüx aaga ngo majneaj tarang quiaj, matün perdon, pues iwün wüx imeaats leawa tarang. ⁴ Jondot nop apmandeac wüx imbas ngo majneaj ayaíw andeac tiül noic nüt, ndoj tatün icueaj ayaíw atün mewün wüx imeaats aaga ngo majneaj lamandeac wüx imbas, ique netam mewün wüx imeaats nguitówan quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

Netam mayacüch omeaatsaran wüx Teat Dios

⁵ Condom miapóstoles nej Teat Jesús tasajüw nej:

—Teat, imbeol xicon naleaing nayacan ximeajt-san más wüx Teat Dios —ajüw nej.

⁶ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Sitiül icona iyacan imeajtsan wüx Teat Dios masey iyajcan nepateayiün alndom merangan, atnej apateay osaab mostaza, apndom mesajan aaga xiül sicómoro quiaj: “Lojquiür, quiür piürar tiül ndec”, merajan, atquiaj apmajlüy —aj nejiw.

Ngvineay netam marang nop nerang najiüt

⁷ Aton tasaj nejiw Teat Jesús:

—Jane nop tiül icona ajiür minerang najiüt nej nechiüt iüt, tengwüy nejiür wacüx, wüx apmapeay arang najiüt aaga nerang najiüt quiaj, apmasaj: “Imong, cheter, iret”, maj. ⁸ Sapiüng ngwüy, ingow asaj aag ayaj apmasaj: “Irang süet, iyac mes. Leaw ndoj süet sanganeow ndoj teret a ique”, apmaj. ⁹ Ngwüy ¿netam masaja: “Dios mangüy ic”, apmaj, ajcan arang leaw netam maranga? ¡Ngwüy!
¹⁰ Atquiaj wüx icona aton, wüx lamerangan leawa Teat Dios lamapiüng merangan, netam meyajcan ngome alngün xeyay najneaj terangan, cos terangan áagan leaw atüch icon merangan —aj nejiw Teat Jesús.

Gajpowüw monxey axom nejiw napat monandeow nasoic lepra

¹¹ Teat Jesús tanaámb amb andüy Jerusalén, tamong niüng angochay iüt ocueaj Samaria maquiüb Galilea. ¹² Wüx tapeay tiül noic nine cambaj, quiaj tambüw mangochiw nej gajpowüw monxey axom nejiw napat monandeow nenüt lepra. Miünquiájan lombojow ngo matüchiw nej. ¹³ Tepajüw napat, tapiüngüw:

—¡Teat Jesús, Teat Naxey! ¡Ijiür xicon lasta!
—awüw.

14 Wüx Teat Jesús tajaw nejiw, quiaj tasaj:

—Quiüran, ijchan majaw icon miteaats ocueajiiüts —aj nejiw.

Quiaj tambüw, condom wúxan tengual ajüyw, quiaj tayajcüw lajneajiw, nómban ndroj a necoy.

15 Condom nop nejiw wüx tajaw lajneaj, andilílan tiüt tamb, apac omeaats, teamandeaac wüx leawa lamarang Teat Dios.

16 Taquieel micos nej mejquiet tiüt niüng ajlüy Teat Jesús masaj Dios mangüy nej. Aaga naxey quiaj naw Samaria.

17 Condom Teat Jesús tapiüng:

—Neol, sayaag gajpowüw lajneaj iün andeowüw. ¿Jow al ojquiyej, wüliwe? 18 ¿Neol ngo majlüy alinop tiül nejiw miün müüch gracias Teat Dios; neol áagan a napeay miün naxey cama? —aw Teat Jesús.

19 Condom quiaj tasaj aaga naxey:

—Witiür quiür, nganüy lerneaj cos teyar sandeaac —aj nej Teat Jesús.

*Ngvineay apmajlüy minipilan Teat Dios
(Mt. 24:23-28, 36-41)*

20 Condom fariseos tatüniw manguiayiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Ngow ipiüng apmajlüy ningüy micambaj Teat Dios, aaga nüt wüx nejay Teat Dios apmajlüy wüx minipilan neje? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Wüx Teat Dios apmayac ningüy micambaj nej, aag ayaj ngondom maxoram majaraw.

21 Ngondom mapiürang wüx: “Jogüy”, tengwüy mapiürang: “Joiün”, cos micambaj Teat Dios lajlüy tiül icona —aj nejiw Teat Jesús.

22 Condom tasaj minipilan nej:

—Aliüc miün nüt apmendiüman mejawan masey noic nüt tiül aaga nüt wüx Teat Naxey lajlüy wüx micambaj nej; pero ngome apmejawan. ²³ Apmawaijchaw icon mapiüngüw: “Jogüy a Teat Naxey”, tengwüy: “Joíün.” Icona nde meamban mendüjpiün. ²⁴ Alinoic nüt wüx Teat Naxey aliüc apmajüic, cos apmajlüy atnej noic najlip wüx ajlipiich ngondom mexotüy, nómban arraj nguiajantanej. ²⁵ Pero naleaing ombas netam mamongoch xeyay ngo majneaj, majcüy majaw nej nipilan najlüy nganüy cam. ²⁶ Aaga nüt wüx aliüc Teat Naxey apmajlüy atnej tajlüy tanomb wüx almapac Noé. ²⁷ Nipilan ngo meteotsüw wüx; netiw nanganeowüw, angoch owixaw atnej ajlüyay marangüw. Wüx tatüch aaga nüt wüx Noé tajmel tiül nadam müx; quiaj tajngot a yow, tandrooch nej ombasüw meáwan. ²⁸ Aton atnej tajlüy tanomb wüx almapac a Lot, nipilan aton ngo meteotsüw wüx; cos netiw, nanganeowüw, nengalayej, nenüübayej, nepiürüw, arangüw ombiümüw. ²⁹ Wüx taw quiaj a Lot tiül cambaj Sodoma tajmiüc biümb, at azufre imiün tiül cielo atnej ajoet. Quiaj tandrooch ombas meáwan leaw almajlüy tiül aaga cambaj quiaj. ³⁰ Atnej wüx aaga nüt quiaj ngome teateotsaran wüx nicuajind, atquiaj apmajlüy wüx a nüt aliüc Teat Naxey.

³¹ Wüx aaga nüt quiaj sitiül aljane ngo majlüy aniüng nej, nde majmel mawün leaw almajiür tiül iüm. Sitiül aljane altiül corrül, nde mandilil andüy aniüng nej. ³² Ich leaam imeajtsan nguineay tarang mintaj a Lot. ³³ Sitiül aljane ngo ma-

yar sandeac cos imbol mambiyaw nej nipilan, wüx apmandeow apmamongoch xeyay ngo majneaj, ngome apmamb tiül cielo. Nganüy sitiül aljane ngo mapiüng wüx masey mandeow cos ayar sandeac, nej alinoic nüt apmajlüy xeyay najneaj tiül cielo.

³⁴ 'Aton sasaj icon, wüx aaga ongwiiüts quiaj ijpüw almameayiw wüx noic mats, nop apxaijnguam, alinop apmajcueátan. ³⁵ Átan apmajlüy ijpüw montaj teanchiülüw nóiquian, nop apxaijnguam, alinop apmajcueátan. ³⁶ Ijpüw monxey tearangüw najiüt tiül corrül, nop apxaijnguam, alinop apmajcueátan —aj nejw Teat Jesús.

³⁷ Wüx tanguaiyiw aag ayaj minipilan nej, quiaj tasajüw nej:

—Teat ¿nguiane apmajlüy aag ayaja? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejw:

—Niüng ajlüy nop nandeow, quiaj apsonongom a potwit —aj nejw Teat Jesús.

18

Nop lemben omal najtaj y nop juez

¹ Condom Teat Jesús tasaj nejw alacas poch ngome aleaing miün, cos tandiüm müüch leaam omeajtsüw nguineay netam mandeacüw maquiüjpüw Teat Dios, matajcüw orar meáwan nüt nde paxiüm. ² Quiaj tapiüng:

—Tajlüy noic cambaj, ajlüy quiaj nop nejaw wüx asoeteran, ngo majiür lasta nipilan, at ngo mimbol mandüy Teat Dios. ³ Tiül aaga cambaj quiaj alquiaj nop najtaj lemben omal, lambójan amb quiaj masaj aaga naxey mandondoch noic

moncüy. ⁴ Pero aaga naxey quiaj ngo mandüüm. Ndójuwüx tapiüüng nejáyan quiaj: “Masey ngo najiür lasta nipilan, aton ngo nimbol nandüy Teat Dios; ⁵ nganüy sanarang leaw netam wüx mimoncüy aaga lemben omal najtaj quiaj, wüxan nganaw müüch xic najcüy cos oleajleájan ningüy”, —aw.

⁶ Quiaj tapiüüng Teat Jesús:

—Inguiayiün nguineay tapiüüng aaga ngo mameaj nejaw wüx asoeteran quiaj. ⁷ ¿Jow icona cuane ipiüngana? ¿Jow Teat Dios ngondom mambeol leaw monyamb neje, montün nej ocueaj nüt ongwiiütsa? ¿Ngwüy ipiüngana nequiy mambeol nejiwe? ⁸ Xique sasaj icon, nej ngome apmequiy mambeol nejíw. Jow wüx aliüc Teat Naxey, ¿quia apmaxom wüx iüt nipilan leaw aliün mayacüw omeajtsüw wüx neje? —aw Teat Jesús.

Jesús tandeac wüx nop fariseo, at wüx nop nesap tomiün

⁹ Condom tandeac alinoic poch Teat Jesús manguiayiw leaw apiüngüw nejíw xeyay najneaj arangüw, ngo matnejíw jangantanej nipilan. Tapiüüng:

¹⁰ —Tajlüy ijpüw monxey, nop fariseo, alinop nesap mitomiün cambaj. Tambüw tiül nadam nangaj iüm metajcüw orar. ¹¹ Aaga fariseo wüx tataag orar, lombójan, atcüy tapiüüng: “Süüch ic gracias Teat Dios, cos xique ngo mat xic jangantanej nipilan leaw moneed, monrang ngo majneaj, monjiür pálwüx montaj; aton ngo mat xic aaga nesap mitomiün cambaj quiaj. ¹² Xique saíünd ijmbüw tiül noic seman; aton sayac xehech aaga diezmo naw tiül meáwan leawa saxom”,

aw. ¹³ Nganüy aaga nesap mitomiün cambaj miünquiájan lembej, ngo mandiüm maxaing omal majaw cawüx, atoltol mal miüünd nej, tapiüng: “¡Teat Dios, xique nerangas ngo majneaj, ijiür xic lasta Teat!” aw. ¹⁴ Xique sasaj icon aaga naxey nesap mitomiün cambaj quiaj, apmajtsor najneajay omeaats cos Teat Dios tanguiay nej andeac. Nganüy aaga fariseo ngwüy. Atquiaj ajlüy cos jane nelombojchay, nicuajind nej, apmamongoch monxing. Nganüy jane ayaag nicuajind nej, Teat Dios apmapiüng, najneajay arang —aw Teat Jesús.

Taquiüraab mamb namix nine majawüw Teat Jesús

(Mt. 19:13-15; Mr. 10:13-16)

¹⁵ Condom taquiüraab niüng ajlüy Teat Jesús tegüy namix nine matepeayiw nej majend nej omalüw. Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj, tapots maliquiaw monquiüb namix nine. ¹⁶ Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej masaj:

—Ijchan miünüw a namix nine niüng sajlüy, nde mepalan. Jangantanej apmajmel tiül micambaj Teat Dios netam majlüy atnej ajcüwa namix nine cam. ¹⁷ Naleaing sasaj icon jane andiüm majmel tiül micambaj Teat Dios, sitiül ngo mandiüm marang atnej nop nine, nómban ngondom majlüy tiül —aj nejjiw Teat Jesús.

Nop nejjiür xeyay tomiün tandeac aweaag Teat Jesús

(Mt. 19:16-30; Mr. 10:17-31)

¹⁸ Nop nenajiüt tiül judíos tatün manguiay Teat Jesús, tasaj:

—Teat, sajaw ique najneaj irang. Nganüy isaj xic Teat, ¿cuane netam narang, nguineay alndom napac meáwan nüt tiül cielo? —aj.

¹⁹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol tepiüng xique nerangas najneaja? Ne-jinguind nipilan ngo marang najneaj; áagan Teat Dios arang najneaj. ²⁰ Ique lamenguiay leaw andiüm Teat Dios, cos apiüng: “Nde mejiür minajtaj; nde membiy nipilan; nde merneed; nde merwaiich; iyar andeac miteat, mimüm” —aj nej Teat Jesús.

²¹ Quiaj tasaj nej aaga naxey quiaj:

—Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeaats nde sajngot miün —aj nej.

²² Wüx tanguiy aag ayaj Teat Jesús, quiaj tasaj:

—Alünan alinoic nganaw merang. Quiür inüüb leaw almejiür, condom imbaag ombeat meaach leawa nipilan ngo majiür, quiaj apmejiür tiül cielo xeyay nembeatmbeat, ndoj tewiün mendüüb xic —aj.

²³ Aaga naxey wüx tanguiy aag ayaj ngo majneaj mayaag, tamix omeaats, ngo mandiüm mandrooch ombas leaw ajiür, cos nop nej nejiür xeyay.

²⁴ Wüx Teat Jesús tajaw amix omeaats aaga naxey, quiaj tapiüng:

—¡Xowüy laél majmeliw tiül micambaj Teat Dios ajcüwa monjiür xeyay! ²⁵ Más ngo maél nop camello mamong amb tiül owil nots ndiüc, ngo matnej aél ocueajiw a nipilan monjiür majmeliw tiül micambaj Teat Dios —aw.

²⁶ Meáwan leawa tanguiyiw aag ayaj tapiüngüw:

—Sitiül atquiaj ajlüy, ¿jane alndom maw wüx asoet neje? —awüw.

²⁷ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Leaw nipilan nómban ngondom marang, Teat Dios alndom marang —aj nejiw.

²⁸ Condom tasaj nej teat Pedro:

—Teat, xicona tacueatasan meáwan leaw tajiürasan para nandüjpiün ic —aj nej.

²⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, ngo majlüy nejinguin macueat aniüng nej, miteat nej, mimüm nej, micoj nej, michiig nej, mintaj nej, micual nej, para majlüy tiül micambaj Teat Dios, ³⁰ leaw ngome apmüünd majiür alinomb meáwan leawa tacueat ningüy wüx aaga iüt cam, at alinoic nüt apmüünd mapac meáwan nüt tiül cielo —aj nej.

Tandüy wüx mapiüng apmambiyaran

(Mt. 20:17-19; Mr. 10:32-34)

³¹ Condom Teat Jesús tawün ninguiün quiriw ajcüwa gajpiüp minipilan nej, tasaj:

—Nganüy tabaats matüchiiüts Jerusalén. Quiaj apmajlüy atnej lamapiüngüw mondeac andeac Teat Dios guineay apmarangüch wüx ombas a Teat Naxey. ³² Cos apmayacüch teowixaw napeay miün nipilan; apmitsojow nej mandeacüw ngo majnej wüx ombas; apmateontsüw wüx ombas nej onts ombeayiw nejiw. ³³ Apmatoliw, condom apmambiyaw nej nómban. Ndoj, wüx er nüt apmapac alinomb —aj nejiw Teat Jesús.

³⁴ Pero nejiw ngo maxomüw omeajtsüw wüx aag ayaj, ngo majawüw cuane wüx amb apiüng; cos ngo müjndiw majawüw.

*Teat Jesús tüüch majneaj nop somb tiül Jericó
(Mt. 20:29-34; Mr. 10:46-52)*

³⁵ Teat Jesús wüx laliüc mapeay tiül cambaj Jericó, alquiaj nop naxey nesomb alchetem mbeay tiiüd teatüney. ³⁶ Aaga naxey quiaj wüx tanguiay xeyay nipilan teamong, quiaj tatün manguiay cuane najlüy. ³⁷ Quiaj tasoic Teat Jesús naw Nazaret namong amb quiaj. ³⁸ Condom tepaj napac:

—¡Teat Jesús, micual David, ijiür xic lasta! —aw.

³⁹ Quiaj taliQUIAW nej leaw monmong ombas, macueat apaj. Pero nej tayac wüx alquiriw apaj, tapiüng:

—¡Micual David, ijiür xic lasta! —aw.

⁴⁰ Quiaj Teat Jesús lembet, tapiüng mamb manüch aaga naxey quiaj. Wüx tapeay niüng ajlüy nej, tatün manguiay, tasaj:

⁴¹ —¿Cuane ipiüng, teat? —aj.

Quiaj tasaj nej aaga naxey:

—Teat, sandiüm meaach majneaj xiniiüg, sandiüm naxom najaw —aj nej.

⁴² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Nganüy apmexom mejaw; lerneaj cos teyac imeaats wüx xique —aj nej.

⁴³ Andüüban rat oniiüg, condom tandüüb mamb Teat Jesús, tüüch gracias Teat Dios. At meáwan nipilan wüx tajawüw aag ayaj tandeacüw najneaj wüx Teat Dios aton.

19

Zaqueo tandiüm majaw Teat Jesús

¹ Condom Teat Jesús tapeay Jericó, tamong amb tiül cambaj. ² Alquiaj nop naxey nejjiür xeyay

tomiün, nenüt Zaqueo, minatang ocueajiw monsap mitomiün cambaj. ³ Aaga Zaqueo quiaj andiüm matüch niüng ajlüy Teat Jesús majaw. Pero ngondom cos tequech oleaj, aton cos xeyay nipilan alquiaj. ⁴ Leawa tarang, tecuiür tamong ombas, tajtep noic owil xiül nenüt sicómoro para maxom majaw, cos Teat Jesús netam mamong amb quiaj. ⁵ Wüx tatüch quiaj Teat Jesús, taxaing omal majaw cawüx. Tajaw a Zaqueo, quiaj tasaj:

—¡Zaqueo! ¡Ernguialeateay, iriow tiüt! Cos nganüy netam naxood iniüng —aj.

⁶ Almanguiaj aag ayaj a Zaqueo, ajchícan tiüt tamb mangoch Teat Jesús, apac omeaats. ⁷ Meáwan nipilan wüx tajawüw aag ayaj tapots andeacndeacüw wüx. Tapiüngüw Teat Jesús laámb maxood aniüng nop nerang xeyay ngo majnejaj. ⁸ Pero Zaqueo witiüt lembem masaj Teat Jesús:

—Nganüy Teat, leaw alnajiür sanawün pinawan nüüch leawa ngo majiür; at sitiül aljane aleaic lanayar ocueaj wüx sawaiich, nganüy sanandilil nüüch alapiquiw atow nej sayar —aj.

⁹ Quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Wüx aag ayaj ajüiquich nej laáw wüx asoet, cos aaga naxey cam aton nop micual mixejchiiüts Abraham. ¹⁰ Teat Naxey iün mayamb meáwan nipilan mawün wüx asoetiw leawa landrojow tiül arangüw ngo majnejaj —aw Teat Jesús.

*Gajpowüw monrang najiüt tündiw tomiün
(Mt. 25:14-30)*

¹¹ Wüx laliüc mapeayiw Jerusalén, quiaj Teat Jesús tandec alinoic poch masaj ajcüwa nipilan quiaj müüch nejiw majawüw ngome laliüc matüch

aaga nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej. ¹² Condom tasaj nejiw:

—Tajlüy nop naxey netamtam ajlüy nipilan, tamb tiül noic cambaj miünquiaj mayar minajiüt nej marang natang nenajiüt, cas tandilil. ¹³ Wúxan nganaw mamb, tapaj gajpowüw monrang minajiüt nej. Tüüch anopnopo noic tomiün xeyay nembeat, ndoj tasaj nejiw: “Iyamban nguineay aldom mexoman wüx alquiriw aaga tomiün cam, ndoj apmeajchiün xic leaw sapeay”, aj nejiw. ¹⁴ Ajcüwa nipilan micual miüt nej ngo mandiümüw, ajcüyiw majawüw nej. Áag tujchiw mamb noic ajlüy nipilan mapiüngüw ngo mandiümüw aaga naxey quiaj marang natang nenajiüt tiül nejiw. ¹⁵ Masey atquiaj tarangüw, aaga naxey tayar minajiüt nej. Ndoj tandilil andüy tiül miüt nej. Wüx lapeay, quiaj tapaj monrang minajiüt nej leawa tüüch tomiün, majaw nguitow lamaxomüw wüx anopnopo. ¹⁶ Aaga ombas mappeay tasaj nej: “Teat, jogüy mitomiün, lanaxom wüx algajpowüw”, aj nej. ¹⁷ Quiaj tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Najneajay terang cos terang leaw sapiüng; masey napateay süüch ic, ique teyamb nguineay mexom wüx alquiriw. Nganüy sanüüch ic mejlüy wüx gajpowüw cambaj”, aj nej. ¹⁸ Condom wüx tapeay alinop tasaj nej: “Teat, jogüy mitomiün, lanaxom wüx alacoquiaw”, aj nej. ¹⁹ At tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Nganüy sanüüch ic mejlüy wüx acoquiaw cambaj”, aj nej. ²⁰ Quiaj tapeay alinop masaj nej: “Jogüy mitomiün, teat. Tayacas tiül noic nine püy. ²¹ Cos ximbol nandüy ic teat, sayaag xowüy apmejcüy. Cos

sajaw ique ixaing omeaats corrül masey ngome ique ipiür, at ique iwit masey ngome ique itendeay”, aj nej. ²² Quiaj tasaj nej aaga natang nenajiüt: “Ngo majneaj irang, aaga poch leaw indeac quiaj ayac isoet. Sitiül lamejaw xique napatas, sawit leaw ngo nayac, at sitiül ipiüng saxaing masey ngome xique sapiür; ²³ ¿neol ngo meyac tiül banco xetomiün? Quiaj wüx sanapeay nayar, lamaxom wüx alquiriw”, aj nej. ²⁴ Condom tasaj leaw aliw quiaj: “Inojtiün ocueaj a tomiün; ijchan aaga nejiür gajpowüw”, aj nejiw. ²⁵ Quiaj tasajüw nej: “¡Teat, aag ayaj lamajiür gajpowüw!”, ajüw nej. ²⁶ Quiaj tasaj nejiw aaga natang nenajiüt quiaj: “Naleaing sasaj icon, leawa tayamb nguineay mayac wüx alquiriw, apmüünd xeyay; nganüy jane ngo mayamb nguineay maxom wüx alquiriw, apmajnot ocueaj aaga leawa tüünd”, aj nejiw. ²⁷ At tapiüng: “Iquiüjpan miün ningüy niüng sajlüy; imbiyan ajcüwa moncüy majaw xic leaw ngo mandiümüw narang minatangüw nejiw”, aw a natang nenajiüt —aj nejiw Teat Jesús.

*Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén
(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Jn. 12:12-19)*

²⁸ Ndoj mapiüng aag ayaj, Teat Jesús tanaámb tamb andüy Jerusalén. ²⁹ Wüx laliüc matüchiw mal cambaj Betfagé, at Betania, niüng ajlüy aaga tiüc nasoic mitiüc Olivos, quiaj tüüch mamb ijpüw minipilan nej. ³⁰ Tasaj:

—Quiüran tiül aaga cambaj quiün. Wüx apmepeayiün quiaj, apmexoman nop quicheech bur netsaag quiaj, nganaw müünd memas. Ichejtiün iquiüjpan miün. ³¹ Sitiül aljane matün manguaiy

icon neol techejtiün, isajan: “Cos Teat Naxey neech xicon niünan najanan apmetam nej”, irajan —aj nejiw Teat Jesús.

³² Condom ajcüwa minipilan nej tambüw, taxomüw a bur atnej lamasaj nejiw Teat Jesús.

³³ Naleaing wüx teamachejtiw, quiaj tasaj nejiw moneay nej:

—¿Neol techejtiün a bur quiaja? —ajüw nejiw.

³⁴ Quiaj tasajüw:

—Cos Teat Naxey nesaj xicon niünan najanan, apmetam nej —ajüw.

³⁵ Quiaj taquiüjpüw mamb a bur andüy niüng ajlüy Teat Jesús. Condom tayacüw wüx opech a bur apixaw nejiw, cas tatepichaw wüx Teat Jesús. ³⁶ Quiaj nipilan tapots mapojchiw tiüt tiül tiüüd apixaw nejiw niüng apmamong Teat Jesús.

³⁷ Wüx laliüc matüchiw niüng amiücüch tiüt mitiüc Olivos, quiaj meáwan nipilan leaw almandüjpiw nej, ajcüwa monyar nej aquiaach, tepajüw apac omeajtsüw, tandeacüw najneaj wüx Teat Dios cos tajawüw meáwan najneaj leawa tarang Teat Jesús.

³⁸ Tapiüngüw:

—¡Apac omeajtsaats cos lapeay nop leaw iün wüx minüt Teat Dios! ¡Nej natang nenajiüt! ¡Najneajay ajlüy tiül cielo; najneajay ajlüy Teat Dios! —awüw.

³⁹ Altiül nipilan acas fariseos, tasajüw Teat Jesús:

—Teat, iliquiaw mapalüw ombeayiw ajcüwa minipilan quiaj —ajüw nej.

⁴⁰ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Xique sasaj icon sitiül ajcüwa nipilan cam ndijchiümoj, piedra apmangochiw apmendeacüw —aj nejiw.

⁴¹ Wüx laliüc matüchiw cambaj Jerusalén, Teat Jesús taxom majaw a cambaj, quiaj tamix omeaats, tajiünts majaw. ⁴² Tapiüng:

—¿Malüy ram iniüjcan mejawan nganüy nüt cam, ajlüy leaw alndom müüch icon mejiüran monajneaj! Nganüy naél mejawan, nexotüy, ngondom mejawan. ⁴³ Aliüc miün nüt apmajlüy xeyay ngo majneaj apmatüch icon. Cos ajcüwa ijcüyiün mequiüjpan apmayeyiw icon tiüt; apmapalüw icon mayacüw icon pinawan. ⁴⁴ Apndajrriüm tiüt meáwan imbiüman, ngome apmacül noic piedra mesapüy maquiiüb alinoic. At icona nóiquian mequiüjpan micualan apmümb ndrom imbasan, cos ngome teyariün wüx Teat Dios tiün mawün icon wüx —aw Teat Jesús.

Tawün tiül nadam nangaj iüm leaw ngo metam majlüy quiaj

(Mt. 21:12-17; Mr. 11:15-19; Jn. 2:13-22)

⁴⁵ Condom Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm, quiaj tapots mawün meáwan monüjpeay, mongalüy leaw aliw tiül. ⁴⁶ Tasaj nejiw:

—¿Neol ngo leaam imeajtsana nguineay apiüng tiül Mipoch Teat Diosa? Cos apiüng: “Saniüng ajlüy niüng alndom matajcüch orar”; pero icona lamerangan aaga nadam nangaj iüm cam atnej niüng axotüy moneed —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁷ Teat Jesús nütnütan aquiaach nipilan tiül nadam nangaj iüm. Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at monajiüt ocueaj nipilan judío, tapots mayambüw nguineay alndom mambiyaw nej.

⁴⁸ Naleaing ngo maxomüw cuane wüx masapüw

nej, cos meáwan nipilan xeyay andiümüw manguiayiw andeac nej.

20

*Tasajüw Teat Jesús nguiane ayar najiüt
(Mt. 21:23-27; Mr. 11:27-33)*

¹Noic nüt Teat Jesús teaquiaach nipilan tiül aaga nadam nangaj iüm tiül Jerusalén, teamapiüing nguineay alndom mawaran wüx nisoet. Quiaj tapeayiw niüing ajlüy nej montangtang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at natangtang monajiüt tiül judíos. ²Quiaj tasajüw nej:

—Isaj xicon nguiane teyar minajiüt merang aag ayaj. ¿Jane neech ic? —ajüw nej.

³Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ata xique aton sanatün nanguiy icon noic poch. Isajan xic: ⁴Jow aaga Juan, wüx tüüch yow nipilan, ¿jane ipiüangan nesaj nej marang aag ayaja? ¿Diosa, ngwüy nipilana? —aj nejiw.

⁵Quiaj tendeaddeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane apmapiüngaatsa? Cos sitiül apmapiüngaats Teat Dios neech nej miün, quiaj apmasaj icoots: “¿Neol ngo meyariün andeac neje?” apmaw. ⁶Sitiül apmapiüngaats nipilan, apmambiyaw icoots cambaj, apmaloxiw icoots, cos meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan nop nendeac andeac Teat Dios nej —awüw.

⁷Tapiüngüw ngo majawüw jane neech nej miün a Juan. ⁸Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ata xique aton ngo nasaj icon jane neech xic niün narang aaga teanarang cam —aj nejiw.

Ngo majneaj monrang najiüt
(Mt. 21:33-44; Mr. 12:1-11)

⁹ Condom quiaj Teat Jesús tapots masaj nipilan acas poch andüy wüx napiürüch, tapiüng:

—Tajlüy nop naxey tapiür xeyay owil uva tiül micorrül nej, condom nej taw quiaj tamb xeyay nüt. Tayac teowix nipilan a corrül quiaj. ¹⁰ Wüx tatüch a nüt mapeederan a uva, quiaj aaga neneay corrül tüüch mamb nop nerang minajiüt nej mamb majaw monrang najiüt mayar leaw aneay nej neneay iüt. Pero tatoliw nej, ndoj tujchiw mandilil owíxan, ngo mäjchiw nicuajind.

¹¹ Condom aaga neneay iüt tandüy wüx müüch mamb alinop nerang minajiüt nej. Átan wüx tapeay quiaj angochiw miün nej, tapots matoliw. Condom tandilil aton owíxan, ngo mäjchiw nicuajind. ¹² Aaga neneay corrül tandüy wüx müüch mamb alinop nerang minajiüt nej. Átan wüx tapeay quiaj, angochíwan mawüjchiw nej, landüy wüx apmambiyaw. Tawüniw maloxiw ninguiün.

¹³ 'Ndójwüx quiaj tapiüng aaga naxey neneay corrül: “Jow nganüy, ¿ngüneay sanaranga? Sanüüch mamb xecual, aag xowüy sajiür lasta. Sapiüng wüx apmajawüw nej apmarangüw leawa nej apiüng”, aw. ¹⁴ Pero ajcüwa monrang najiüt tiül corrül wüx tajawüw micual neneay iüt, quiaj tapiüngüw nejíwan quiaj: “Nej aag ayaj apmaneay aaga corrül cam. Tabaats mambiyaats, ndoj icoots apmaneayiiüts a iüt cam”, awüw. ¹⁵ Quiaj tasapüw, tawüniw tiül corrül, tambiyaw. ¿Cuane ipiüangan apmarang a neneay iüt wüx ombasüw ajcüwa monrang najiüt quiaja? ¹⁶ Pues apmamb

mambiy nejiw, condom apmayamb alinoic ajlüy monrang najiüt mayac teowixaw aaga corrül quiaj —aj nejiw Teat Jesús.

Ajcüwa nipilan wüx tanguyaiw aag ayaj, tapiüngüw:

—¿Malüy Dios ngo marang atquiaj! —awüw.

¹⁷ Teat Jesús tajaw teombasüw nejiw, quiaj tapiüng:

—¿Neol, cuane wüx amb apiüng tiül Mipoch Teat Dios? niüng apiüng:

Aaga piedra leawa taloxiw ninguiün monrang iüm,
nganüy lafün marang xeyay netam piedra tiül ox-
ing iüm.

¹⁸ Jane apmajmiüc wüx aaga piedra quiaj, apmapol nej; pero sitiül aaga piedra quiaj apmajmiüc wüx ombas aljane, nómban apmacuiaach tiüt —aw Teat Jesús.

*¿Netam majwan tomiün andüy tiül Roma?
(Mt. 21:45-46; 22:15-22; Mr. 12:12-17)*

¹⁹ Ajcüwa montangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés quiájan tandiümüw masapüw nej, cos tayajcüw aaga andeac quiaj andüy wüx ombasüw nejiw amb apiüng. Pero timboloj mandüyiw nipilan, áag taton ngo marangüw nicuajind. ²⁰ Ndoj tujchiw mamb acas monxey mandacüwiw. Ajcüw ayaj ajüic atnej najneaj arangüw, pero ambüw mayambüw nguineay alndom mandacüwiw, masapüw wüx, mayambüw leaw andeac Teat Jesús, mayacüw nej teowix natang nenajiüt.

²¹ Quiaj tiünüw masajüw nej:

—Teat, sawawan ique indeac iquiaach leaw naleaing, ngo mewaiich. At aton ique ngo mepiüng wüx jane tiül nipilan netam, jane ngo metam. Ique iquiaach Mipoch Teat Dios atnej netam. ²² Nganüy isaj xicon ¿naleaing netam majwan tomiün müünd aaga César, ngwüy ngo metama? —ajüw nej.

²³ Teat Jesús tajaw neol tatüniw nej manguiayiw aag ayaj, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tendiüman meyacan xic wüx naéle?

²⁴ Ich miün noic tomiün majawaats. ¿Jane mitey alwüxe, aton jane minüt alwüx a tomiün cama? —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—César —ajüw.

²⁵ Quiaj tasaj nejiw:

—Ijchan a César leaw aneay nej, aton ijchan Teat Dios leaw aneay Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

²⁶ Ngo maxomüw alngün poch leaw alndom masapüw wüx, áag leawa tandeac niüng teamanguiaiyiw nipilan. Leawa tarang, nejiw mbayatoj manguiayiw leaw asaj nejiw, ndijchiütójan.

Wüx apmapacaran tiül mondeow

(Mt. 22:23-33; Mr. 12:18-27)

²⁷ Condom acas saduceos tambüw majawüw Teat Jesús. Ajcüwa saduceos quiaj apiüngüw mondeow langome apmapacüw alinomb. ²⁸ Tasajüw Teat Jesús:

—Teat, Moisés tarang tiül minawiig nej, tapiüng: Sitiül nop naxey mandeow, macül mintaj nej lemben omal, ngome tajiürüw micualüw nejiw, quiaj michiig nej netam mengoch owix aweaag

aaga lemben omal quiaj, majiürüw micualüw majüic atnej micoj nej tajiür micual nej. ²⁹ Tajlüy ayaíw monxey nop necual nejiw. Aaga natang nacualaran tengoch owix, ndoj tandeow wüx nganaw majiürüw micualüw nejiw. ³⁰ Condom quiaj michiig nej tengoch owix aweaag aaga najtaj lemben omal quiaj. Átan tandeow aaga naxey, nganaw majiürüw micualüw nejiw. ³¹ Atanquiaj tarang amb arojpw. Ajcüw ayaíw monxey quiaj, tengoch owix maquiiüb aaga najtaj, pero ngome tajiürüw micualüw nejiw. ³² Ndójwüx nejay aaga najtaj tandeow. ³³ ¿Jow alinoic nüt wüx apmapacaran tiül mondeow, ngün tiül ajcüwa monxey apmaquiüjpüw aaga najtaja? Cos miayaíw tengoch owixaw maquiüjpüw —ajüw nej.

³⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nipilan tiül aaga nüt cam angoch owixaw. ³⁵ Pero jane apmapac tiül mondeow mamb tiül cielo, ngome apmajlüy atquiaj, ngome apmajlüy angoch owixeran. ³⁶ Langondom mandeowüw alinomb, apmajlüyiw at nejiw ángeles, apmajlüyiw micual nejiw Teat Dios aton, cos nej lamapacüüch nejiw tiül mondeow. ³⁷ Nganüy wüx aaga apacaran tiül mondeow quiaj, nejay teat Moisés taquiaach wüx tiül minawiig nej niüng tapiüng tajaw noic owil nine xiül leaw teandaab. Tiül aaga nawiig quiaj apiüng: Teat Dios Midios Abraham, Midios Isaac, Midios Jacob. ³⁸ Cos Teat Dios ajaw meáwan nipilan almapac, ngo majlüy leaw landeow nómban. Teat Dios ngome midiosüw mondeow, nej midiosüw leaw almapac —aj nejiw Teat Jesús.

39 Condom acas mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tasajüw Teat Jesús:

—Najneajay aaga ipiüng quiaj Teat —ajüw.

40 Quiaj lango matüntüniw manguiayiw nej.

¿Jane mixeech a Cristo?

(Mt. 22:41-46; Mr. 12:35-37)

41 Condom quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol tapiürang wüx aaga Cristo, teat David mixeech neje? 42 Nejay a David tapiüng tiül aaga nawiig nenüt Salmo:

Teat Dios tasaj a Teat Naxey:

“Cheter ningüy wüx xeác,

43 leaw ndoj nayac ajcüwa moncüy majaw ic maquiejliw micosüw nejiw timbas.”

44 ¿Nguineay alndom mapiürang David mixeech aaga Cristo sitiül nejay David tasaj: Teat Naxey? maj, —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús andeac wüx ajcüw mondüy wüx poch tüünd Moisés

(Mt. 23: 1-36; Mr. 12:38-40; Lc. 11:37-54)

45 Meáwan nipilan teamanguiyiw, quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej, tapiüng:

46 —Nde merangan mat nejiw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, cos nejiw xowüy andiümüw majüyjüyw niüng ajlüy xeyay nipilan, asojjquiw najaljal apixaw nejiw. Aton xowüy andiümüw matepeayaranüw. Ayambüw leaw najneaj bang tiül sinagoga chetemoj quiaj. At aton xowüy ayambüw chetemoj niüng chetejow netamtam nipilan niüng ajlüy monet. 47 At anojtiw aniüngüw monleben omal montaj, at meáwan leaw almajiürüw. Ndoj andiümüw maxotüw

arangüw aaga ngo majnej quiaj, atajcüw orar xeyay majaw nejiw nipilan. Ajcüw ayaj ombeayíwan, nejiw apmüjndiw mamongochiw xeyay ngo majnej alinoic nüt —aj nejiw Teat Jesús.

21

Ichech nop lemben omal najtaj

(Mr. 12:41-44)

¹ Wüx Teat Jesús altiül nadam nangaj iüm tajaw nipilan monjiür xeyay tomiün nguineay teamay-acüw ichechiw nejiw tiül iquial nichech. ² Átan tajaw nop lemben omal müm najtaj tayac ichech nej ijquiaw nine tomiün. ³ Ndoj quiaj tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, aaga müm najtaj lemben omal quiaj, nej teyac xeyay, ngo mat nejiw ajcüwa nipilan quiaj. ⁴ Cos meáwan lamayacüw leaw nenaw ocueajiw. Nganüy aaga müm najtaj quiaj tayac meáwan leaw tajiür, masey lango majiür ombeat üet nej —aw Teat Jesús.

Wüx apjarriüm nadam nangaj iüm

(Mt. 24:1-2; Mr. 13:1-2)

⁵ Altiül teandeadcüdew wüx aaga nadam nangaj iüm nguineay ajnej, nguineay atsajüy ombas aaga piedra, at cuajantanej najnejnej nichech leaw tayacüch tiül nangaj iüm. Wúxan teamandeadcüdew wüx meáwan aag ayaj, quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

⁶ —Meáwan aag leawa temejawan nganüy cam, alinoic nüt apndrom ombas. Ngome apmajlüy masey anoic piedra nesapüy maquiüüb alinoic, cos meáwan apmateajquich —aj nejiw.

Wüx laliüc ndrom ombas a iüt cam
(Mt. 24:3-28; Mr. 13:3-23)

⁷ Condom quiaj tatüniw nej manguiayiw, tasajüw:

—Teat ¿ngow apmajlüy aag ayaja? ¿Cuane apmajlüy majaraw ngow apmajlüy aag ipiüng quiaja? —ajüw nej.

⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijawan, nde mawaiich icon nejinguid. Cos xeyay nipilan aliücüw miün, apmandeacüw wüx xique. Altiül apmapiüngüw: “Xique aaga Cristo, nganüy lamatüch a nüt”, apmawüw. Xique sasaj icon nde meyariün andeacüw ajcüwa nipilan quiaj. ⁹ Wüx apmenguiayiün lajlüy montsoj, lajlüy moncüy, nde mbayameron cos atquiaj netam majlüy ombas; naleaing nganaw matüch a nüt ndrom ombas a iüt cam —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁰ Condom tandüy wüx masaj nejiw:

—Noic iüt apmajcüyiw majawüw monaw tiül ali-noic iüt. ¹¹ Aton apmajlüy xeyay nadam ateam, apmajlüy lop, apmajlüy monandeow tiül palpálwüx cambaj; aton apmajlüy xeyay monbayan. Átan apmajaraw xeyay cuajantanej cawüx tiül cielo.

¹² Naleaing wüx nganaw majlüy meáwan aag ayaj, apmayambüch imbasan, apndeameron mayacüw icon teombasüw monajiüt tiül sinagoga. Apmejmeliün tiül manchiüc; apmequiürajpan niüng ajlüyiw montangtang monajiüt. Apmemongochiün aag ayaj ajcan iyariün sandeac.

¹³ Atquiaj icona alndom mendeacan wüx xic nguiajantanej. ¹⁴ Nde meyamban imeajtsan cuane apmepiüangan, nguineay alndom meriowan wüx. ¹⁵ Cos xique sanüüch icon poch cuane

apmepiüngan; sanüüch icon mexoman imeajtsan. Quiaj meáwan leawa teajcüyw majawüw icon ngondom maxomüw cuane apmapiüngüw mangochiw indeacan. ¹⁶ Aton miteatiün, micojon, michijquian, icualajtsan, miamigojan, apmayacüw icon teowixaw monajiüt. Altiül icon apmembiyaranan. ¹⁷ Meáwan nipilan apmajcüyw majawüw icon ajcan iyariün sandeac. ¹⁸ Naleaing ngome apndrom ombas masey nots miondeats imalan, cos teamajiür icon Teat Dios. ¹⁹ Sitiül icona apmeiücan wüx meáwan aag ayaj, najneajay apmejlüyiün alinoic nüt, cos apmepacan meáwan nüt tiül cielo.

²⁰ 'Wüx apmejawan a cambaj Jerusalén laímb mayey nej tiüt soldados, quiaj alndom mepiüngan lamatüch a nüt mandrojchich ombas. ²¹ Pues leaw altiül Judea ich mecuiür andüy wüx tiüc; leaw altiül cambaj Jerusalén ich maw quiaj; at leaw altiül corrül nde mandilil andüy tiül cambaj. ²² Cos aaga nüt quiaj apmamongocharan xeyay ngo majneaj. Netam majlüy meáwan leawa lajlüy tiül Mipoch Teat Dios. ²³ ¡Pobre nejiw ajcüwa montaj leaw alteomeajtsüw micualüw nejiw, at leaw ajiür nine tealeámban achech wüx aaga nüt quiaj! Apmajlüy xeyay necoy wüx aaga iüt cam, cos Teat Dios apmüüch mamongochiw ngo majneaj ajcüwa nipilan cam. ²⁴ Altiül apmandeowüw tiül montsoj; altiül apmambüw pres andüy tiül palpálwüx iüt; pálwüx nipilan apmarangüw leaw andiümüw marangüw wüx cambaj Jerusalén, leaw palaw a nüt ocueajiw pálwüx nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

Wüx aliüc Teat Naxey
(Mt. 24:29-35, 42-44; Mr. 13:24-37)

²⁵ Condom Teat Jesús tandüy wüx masaj nejiw, tapiüng:

—Apmajaraw xeyay cuajantanej wüx ocas, wüx nüt, wüx caaw, at ningüy wüx iüt aton. Nipilan xeyay apmbayamoj, lango majawüw cuane apmarangüw, cos apmeterriür napac a nadam ndec, apmajlüy nadamdandam ajponch aton. ²⁶ Altiül nipilan apojniüm teombasüw cos xeyay apmbayamoj wüx apmajawüw leawa apmajlüy, cos meáwan leaw almajlüy cawüx tiül cielo apmajüyjüy. ²⁷ Quiaj apmajaraw aaga Teat Naxey aliüc amb tiül oic xeyay najneajay ajlüy, ayey nej tiüt nelitlit, cos lamarang minatang nenajiüt. ²⁸ Wüx ijawan lawitiow majlüy meáwan aag ayaj, ich mapac imeajtsan xeyay, cos laliüc meriowan tiül meáwan ngo majneaj —aw Teat Jesús.

²⁹ Condom tasaj nejiw alacas poch andüy wüx xiül, tapiüng:

—Ijawan nguineay arang a toc, tengwüy cuajantanej alinoic xiül. ³⁰ Cos wüx aptsatsam, quiaj ajüic laliüc matüch nüt wüx apmerraar. ³¹ At a nganüy wüx apmejawan lajlüy aag lanasaj icon quiaj, quiaj apmejawan laliüc matüch a nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx micambaj nej.

³² 'Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmajlüy wüx aliün majlüyiw ajcüwa nipilan quiaj. ³³ Masey a iüt at a cielo apndrom ombasüw, xepoch apmajlüy meáwan nüt, ngome apndrom ombas.

³⁴ 'Ijawan wüx, nde meatmeatüunan memongochiün wüx iretiün, nde mengüniün, nde meycan imeajtsan wüx leaw alndom mexoman wüx aaga iüt cam, ndot quiaj matüch a nüt. ³⁵ Cos wüx aaga nüt aliüc, ngome teamateotsüw wüx meáwan nipilan ningüy wüx iüt. ³⁶ Wüx aag ayaj netam mepacan, meáwan ores meáwan nüt netam metajcan orar, metüniün ocueaj Teat Dios meriowan tiül meáwan aaga ngo majneaj leaw apmajlüy quiaj, mejlüyiün najneajay niüng ajlüy Teat Naxey —aw Teat Jesús.

³⁷ Teat Jesús, noic nüt teaquiaach tiül nadam nangaj iüm. Wüx langwiiüts taw quiaj; tamb andüy wüx aaga tiüc nasoic mitiüc Olivos. ³⁸ Xeyay nipilan tiül cambaj rawrráwan tiüt ambüw tiül nadam nangaj iüm manguiayiw aquiaach nej.

22

Ayambüw cuane wüx masapüw Teat Jesús

(Mt. 26:1-5, 14-16; Mr. 14:1-2, 10-11; Jn. 11:45-53)

¹ Laliüc matüch nangos nüt ocueajiw nipilan judío, aaga nasoic pascua, aaga nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura. ² Ajcüwa natangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tayambüw nguineay alndom mambiyaw Teat Jesús, pero timboloj mandüyiw nipilan.

³ Quiaj a natang nimeech Satanás tajmel tiül omeaats a Judas Iscariote, nej nop tiül ajcüwa gajpiüp (12) minimilan Teat Jesús. ⁴ Aaga Judas

quiaj tamb masaj natangtang miteaats, at montang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, tasaj nejiw nguineay alndom mayac teowixaw nejiw Teat Jesús. ⁵ Nejiw quiaj tapac omeajtsüw, tasajüw apmüjchiw nej tomiün. ⁶ Condom nej tapiüng apmayac teowixaw nejiw; quiaj tapots mayamb nguineay marang aag ayaj wúxan ngo majlüy quiaj nipilan.

*Teat Jesús ndójjwüx üet aweaag minipilan nej
(Mt. 26:17-29; Mr. 14:12-25; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)*

⁷ Condom tatüch a nangos nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura. Aaga nüt quiaj netam mandeow sap majmel marang nichech wüx pascua. ⁸ Quiaj Teat Jesús tüüch mamb a Pedro maquiiüb a Juan, tasaj:

—Quiüran ijawan cuane apmetam icoots wüx apmetiiüts wüx nangos nüt pascua —aj nejiw.

⁹ Nejiw quiaj tasajüw Teat Jesús:

—¿Nguiane ijac indiüm, Teat, namban narangan aag ayaja? —ajüw.

¹⁰ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Wüx apmejmeliiün tiül cambaj, quiaj apmexoman nop naxey ajoy nop ngan yow. Indüjpiün mamb aaga najüy quiaj, apmayac icon tinden niüng andüy quiaj. ¹¹ Condom quiaj apmesajan neneay iüm: “Apiüng Teat Naxey: ¿Nguiane ajlüy niüng saxejnenguenon netiün wüx pascua naquiiüb xenipilana? aw”, apmerajan. ¹² Quiaj apmatiib icueajiün nop nadam teomeaats iüm cawüx amb ijpüw iüm, landoj lamatajcüw majneaj.

Andüy quiaj apmeyacan üetiiüts —aj nejiw Teat Jesús.

¹³ Condom quiaj tambüw. Taxomüw meáwan atnej lamasaj nejiw Teat Jesús. Quiaj tambüw mayacüw leaw apmüeteran wüx nangos nüt pas-cua.

¹⁴ Wüx tatüch metiw, quiaj tapeay quiaj Teat Jesús maquiiüb altigüy miapóstoles nej. Quiaj chetetoj. ¹⁵ Wüx alchetemoj wüx mes, quiaj tasaj nejiw:

—¡Xeyay teanandiüm net naquiiüb icon wüx aaga pascua cam, wúxan nganaw namongoch xeyay ngo majneaj! ¹⁶ Cos ningüy ndoj, lango net naquiiüb icon alinomb wüx pascua, leaw apmajlüyiiüts nóiquian niüng apmajlüyiiüts maquiiüjpaats Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁷ Condom quiaj taxaing noic vas, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tapiüng:

—Jogüy isapan inganeowan noicnoic pite.

¹⁸ Nganüy sasaj icon, xique landoj langome sananganeow miyow uva naquiiüb icon; apndom wüx apmatüch alinoic nüt niüng apmajlüyiiüts maquiiüjpaats Teat Dios —aw.

¹⁹ Condom quiaj taxaing a pan, tüüch gracias Teat Dios. Quiaj tambaag müüch nejiw, tapiüng:

—Aag agüy xecuerpo, apmayacüch mandeow mawün isoetiün. Atcüy netam merangan para leaam imeajtsan xic wüx —aw.

²⁰ Atanquiaj tarang wüx landoj üetiw. Taxaing a vas, tapiüng:

—Aag agüy xequiej, ajüiquich wüx jayats poch lamarang Teat Dios müüch icon, cos xequiej apmajünch tiüt mawün isoetiün.

21 'Aaga naxey leaw apmayac xic teowixaw moncüw majaw xic, nganüy teasüet anaag nóiquian wüx mes. 22 Naleaing apmarangüch wüx ombas Teat Naxey atnej tanderac tanomb wüx nej. ¡Nganüy aaga naxey leaw apmayac nej teowixaw monajiüt xeyay ngo majneaj apmamongoch! —aw Teat Jesús.

23 Condom minipilan nej atünayej menguiayayej wüx jane tiül nejiw apmayac nej teowixaw monajiüt.

Andeacndeacüw wüx jane alwüx atam ajlüy

24 Condom minipilan Teat Jesús tandeacndeacüw tíulan nejiw, tapiüngüw wüx jane tiül nejiw alwüx atam ajlüy, jane apmarang natang. 25 Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Meáwan natangtang monajiüt tiül meáwan iüt arangüw apatüw atnej lamaneayiw meáwan nipilan leaw ajlüyiw wüx. Átan ayambyambüw nguineay manderacüw wüx nejiw majüic najneaj arangüw. 26 Icona nde merangan atquiaj. Tiül icona jane natang netam mayaag atnej chingüy. Leaw najmel marang natang tiül icona netam mambeol jangantanej. 27 Ngwüy, cuane ipiüangan, ¿ngün más netam ajlüye? Sapiüng aaga apchetem mayambüch üet nej; ngome aaga neyac nüeteran wüx mes. Nganüy xique sajlüy naquiiüb icon atnej nop neyac nüeteran wüx mes, atnej nop nerang minajiütan.

28 'Icona ijlüyiün mequiüjpan xic meáwan nüt wüx samongoch cuajantanej naél. 29 Cos atnej Xeteat Dios lamüüch xic narang natang nenajiüt, ata xique sanüüch icon merangan natang nóiquian

mequiüjpan xic, ³⁰ para metiiüts manganeowaats nóiquian wüx xemes ninguiün niüng sanarang natang. Átan apchetemeron niüng chetejow montangtang monajiüt, mejawan wüx asoetiw ajcüwa gajpic ajlüy nipilan monaw tiül micual micualüw Israel —aj nejiw Teat Jesús.

Pedro apmapiüing ngo majaw jane Teat Jesús
(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Jn. 13:36-38)

³¹ Condom Teat Jesús tasaj a Pedro:

—Simón, Simón inguiay, cos Satanás minatang nimeech teamatün icon, teamandiüm mayac icon tiül naél, atnej ajwüch trigo maw osaab. ³² Xique lanatün ocueaj Teat Dios mambeol ic ngo mecueat iyac imeaats wüx nej, atquiaj wüx apmendilil apmembeolüw micojow michijquiaw —aj.

³³ Quiaj tasaj nej a Simón:

—Xique teat, sajlüy namb naquiiüb ic nguiajantanej, masey majmeliür tiül manchiüc, masey mambiyaw icor —aj nej.

³⁴ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic, Pedro, gallo apmepaj nganüy leaw ndoj mepiüing arojmbüw ipiüing ngo mejaw jane xic —aj nej.

Laliüc majlüy xeyay ngo majneaj

³⁵ Condom Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—Jow wüx tujchiüs icon meamban ngo mejoyiün morral, ngo mejoyiün iquial tomiün, ngo mesoiqüiün napüic, ¿tetam icon aleaic leaw nómban ngome tejiürana? —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—Nicuajind, Teat —awüw.

³⁶ Condom quiaj tasaj nejiw:

—Nganü, leaw ajiür morral ich majoy, at iquial tomiün. Sitiül nop ngo majiür espada, ich manüüb micamix nej mangal nots. ³⁷ Cos sasaj icon xique netam marangüch wüx ximbas atnej lasanderac wüx tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Tayacüch atnej nop nerang ngo majnej”, aw. Meáwan leawa lasanderac wüx quiaj, netam majlüy atnej —aj nejiw.

³⁸ Quiaj tasajüw nej:

—Teat, alningüy ijtsüw espada —ajüw.

Quiaj tasaj nejiw:

—¡Lajlüy, atówan ayaj! —aj nejiw.

*Teat Jesús ataag orar tiül Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Mr. 14:32-42)*

³⁹ Condom Teat Jesús taw quiaj maquiiüb minipilan nej, tamb andüy wüx mitiüc Olivos atnej mbójan marang. ⁴⁰ Wüx tapeyiw quiaj, tasaj minipilan nej:

—Itüniün ocueaj Teat Dios, ngana aleaic marang wüx imbasan nimeech —aj nejiw.

⁴¹ Condom quiaj tacueat nejiw Teat Jesús, tamb tajüy atow nej atüch niüng alndom majlos noic piedra. Quiaj taquieel tiüt micos nej masaj Teat Dios, ⁴² tapiüng:

—Teat, ngwüy alndom mamóngan wüx ximbas meáwan naél leaw aliüc miün; ique ijaw Teat, ngome leawa xique sandiüm, cos leaw ique ijaw netam —aw.

⁴³ Condom quiaj tapeay nop ángel imiün tiül cielo mambeol nej, müüch nej apac. ⁴⁴ Cos Teat Jesús xeyay tamix omeaats, ngo macueat matün

ocueaj Teat Dios; taw xeyay minalil nej, ancatec tiüt atnej quiej.

⁴⁵ Wüx ndot mataag orar, quiaj witiüt tamb majaw minipilan nej. Almajngot majaw al-mameayiw, cos laúmb apacüw, xeyay amix omeajtsüw. ⁴⁶ Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots imeayiüna? ¡Ipacan, itüniün ocueaj Teat Dios, quiaj ngondom marang nicuajind wüx imbasan nimeech! —aj nejiw.

Aquiüjpüw mamb Teat Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Jn. 18:2-11)

⁴⁷ Tengualeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot noic ajlüy nipilan, aaga Judas ombas nej; nej nop nej tiül ajcüwa gajpiüp (12) apóstoles. Wüx tajngot, nómban atüch Teat Jesús macheech mimboy nej. ⁴⁸ Condom Teat Jesús tasaj a Judas:

—¿Atquiaj lameteots metiib ndeaam Teat Naxeye, wüx apmecheech mimboy neje? —aj.

⁴⁹ Minipilan nej wüx tajawüw aag ayaj, quiaj tapiüngüw:

—Teat, ¿natsojon naquüjpan naag espada? —awüw.

⁵⁰ Condom nop minipilan Teat Jesús tamb mangoch nop nerang minajiüt natang miteaats, tandoog miác olaag. ⁵¹ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—¡Ijlüyan, icueat, ich majlüy! —aj.

Condom quiaj tarreeg olaag aaga naxey quiaj, tataag majneaj nómban. ⁵² Quiaj tasaj ajcüwa montangtang miteaats, at monlüy wüx nadam nangaj iüm, at montangtang teat xeech monajiüt tiül nejiw, leawa tiünüw masapüw nej:

—¿Cuane imbichan espada maquiüüb a tocots xiül quiaj, tewiünana mesapan xique? ¿Neol, jowa xique need xique? ⁵³ Meáwan nüt samb tiül nadam nangaj iüm. ¿Neol ngo mesapan xique? Nganüy cos lamatüch a nüt merangan aag ayaj, at nimeech lamüünd marang atquiaj —aj nejiw.

Pedro apiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:57-58, 69-75; Mr. 14:53-54, 66-72; Jn. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Condom quiaj ndeaad Teat Jesús, taquiüraab mamb andüy aniüng minatang miteaats. Teat Pedro tandüüb nej mamb, miünquiájan ajngot. ⁵⁵ Ajcüwa nipilan ajalüw biümb quiaj tiül püjchiün mbeay ombiüm minatang miteaats metsantsayej; alchetemoj ayeyiw tiüt biümb. At a Pedro aton tamb tsotom quiaj maquiüjpüw. ⁵⁶ Alquiaj nop nüx nerang najiüt quiaj, wüx tajaw altsotom mbeay biümb a Pedro, tajaw majneaj, quiaj tapiüng:

—At aaga naxey quiaj aton taquiüüb aaga Jesús —aw.

⁵⁷ Aaga Pedro ngo mandiüm mapiüng naleaing, quiaj tapiüng:

—Ngwüy müm, ngo najaw jane aag ipiüng quiaj —aw.

⁵⁸ Ajóyan quiripite ores, quiaj tajaw nej alinop, tasaj nej:

—Ique aton nop tiül aquiüjpüw nejiw —aj nej.

Quiaj tapiüng a Pedro:

—Naxey, ngwüy ngome xique —aw.

⁵⁹ Úüchan ores tatow ndoj masaj nej aaga nop, quiaj tapiüng alinop:

—Naleaing, aaga naxey quiaj aton aquiüüb nej, cos naw Galilea —aw.

⁶⁰ Aaga Pedro tandüy wüx mapiüng:

—Naxey, ngo najaw cuane ipiüng quiaj —aw.

Tenguialeámban mandeac aag ayaj a Pedro, quiaj tepaj a gallo. ⁶¹ Teat Jesús ndiliteay majaw a Pedro. Quiaj leaad omeaats aaga tapiüng Teat Jesús: “Sasaj ic Pedro, aaga gallo apmepaj nganüy leaw ndoj mepiüng arojmbüw ipiüng ngo mejaw jane xic”, maj nej. ⁶² Wüx leaad omeaats aag ayaj a Pedro, taw quiaj, tapots müüch ajünts.

Tawüjchiw Teat Jesús

(Mt. 26:67-68; Mr. 14:65)

⁶³ Ajcüwa monxey monjiür Teat Jesús itsojayéjan nej, tatoliw nej. ⁶⁴ Quiaj taoeliw oniiüg nej, cas tapots maleambüw mitey. Tasajüw:

—¡Isüet jane neleamb ic! —ajüw.

⁶⁵ At tasajüw nej cuajantanej ngo majnejaj.

Teat Jesús alniüng ajlüy monajiüt

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Jn. 18:19-24)

⁶⁶ Wüx larraw tiüt, quiaj canchiütoj montangtang monajiüt tiül judíos, montangtang miteaats, átan mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Taquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy niüng alcanchiümoj alegüy montang monajiüt. Quiaj tatüniw nej manguaiyw:

⁶⁷ —Isaj xicon, ¿cuane ipiüng, ngwüy ique aaga Cristo tapiürang aliüca? —ajüw nej.

Quiaj tasaj nejw:

—Masey nasaj icon, icona ngome apmeyariün sandeac. ⁶⁸ Aton sitiül aleaic natün nanguaiy icon, ngome apmesajan xic, ngome apmetsambijchan xic. ⁶⁹ Naleaing, naw wüx nganüy Teat Naxey

apchetem amb wüx miác Teat Dios, aag nerang cuajantanej leaw almajlüy —aj nejiw Teat Jesús.

⁷⁰ Condom yajnguiat tiüt masajüw nej:

—¿Cuane ipiüng, ique micual ic Teat Diosa?
—ajüw nej.

Quiaj tasaj nejiw:

—Xique, atnej ipiüangan quiaj —aj nejiw.

⁷¹ Condom quiaj tapiüngüw:

—¡Cuane tengualeámban macüliiüts
manguiyaiiüts, cos anguiayayoots nguineay
andeac! —awüw.

23

Teat Jesús alteombas Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Condom quiaj tambüw meáwan nejiw maquiüjpüw mamb Teat Jesús andüy niüng ajlüy a Pilato. ² Wüx tapeayiw quiaj tapots mayacüw asoet, tapiüngüw:

—Aaga naxey cam taxomasan teamaquiaach nipilan nde marangüch leaw netam marangüch. Apiüng ngo metam majwan tomiün müünd a César. Ngome áagan ayaj, aton apiüng nej aaga Cristo leaw lapiürang aliüc, nop minatang nenajiüt —awüw.

³ Quiaj tatün manguiy nej a Pilato:

—¿Naleaingue, ique aaga minatang nenajiüt tiül cambaj Israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing teat, atnej lamepiüng quiaj —aj nej.

⁴ Condom Pilato quiaj tasaj natangtang miteaats at meáwan nipilan:

—Nicuajind nisoet ngo naxom wüx ombas aaga naxey cam —aj nejiw.

⁵ Quiaj nejiw tayambyambüw xeyay nguineay mawajchaw, tapiüngüw:

—Lamüüch majcüy nipilan, lamaquiaach ngo majneaj meáwan tiül Judea, tamelich tiül Galilea, nganüy lapeay ningüy —awüw.

Teat Jesús alniüng ajlüy Herodes

⁶ Wúxan tanguiay aag ayaj a Pilato, quiaj tatün manguiay sitiül aaga naxey quiaj naw Galilea.

⁷ Wüx tapiüngüw naleaing, quiaj tüüch mamb andüy niüng ajlüy a Herodes, cos nej natang nenajiüt tiül Galilea. Aton aaga nüt quiaj Herodes ajlüy tiül Jerusalén. ⁸ Condom Herodes wüx tajaw Teat Jesús, quiaj tapac omeaats xeyay, cos lamajjür nüt tengual mandiüm majaw. Xeyay lamanguiay anderac wüx Teat Jesús nguineay arang. Nej aton tengual mandiüm majaw marang noic ateócan. ⁹ Ndoj quiaj tapots müüch matüntün manguiay; pero Teat Jesús ngo mendeac nómban.

¹⁰ Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch leaw nomb tarang a Moisés, aliw quiaj aton; tatepichaw asoet nej xeyay. ¹¹ Aaga Herodes maquiüüb misoldados nej atsojayéjan majawüw Teat Jesús. Tasoijqüiw nej tiül noic najneajay napixeran majüic atnej nop minatang nenajiüt. Aag ayaj itsojow nej. Condom tüüch nej mamb alinomb andüy niüng ajlüy a Pilato. ¹² Ninguinüt nej a Pilato najcüy aweaag a Herodes; nganüy wüx aaga nüt quiaj nómban ajneajiw.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mt. 27:15-26; Mr. 15:6-15; Jn. 18:39—19:16)

13 Condom Pilato tapaj canchiümoj meáwan micual cambaj, at montangtang miteaats maquiüüb monajiüt. 14 Quiaj tasaj nejiw:

—Icona tequiüjpan miün aaga naxey cam. Tepiüngan nej teamaquiaach nipilan wüx ngo majneaj. Nganüy lamenguiayiün laimb natüntün nanguiay, ngo naxom wüx ombas nej nicuajind nisoet leaw ipiüngan. 15 Átan a Herodes aton ngo maxom nicuajind, áag tüüch mandilil alinomb. Nganüy lamejawan ngo majiür nicuajind nisoet aaga naxey cam mandeow wüx. 16 Leaw sanarang wüx nganüy, sanüüch majwüch, condom sanatsambiich —aj nejiw a Pilato.

17 Tapiüng aag ayaj Pilato cos alndom tsajmbiüm nop najlüy tiül manchiüc wüx nangos nüt, leawa cambaj atün. 18 Quiaj nipilan anyajnguan tiüt apajüw, tapiüngüw:

—¡Ngwüy nde metsambiich aag ayaj! ¡Itsambiich a Barrabás! —awüw.

19 Aaga Barrabás quiaj, tajmel tiül manchiüc cos tasojnong nipilan majcüyiw majawüw monajiüt; aton nej nop nembiy nipilan. 20 Quiaj Pilato tandüy wüx masaj nejiw alinomb, cos xeyay tandiüm matsambiich Teat Jesús. 21 Quiaj a nganüy nipilan tepajüw xeyay napac, tapiüngüw:

—¡Ich mandeow wüx cruz, ich mandeow wüx cruz! —awüw.

22 Pilato quiaj tasaj nejiw amb arojmbüw:

—Xique ngo naxom cuane ngo majneaj arang aaga naxey cam. Ngo naxom wüx ombas nej nicuajind nisoet mandeow wüx. Súpan nüüch majwüch, ndoj sanatsambiich —aj nejiw.

²³ Nejiw tepajüw napac, tapiüngüw majmel wüx cruz. Ajcan laxeyay ayajyajiw a nipilan maquiüjpüw montangtang miteaats, quiaj tajlüy atnej andiümüw. ²⁴ Quiaj Pilato tapiüng apmarang leawa nejiw apiüngüw. ²⁵ Condom quiaj tatsambiich aaga naxey nembiy nipilan leaw tatüniw tsajmbiüm, áag leaw tajlüy tiül manchiüc cos tasojnong nipilan majcüyiw majawüw monajiüt. Ndoj tayac teowixaw nejiw a Teat Jesús marangüw wüx leaw andiümüw.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Jn. 19:17-27)

²⁶ Condom quiaj taquiüjpüw mamb Teat Jesús mayacüw wüx cruz. Tenguiálan ajüyiw, quiaj mangochiw nop naxey nenüt Simón, naw tiül cambaj Cirene, les tajngot imiün tiül corrül. Quiaj tujchiw mambitic a cruz, mandüüb mamb Teat Jesús.

²⁷ Tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Altiül xeyay montaj teajiüntsüw teapajüw cos xeyay amix omeajtsüw. ²⁸ Quiaj Teat Jesús wantsat majaw nejiw, tapiüng:

—Müm montaj monaw Jerusalén, nde mejiüntsán wüx ximbas, ijiüntsán wúxan icona, at wüx micualan. ²⁹ Cos aliüc miün nüt apmapiürang: “Najneajay ajlüy leaw ngondom majiür micual nej, at leaw ngo majiür nine tenguiál achech.”

³⁰ Aaga nüt quiaj nipilan apmasajüw a tüc: “Ijmiüc wüx ximbasan, ixot xicon”, apmajüw a lom. ³¹ Cos sitiül alndom marangüw aag agüy wüx nüt aliün majlüy nateaic xiül, ¿cuane apmarangüw wüx nawaag nüt? —aw.

³² Wüx taquiüjpüw mamb Teat Jesús, aquiüjpüw mamb ijpüw monxey leaw xeyay ngo majnej tarangüw; apmayacaranüw wüx cruz nóiquian maquiiüb. ³³ Condom tapeayiw wüx Calvario, nasoic Omal Mondeow, quiaj tayacüw wüx cruz Teat Jesús maquiiüb ajcüw ijpüw monrang xeyay ngo majnej quiaj. Nop tayacüw amb wüx miác nej, alinop amb wüx miquiamb nej. ³⁴ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Teat Dios, nde meyac wüx imeaats aaga ngo majnej teamarangüw cam, cos ngo majawüw cuane teamarangüw —aw.

Condom ajcüwa soldados tasuetiw wüx apix nej, membaagayej wüx. ³⁵ Meáwan nipilan aliw quiaj teamajawüw. Monajiüt aton titsojow nej, tapiüngüw:

—Alinop mbich awün wüx; nganüy ich mewüney wüx nejáyan quiaj, majüic sitiül naleaing nej aaga Cristo lapiürang aliüc —awüw.

³⁶ Átan ajcüwa soldados aton titsojow nej, tatüchiw nej müjchiw nachich vin. ³⁷ Tasajüw:

—Sitiül ique minatang nenajiüt tiül judíos, nganüy erwüney wüx iquiáyan quiaj —ajüw nej.

³⁸ Tarangüch acas poch wüx omal cruz. Aag ayaj tarangüch wüx ombeayiw griego, wüx ombeay latín, at wüx ombeay hebreo. Apiüng: “Aag agüy minatang nenajiüt ocueajiw judíos.”

³⁹ Camüm nop tiül nejiw ajcüwa monrang xeyay ngo majnej najlüyiw wüx cruz, itsojúyan Teat Jesús, tasaj:

—Sitiül ique aaga Cristo lapiürang aliüc, ¿neol nğanüy ngo merwüney wüx iquiáyan quiaj, mewün xicon aton? —aj.

⁴⁰ Pero aag aquiüb nej talic nej, tasaj:

—¿Ngo mermbol mendüy Teat Diosa? Cos icora aton ajlüyiür tiül aaga naél cam. ⁴¹ Icora naleaing netam mamongochiür atcüy, cos tarangar xeyay ngo majnej. Nğanüy aaga teat naxey cam ngo marang nicuajind ngo majnej —aj.

⁴² Condom aaga naxey tasaj Teat Jesús:

—Teat Jesús, ich leam imeaats xic wüx apmejlüy niüng irang natang nenajiüt —aj.

⁴³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic xecual, nğanüy apmajlüyiür tiül noic najnejay cambaj nasoic paraíso —aj nej.

Wüx tandeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Jn. 19:28-30)

⁴⁴ Wüx lamatüch limnüt, quiaj pojniüt nómban meáwan wüx iüt. Tiün ram lapeay tiül pinawan nchejliow nüt. ⁴⁵ Nüt nómban ngo merraj, at aaga tarrang jael nepal teomeaats nadam nangaj iüm nómban chiütaw pinawan. ⁴⁶ Condom Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Teat, sayac tiül iwix xeespíritu —aw.

Wüx landoj mapiüng aag ayaj, quiaj tandeow.

⁴⁷ Condom aaga natang tiül soldados, wüx tajaw meáwan leawa tajlüy quiaj, tandeac najnej wüx Teat Dios, tapiüng:

—Naleaing, aaga naxey quiaj ngo majiür nicuajind nisoet —aw.

⁴⁸ Ajcüwa nipilan leaw tajlüyiw quiaj, wüx tajawüw meáwan guineay tajlüy, tandilileaw

atoltoliw mal miiündüw nejiw; xeyay ngo majneaj mayajcüw. ⁴⁹ Nganüy meáwan leaw xowüy andeacüw maquiüjpüw Teat Jesús aliw quiaj, átan montaj leawa tiünüw imiüntüw Galilea mandüjpiw nej. Naleaing miünquiájan almajlüyiw, teamajawüw nguineay teajlüy.

Tamiüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Jn. 19:38-42)

⁵⁰ Tajlüy nop naxey nenüt José, naw tiül cambaj Arimatea tiül iüt Judea, xowüy ajneaj omeaats, arang najneaj. Nej nop tiül natang monajiüt tiül judíos. ⁵¹ Aaga José quiaj teamacül majlüy tiül micambaj Teat Dios. Nej ngo majneaj majaw meáwan leawa ngo majneaj lamarangüw montangtang monajiüt. ⁵² Tamb majaw a Pilato matün Teat Jesús mamiüt. ⁵³ Wüx landoj mawün wüx cruz Teat Jesús, quiaj tawinch tiül noic napixeran. Condom tamb mayac tiül noic oxiüt larangüch noic warraj tüeng tüc. Tiül aaga oxiüt quiaj nganaw mamelichaw tiül nicuajind mondeow. ⁵⁴ Tiül aaga nüt quiaj tengual ayambüch leaw apmetam wüx nangos nüt, aton laliüc majmel nüt, quiaj amelich a nüt axoodaran.

⁵⁵ Ajcüwa montaj mondüüb miün Teat Jesús imiüntüw Galilea, tambüw majawüw oxiüt. Tajawüw nguineay tapiiberan tiül a Teat Jesús. ⁵⁶ Condom tawüw quiaj, tambüw mayambüw najmboc angan soex, at najmboc angan aceite. Condom taxojtüw wüx nüt axoodaran atnej apiüng tiül aaga poch leawa Teat Dios tüüch a Moisés tanomb.

24

Teat Jesús tapac taw tiül mondeow (Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Jn. 20:1-10)

¹ Úmban arraw domingo wüx amelich seman, ajcüwa montaj tambüw niüng ajlüy oxiüt; ajoyiw mamb najmboc angan soex leawa landoj lamayambüw. At aquiüjpüw mamb alacas montaj aton. ² Camüm mapeayiw, quiaj tajawüw aaga piedra napalaran wüx oxiüt lango majlüy niüng tayacüch. ³ Quiaj tajmeliw majawüw. Teat Jesús ngo majlüy quiaj niüng tapiiberan. ⁴ Nejiw nómban mbayajow, ngo majawüw cuane apmarangüw. Quiaj majawüw ijpüw monxey alembemoj niüng ajlüyiw nejiw, xowüy lalitlit apixaw nejiw. ⁵ Quiaj mbayatoj xeyay, taxequiw tiüt omalüw. Condom ajcüwa monxey tasajüw nejiw:

—¿Neol, cuane temeyamban ningüy niüng amiüraad mondeow? cos aaga Teat Naxey almapac. ⁶ Nej ngo majlüy ningüy cos lapac alinomb. Ich leaam imeajtsan leaw tasaj icon wüx altiül Galilea. ⁷ Cos tapiüng, aaga Teat Naxey apmajmel teowixaw nipilan monrang ngo majneaj, apmambiyaw nej wüx cruz. Condom wüx er nüt apmapac alinomb, aw —ajüw nejiw.

⁸ Nejiw quiaj leaad omeajtsüw wüx aaga poch tasaj nejiw Teat Jesús. ⁹ Wüx tandilileaw imiünüw niüng ajlüy oxiüt, quiaj tambüw masajüw ajcüwa gajpanop (11) miapóstoles Teat Jesús, maquiiüb alacas leaw andüüb nej. ¹⁰ Ajcüwa monamb mon-saj miapóstoles Teat Jesús, ajcüw ayaj nop María Magdalena, alinop Juana, alinop María mimüm Jacobo, at alacas montaj. ¹¹ Nejiw apóstoles

tapiüngüw atnej nechachiw montaj tandeacüw a poch quiaj; ngome tapiüngüw aag ayaj naleaing.

¹² Condom teat Pedro witiüt tamb acuiür andüy niüng ajlüy oxiüt. Almapeay quiaj talech onic majaw tiül oxiüt, tajaw ngo majlüy nicuajind, áagan apix Teat Jesús nawincharan tiül alquiaj. Quiaj a nganüy tandilil mbayánan, ngo majaw cuane najlüy.

Tiül tiiüd andüy Emaús
(Mr. 16:12-13)

¹³ Aaga nüt quiaj ijpüw minipilan Teat Jesús aleambüw tiül tiiüd, laambüw andüyw tiül noic cambaj nenüt Emaús. Ajiür coen gajpanoic (11) kilómetros naw Jerusalén. ¹⁴ Ajcüwa nipilan quiaj tenguijal mandeacüw wüx meáwan leawa tajlüy. ¹⁵ Nejiw tenguijal mandeacüw wüx aag ayaj, quiaj tatüch nejiw Teat Jesús, tajüyw nóiquian maquiüjpüw. ¹⁶ Naleaing atnej aleaic nexot nej oniüjcüw, ngo majawüw jane. ¹⁷ Condom quiaj tatün manguiay nejiw Teat Jesús:

—¿Cuane wüx temendeacan tenguijal ijüyiün tiül tiiüda? ¿Neol xeyay amix imeajtsana? —aw.

¹⁸ Quiaj tasaj nej nop nenüt Cleofas, tapiüng:

—¿Neol ngwüy, íquian quiaj iltiül Jerusalén aaga nüt cam, pero ngo mejaw cuane tajlüy quiaja? —aj nej.

¹⁹ Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol, cuane najlüy quiaja? —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—¿Ngo menguiay leaw tajlüy wüx Teat Jesús naw Nazarete? Nej nop nendeac andeac Teat Dios,

cuajantanej alndom marang, aton najneajay andeac wüx Teat Dios manguiay nipilan. ²⁰ Naleaing montangtang miteaats, aton monajiüt tiül xecambajan tayacüw nej teowixaw nipilan mayacüw wüx cruz, mandeow. ²¹ Xicona tapiüngasan nej apmawün xicon wüx aaga naél leawa meáwan nipilan judío teanamongochiün. Nganüy lamatüch er nüt tatow ndoj marangüw atquiaj. ²² Nganüy acas montaj tiül xicona teamambolochiw xicon; cos wüx tambüw majawüw oxiüt úmban arraw, ²³ quiaj tajawüw lango majlüy quiaj Teat Jesús niüng tapiiberan. Ndoj tandilileaw masajüw xicon aag ayaj. Aton apiüngüw tajawüw ijpüw ángeles, tasajüw nejiw aaga Teat Jesús lapac. ²⁴ Condom quiaj tambüw acas saquiüjpan majawüw oxiüt. Tajawüw naleaing atnej tapiüngüw ajcüwa montaj, cos ngo majlüy quiaj Teat Jesús —ajüw nej.

²⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¡Nguitow apac imalan! ¡Ngow apmepiüangan naleaing meáwan leawa tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios! ²⁶ ¿Neol cuane ipiüangan, ngo metam mamongoch atquiaj aaga Cristo leaw lapiürang aliüca, wüx nganaw mamb andüy tiül cielo? —aj nejiw Teat Jesús.

²⁷ Condom tapots müüch masaj nejiw wüx meáwan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios, ajan wüx aaga poch leawa tüünd a Moisés, tandüüb meáwan leaw tandeacüw wüx nej mondeac andeac Teat Dios.

²⁸ Condom wüx lapeyiw tiül a cambaj niüng andüyiw quiaj, quiaj Teat Jesús tajüic atnej apmamórgan. ²⁹ Pero xeyay tasajsajüw:

—Icül teat, macüliiüts, langwiiüts agüy, laliüc majmel nüt —ajüw.

Quiaj tacül Teat Jesús maquiiüb nejiw, taquiüjpüw andüy niüng acüliw. ³⁰ Condom wüx alchetemoj maquiüjpüw nóiquian wüx mes, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, condom tataag orar, ndoj tambaag müüch nejiw. ³¹ Quiaj rat oniüjcüw, leaad omeajtsüw majawüw jane nej. Naleaing Teat Jesús quiaj ndrot, lango maxomüw majawüw. ³² Condom quiaj tendeadcndecüw, tapiüngüw:

—¿Naleaing ngwüy, áag tapots apac omeajtsar wüx aleambaats tiül tiüü, wüx teamasaj icor wüx Mipoch Teat Dios? —awüw.

³³ Condom aag ayaj, andilileawan tiüt, tandüyiw Jerusalén alinomb. Taxomüw ajcüwa gajpanop (11) miapóstoles Teat Jesús, at meáwan minipilan nej alcanchiümoj maquiüjpüw nóiquian.

³⁴ Andüüban masoiquiw:

—Naleaing Teat Jesús lapac tiül mondeow, cos landoj axomayej maquiiüb teat Simón —ajüw nejiw.

³⁵ Condom ajcüwa ijpüw quiaj tapiüngüw aton nguineay tandecüw maquiüjpüw Teat Jesús wüx aliw tiül tiüü, at cos naleaing tajawüw ranüy wüx tambaag a pan.

*Teat Jesús tejüiquichay tiül minipilan nej
(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Jn. 20:19-23)*

³⁶ Tealeámban mandecüw aag ayaj, quiaj majawüw Teat Jesús alembem pinawan niüng ajlüyiw nejiw. Tatepeay nejiw, tapiüng:

—Tamtámban ijlüyiüna —aw.

³⁷ Nejiw mbayatoj xeyay, apiüngüw nejiw nem-bolooch. ³⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Neol mbayaterona? ¿Neol teteotsan atquiaja?

³⁹ Jogüy ijawan xiwix, xileaj. Xique tan sajlüy. Isamban xic mejawan, cos noic espíritu ngo majiür onij olaats matnej nganüy teamejawan sajlüy cam —aj nejiw.

⁴⁰ Wüx tasaj nejiw aag ayaj, quiaj tüüch nejiw majawüw owix nej oleaj nej. ⁴¹ Nejiw ngo majawüw cuane marangüw, mbayajówan, pero apac omeajtsüw majawüw nej. Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Ijiüran ningüy nüeterana? —aj nejiw.

⁴² Quiaj tñjchiw nej quiriw nechench cüet, alquiriw micün xiül. ⁴³ Tasap, tüet quiájan niüng ajlüyiw nejiw. ⁴⁴ Condom tasaj nejiw:

—Aaga leaw teajlüy cam tasajas icon ninguinüt wüx saliün naquiiüb icon. Tapiüngas netam majlüy atnej lasanderac wüx tiül aaga poch leawa tüünd a Moisés nomb, at leaw tapiüngüw mondeac andeac Teat Dios, at tiül salmos aton —aj nejiw.

⁴⁵ Quiaj tüüch nejiw majawüw ranüy nguineay lamapiüng wüx nej tiül Mipoch Teat Dios. ⁴⁶ Tasaj nejiw:

—Atquiaj lajlüy larangüch wüx nawiig, cos aaga Cristo leaw lapiürang aliüc netam mambiy-eran. Condom wüx er nüt apmapac alinomb naw tiül mondeow. ⁴⁷ Netam manderac wüx nej manguiayiw meáwan cambaj wüx aaga iüt cam, masoiquiw netam mayambüw Teat Dios, matüniw ocueaj, para mawüw wüx asoetiwi. Netam memelichan mendeacan wüx nej naw tiül Jerusalén andüy quiaj. ⁴⁸ Nganüy icona netam

mejlüyiün wüx, mepiüŋan meáwan aag ayaj cos ijawan naleaing. ⁴⁹ Xique sanüüch miün leawa lamapiüŋ Xeteat Dios apmüüch icon. Icülünan ningüy tiül cambaj Jerusalén leaw ndoj meajndiün aag ayaj imiün tiül cielo. Nej apmüüch icon merangan cuajantanej —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tamb andüy tiül cielo
(Mr. 16:19-20)

⁵⁰ Condom quiaj tawüw tiül cambaj, taquiiüb nejiw mamb andüy Betania. Quiaj tandic cawüx owix nej, tatün monajneaj müüch nejiw Teat Dios.

⁵¹ Tengualeámban atün monajneaj, quiaj tacueat nejiw, tanaámb amb andüy cawüx tiül cielo.

⁵² Minipilan nej wüx landoj maquiejliw micosüw nejiw mandeacüw najneajay wüx Teat Jesús, quiaj tandilileaw andüyiw Jerusalén, najneajay apac omeajtsüw. ⁵³ Tanaámb ngo macueatiw ambüw tiül nadam nangaj iüm mandeacüw najneajay arang Teat Dios.

Jayats nanderac wüx miteatiüts Jesucristo
New Testament in Huave, San Mateo Del Mar
(MX:huv:Huave, San Mateo Del Mar)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huave, San Mateo Del Mar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huave

huv

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ikoots (Huave), San Mateo Del Mar

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

03b08bf3-6708-5491-84af-10b8e34eb51c